

MART-NISAN 1995 AYLIK SİYASİ DERGİ FİYATI: 30.000 TL (KDV dahil)

25

- ▶ GAZİ DİRENİŞİNDEN DERSLER ÇIKAR VE İSYAN ATEŞİNİ KÖRÜKLE!
- ▶ İRAK- KÜRDİSTANI'NIN İŞGALİ, TC'NİN YENİ ÇIKMAZIDIR
- ▶ DÜZENİN DÜNKÜ "SAMAR OĞLANI", BUGÜNKÜ HAS ADAMI MHP-3
- ▶ SAVAŞ ÜZERİNE -2
- ▶ CHİAPASTAN RAPOR: SİLAHLI CAMPESİNOLAR-5
- ▶ BİR YANGIN DERYASI: MARX

PARTİZAN

CE KARŞI

FASİZME, EMPERYALİZME, FEODALİZME, SOVENİZME VE HER TÜRD

İÇİNDEKİLER

Gazi direnişinden dersler çıkar, isyan ateşini körükle!.....	5
Irak- Kürdistanı'nın işgali TC'nin yeni bir çıkmazıdır.....	13
Düzenin dünkü "Şamar oğlanı" bugünkü has adamı MHP-3.....	25
Savaş üzerine. Halk Savaşı- 2.....	35
Çırapas'tan rapor: Silahlı Campesinolar-5.....	59
Bir yangın deryası: Marx.....	73

UMUT YAYIMCILIK ve Basım Sanayi Limited Şirketi adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Fehiman BOZGURT

Yönetim Yeri: Oğul Sok. No. 16 Sultanahmet/İSTANBUL Tel: 516 25 38 - 516 60 20 Fax: 518 23 23

Baskıya hazırlayan: Umut Yayıncılık, Baskı: Ceylan Matbaacılık

BÜROLAR

Kartal: Hamam Sok. Demirli İş Hanı No: 57/14 Kartal-İSTANBUL, Tel: (0216) 306 16 02

Ankara: Necatibey Cad. No. 80/12 Maltepe Telefax: (0312) 230 63 27

İzmir: Gaziosmanpaşa Bulvarı Koçuş İşhanı No: 87 D. 318 Konak/İZMİR Telefax: (0232) 441 93 09

Çukurova: Melekgirmez Çarşısı 30. Sokak No: 30 Kat: 1 ADANA

Malatya: Tabakhane Mah. Balarcılar Çarşısı Yanı Sarıbeyoğlu İşhanı K: 2 No: 64 Tlf: (0422) 322 08 04

Gazi direnişinden dersler çıkar ve isyan ateşini körükle!

Burjuvazi ve boyalı basının hemen Alevi-Sünni çatışmasından dem vurması tesadüfi değildir. Çünkü; katliami gerçekleştirenler kamuoyunu amaçlarına göre yönlendirmeye çalıştılar. Ama her şey umdukları gibi gitmedi. Kitleler camilere değil, karakola yöneldiler. Böylece yaratılmaya çalışılan Alevi-Sünni çatışması bir kez daha boşa çıkarıldı

Yerküremizin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı denilen parçalarındaki ulusal ve sınıfsal baş kaldırılar giderek farklı boyutlara bürünmektedir. Kitleler artık egemen sınıfların baskıcı ve zorbaca uygulamalarına yüksek sesle dur deme pratik yönelimine girmiştir. Dahası kitleler mevcut uygulamaları kabul etmeyerek, alternatif arayışlarını daha bir yoğunlaştırmıştır. Yine egemen sınıflar cephesinde de durum pek parlak değildir. Egemenler çaresizlik içinde çare aramaktadırlar. Ama sonuçta yine tüm bu arayışların yolu devlet terörüne kilitlenmekten geçiyor. Kısa süreli makyaj tazeleme girişimleri ve operasyonları ne egemen sınıfları rahatlatıyor ne de kitlelerin öfkesini dindirebiliyor. Kısacası tüm bu nesnel gerçekler bize **devrimci durumun giderek daha da ivme kazanacağı** gerçeğini gösteriyor. Bu nesnel gerçeği görmek zorundayız. Dahası tüm hesaplarımızı buna göre yapma gerçeğiyle yüzyüzeyiz.

T. Kürdistanı'nda yıllarca süren savaşın gerek ülke içinde gerekse uluslararası boyutta yarattığı etkiyi yeniden izah etmenin bir anlamı yoktur. Her yönüyle yok sayılan, yok edilmeye çalışılan bir ulus çok ağır bedeller ödeyerek varlığını egemen sınıflara kabul ettirdi. Elbette ki her şey bitmedi. Sürgünler, katliamlar ve gözaltında kaybolmalar hala Kürt ulusunun günlük yaşamının bir parçasıdır ve yakın gelecekte de özde değişen pek birşey olmayacaktır. Keza T. Kürdistanı'nda yaşananlar artık kitleler tarafından bir ölçüde kanıksanmıştır. Herşey süren savaşın doğal bir sonucu olarak algılanmaktadır.

İstanbul'da yaşanan son olaylar ise, kitlelerin hafızalarında

kısmen de olsa yıllar önce Cizre’de ve Nusaybin’de yaşanan olayları canlandırdı. Şüphesiz İstanbul’da ve Cizre’de yaşanan olayların nedenler dizisinde epeyce farklılıklar olduğu bir gerçektir. Bu yazımızda biz bunun üzerinde durmayacağız. Hiç şüphesiz iki hareketin ortak yanı da merkezi otoriteye karşı can siperane bir savaşımın sürdürülmesidir ve hareketin kitlesel bir boyut kazanmasıdır. Bu durumda aklımıza hemen şu soru geliyor: Cizre’deki ilk kitlesel kıvılcım T. Kürdistanı’nın birçok il ve ilçesine dalga dalga yayılmıştı. Gazi ve Ümraniye mahallelerinde çakılan direniş kıvılcımları bundan sonra batı kentlerinde kitleler üzerinde nasıl bir etki yaratacaktır?

Bu soruya ya da sorulara doğru yanıt vermek için öncelikle son olayların **anlık bir tepki sonucu ortaya çıkmadığını, tam aksine yılların birikimi olan bir öfkenin doğal sonucu olduğu** gerçeğini kabullenmemiz gerekir. Yıllardan beridir kitleler devlet terörü ve açlıkla koyun koyuna yatıyor. En ufak demokratik taleplerin ve istemlerin karşılığı işkence oldu, tutsaklık oldu, işten, okuldan atılma oldu, sürgün oldu, Korku ve yarının kaygısıyla yaşama günlük yaşamın bir parçası haline geldi. İnsanlığın en doğal, en kutsal değerleri ayak altına alındı. Bencillik, bireycilik, onursuzluk meslek haline geldi. Kısacası insanlık, daha-sı ne kadar insanlaştığımız tartışma haline geldi.

Kuşkusuz tüm bu çirkin tablonun yaratıcısı egemen sınıflardır. İçine girdikleri ekonomik ve siyasi krizi aşmak için göstermelik parlamento ahırlarına kilit vurarak yıllarca generallerin postalları altında emekçileri ezdiren, alınterini gasp edip sermayelerine sermaye katan, halkı yoksulluğa ve işsizliğe mahkum eden, ülkeyi emperyalistlere peşkeş çektiren işbirlikçi sermaye sınıfıdır.

İşte Gazi Mahallesi’nde emekçiler bu karanlık tabloya ve gidişata dur demek için can siperane bir kavgaya girdiler. Kontr-gerillanın ve faşist kurşunların üzerine taşla, sopayla, molotofla yürüdüler. Öldüler! Ama direndiler. Ölerək, ölümü küçülttüler. Yıllarca yaratılan korku duvarını aştılar. Kitlelerin kahredici gücünü ve kudretini egemen sınıflara bir kez daha gösterdiler. **Onlara bu gücü veren haklılıklarıdır.** Yıllardan beri yoksulluk ve işsizlik eşliğinde estirilen devlet terörünün yarattığı öfkedir, sınıf kinidir. Susmanın, her şeye boyun eğmenin kurtuluş olmadığı gerçeği ve bilincidir.

O halde Gazi halkını harekete geçiren, dürtükleyen ne “Yunanlılar”dır ne de “dış mihraklar” ve ne de iç “hainler”dir. Gazi halkını dürtükleyen, ölümey meydan okurcasına harekete geçiren devlet terörüdür. Yoksulluktur. Komünistleri, devrimcileri “hainlikle” suçlayarak, ülkeyi emperyalistlere peşkeş çektiren, halka kurşun sıkan gerçek hainlerdir. Gazi katliamını da bu hainler gerçekleştirdiler. Halkımız bu hainleri tanıyor, onları er geç döktükleri kanda boğacaktır.

Katliamın zamanlaması ve Gazi mahallesinin seçilmesi tesadüfi değildir.

Tam aksine programlı bir planın sonucudur. Planlayıcısı ve uygulayıcısı devlet ve karanlık güçlerdir. Burjuva aydınlarının tabiriyle devlet içindeki “sertlik yanlıları”dır. Bu karanlık güçler böyle bir katliama niye ihtiyaç duydular sorusuna, ya da sorularına çok yönlü cevaplar vermek mümkündür. Şöyle ki; egemen sınıflar uluslararası planda ve ülke içinde bir dizi sorunla karşı karşıyadırlar. Dolayısıyla toplumsal muhalefeti bastırmak için, başta Kürt-Türk, Alevi-Sünni çelişkilerini de kullanarak provokasyonlar ve katliamlar yaratma çabası içindeler. Her türlü ulusal ve mezhepsel çatışmaları körükleyip, sınıf savaşımının hedefini karartma ve sonuçta da kardeş kavgası demagojisi altında tarafsızlık, “babalık” rolüne soyunma çabası devletin vazgeçilmez biricik filmidir. Biz bu filmi Çorum’da, Maraş’ta, Sivas’ta izlemiştik. Senaryo aynı senaryo, yönetmen aynı yönetmen, değişen sadece figüranlardır. Dün MHP’li faşistleri kullandılar, bugün ise MHP’li faşistlerden ziyade kendi kontrgerilla elemanlarını veya bunların denetiminde İslami güçleri kullanmış olma ihtimalleri oldukça yüksektir. Kaldı ki kimin tetiğe bastığı o kadar önemli değil, önemli olan böyle bir senaryonun hazırlayıcısının hangi merciler olduğudur. Bizce açık. Devletin ta kendisidir. Ve Gazi halkı da bu gerçeği çok iyi görmüştür. İlk olarak karakola doğru yürümele-ri de bunun en güzel kanıtıdır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Gazi Mahallesi katliamı amacına uygun olarak seçilmiştir, yani hiçbir şey anlık bir rastlantı değildir. Nedenin **birincisi**; T. Kürdistanı’nda gelişen ulusal mücadele gerek ülke içinde, gerekse uluslararası planda TC’yi zor duruma sokmuştur. TC bir yandan topyekün bir saldırıyla Kürt ulusunun direnişini kırmaya çalışırken, diğer yandan Kürt ulusunu mezhepsel, aşiretsel olarak içten bölmeye çalışıyor. Daha düne kadar Alevilerin her türlü ibadet ve inanç özgürlüğünü hiçe sayan, her şeyi devletin resmi dini olan Sünni mezhebe göre şekillendiren egemen sınıfların aklına bir anda “laikliğin teminatı” olan Aleviler geldi. Alevilerin “Kürt değil Türk olduğu” senaryoları piyasaya sürüldü. Öteden beri mezhepsel baskı altında olan Alevilerin inanç ve ibadet özgürlüğü yönündeki istemleri devlet cephesinde yankı buldu. Kemalist Alevilerin önderliğinde çeşitli dernekler kuruldu (Kuşkusuz kurulan bütün derneklerin böyle olduğunu söylemiyoruz). Ayrıca derneklere de karşı değiliz. Karşı olduğumuz; devlet teşvikiyle derinleştirilmeye çalışılan Alevi-Sünni çelişkisidir. Kemalistleri Alevi dostu olarak gösteren zihniyettir. Bu zihniyet Sivas’ta gerçekleştirilen katliam sonrası giderek kitle içinde kendine yer edindi. Bugün ise gelişen Alevi toplumsal dinamiğini düzen içine kanalize ederek, ulusal ve sınıfsal zeminden saptırmaya çalışıyor.

Son Gazi olaylarında devlet ve burjuva basını olayı mezhepsel bir zemine kaydırmak için ağız birliği etmişcesine çırpınıp durdular. Oysa taranan yerler ne

Cemevleriydi ne de Pir Sultan dernekleriydi. Tam aksine demokratların yoğun olarak gittiği meskenlerdi. Kuşkusuz bu kitlenin çoğunun Alevi mezhebine mensup olduğu da bir başka gerçektir. Burjuvazi ve boyalı basının hemen Alevi-Sünni çatışmasından dem vurması tesadüfi değildir. Çünkü; katliamı gerçekleştirenler kamuoyunu amaçlarına göre yönlendirmeye çalıştılar. Ama her şey umdukları gibi gitmedi. Kitleler camilere değil, karakola yöneldiler. Böylece yaratılmaya çalışılan Alevi-Sünni çatışması bir kez daha boşa çıkarıldı.

İkincisi: Dünya Bankası ve İMF reçeteleriyle gündeme gelen özelleştirme programıyla birlikte yüzlerce işçinin sokağa atılacağı ve önümüzdeki süreçte gündemde olan toplu sözleşmelerle birlikte işçi cephesinde mücadelenin giderek daha da kızışacağı gerçeği egemen sınıfların uykularını kaçırmaktadır. Çeşitli provokasyonlar yapıp katliamlar yaratmak, arkasından da “kardeş kavgası” demagogisiyle kurtarıcılık rolünü üstlenme bu devletin işidir. Aynı şey 12 Mart ve 12 Eylül’de darbelerle noktalandı. Ama ne yazık ki kurtarıcılar ne Maraş, ne Sivas ne de diğer katliam ve provokasyonların faillerini bulup ortaya çıkarmadılar. Öyle ya, kendi kendilerini yargılayacak kadar ahmak değiller!

Nitekim Gazi ve Ümraniye olaylarından sonra reformist sendika ağaları ufak çaplı protestolardan dahi vazgeçtiler. Onlar da provokasyon edebiyatına sığındılar. Özcesi egemen sınıfların dizginsiz kontr-gerilla şebekeleri bu tür katliamlarla kaos ortamı yaratarak kitlelerin hedefini karartmaya çalışıyorlar. Diğer bir ifadeyle at izi ile it izini birbirine karıştırma çabası ve uğraşı içindeler. Bu katliamda da aynı yol izlenmiş, aynı amaç güdülmüştür.

Üçüncüsü: Yukarıda da belirttiğimiz gibi Gazi Mahallesi’nde yoğun olarak Alevi-Kürt potansiyeli ve devrimci-demokrat yaşamaktadır. Bundan dolayı mahalle halkı devletin hedefi durumuna gelmiştir. Her fırsatta halk karakol vasıtasıyla rahatsız edilmiş, en son olarak mahalle sakinlerinden biri karakolda işken-ceyle katledilmiştir. Dolayısıyla kitlelerden öteden beri oluşan haklı tepkinin, yeni saldırılar durumunda uç boyutta bir tepkiye yol açacağı gerçeği katliamcılar tarafından ihtimal dışı bırakılmış olurdu. Hesaplayamadıkları tek şey bu tür provokasyonlarla mezhepsel bir çatışma yaratmayı başaramayacakları gerçeği idi. Kısacası olayın hangi cephesinden bakarsak bakalım karşımıza devletin adresi çıkıyor. Figüran olarak kimleri ya da hangi güçleri kullanması o kadar önemli değil.

Yine şu gerçeğin altını çizmekte fayda vardır: Katliam sonrası MHP’nin birçok ilçe teşkilatını geçici olarak kapatması rastlantı değildir. Bu çatışmadan ve hedef olmaktan kaçıştır. Bu dolaylı olarak "bu katliamın yaratıcısı MHP merkezli değildir, malum güçlerdir. Bize yönelmeyin" mesajının aktarımıdır. Böyle taktik ve manevrayla kendilerini en az şimdilik çatışmaların dışında tutmaya çalıştılar.

Bunun dışında çeşitli çevrelerin TC'nin Avrupa Gümrük Birliği'ne girmesini engellemeye çalışan çeşitli radikal İslamcıların eylemidir savı pek gerçekçi değildir. Ki bu katliam TC'yi Avrupa'dan dıştıalamaz. Tam aksine radikal İslamcılarının yolunu kesmek için Avrupalılardan şu veya bu şekilde destek almasına yardımcı olur.

GAZİ DİRENİŞİNDEN ÇIKARILMASI GEREKEN DERSLER VE ÖNÜMÜZDEKİ GÖREVLER

Gazi direnişini sağlıklı bir temelde değerlendirmenin yolu her türlü subjektivizmden arınarak olayı, olayları objektif bir gözle değerlendirmekten geçer. Faşizme karşı can bedeli yükselen bu halkın direnişini sağlıklı bir şekilde değerlendirme, gelecekteki direnişlerin daha bir sağlıklı zeminde üst boyutlara sıçratmanın teminatı olacaktır. Özellikle olumsuzluklarımızı ve eksikliklerimizi daha net bir şekilde ortaya koymalı, yeni süreçte daha somut politika ve mesajlarla kitlelere gitmeliyiz. Yol gösterici olmalıyız. Yoksa kimi devrimci çevrelerin yaptığı gibi, şöyle yönlendirdik, böyle yönlendirdik söylemleri bize birşey kazandırmaz. Söylemlerle olsaydı, bu ülkede devrimi çoktan yapmıştık. Gazi mahallesindeki görkemli direnişten çıkarılması gereken başlıca dersleri şöylece özetlemek mümkündür:

Birincisi: Kitleler giderek düzenden kopuyor. Toplumun her kesiminden "artık yeter" sesleri giderek yükseliyor. Bunun pratik anlamı şu demektir: Devlet terörünün de artık kredisi tükeniyor. Kitleler giderek korku duvarını aşılıyor. "Ölüm, ölüm ise hırlamaya ne lüzum" söylemi pratikte yavaş yavaş maddi bir güç haline geliyor. Gazi direnişi, halkın kendi öz pratik tecrübelerinin doğal bir sonucudur. Tarih bize hep göstermiştir ki; kendi pratik tecrübeleriyle ölümüne dövüşmenin gerekliliğine inanan bir halk, eninde sonunda kendi geleceğini yaratarak zaferi selamlayacaktır. Gazi direnişini böyle bir zaferin kilometre taşı olarak değerlendirmek kesinlikle abartı sayılmaz.

İkincisi: Egemen sınıflar ulusal ve sınıfsal güçleri bölüp parçalamak için Kürt-Türk, Alevi-Sünni çelişkisinden yararlanmaya çalışıyor. Son katliamın Alevilere yönelik yapıldığını, dahası bunu kanıtlamak için TV kanallarıyla, boyalı basınıyla çırpınıp durdular. Ama ne yazık ki bunda başarılı olmadılar. Halk katliamı planlayan devletin karakollarına ve sivil faşist yuvalara yöneldi. Bu anlamda olayın Alevi-Sünni çatışması değil, resmi ve gayri resmi faşist güçlerin halka yönelik gerçekleştirdikleri bir katliam olduğu gerçeğini kavradığını, halk, pratik yönelimiyle ispatladı.

Üçüncüsü: Gazi direnişi esas olarak devlet terörüne karşı kendiliğinden gelişen bir halk hareketidir- direnişidir. Bu direnişte devrimcilerin ve komünistlerin belli iradi müdahaleleri olduğu bir gerçektir. Ama bir bütün olarak hareketin iradi bir müdahalenin ürünü olduğu söylenemez -ki söylemek de bir anlam ifade etmez. Onun için hareket kendi içinde belli olumsuzluklar da taşıyor. En belirgin olumsuzluk; polisler ve siperane bir şekilde direnen halkın, askerlere karşı hoşgörülü yaklaşmasıdır. Hatta Ümraniye’de protestolara katılan kitlenin belli bir kesiminin askerlerin lehine tezahürat yapması da bunun en açık kanıtıdır. Oysa T. Kürdistanı’nda hergün cinayet işleyen, yakan-yıkan, köyleri boşaltan, her on yılda bir ülkede darbe yapıp iyiden güzelden yana olan herşeyi potinleriyle ezip tahrip eden bu militarist gücün, hala kitlelerin içinde sempati toplaması bizim açımızdan ciddi bir olumsuzluk olarak görülmelidir.

Dördüncüsü: Özellikle Alevi toplumsal dinamiğinin düzen içi mücadeleye kanalize etmeye çalışan Kemalist ve reformist Alevi dedeleri ve burjuva aydınları, bu direnişte de kitlelerin hedefini hep karartmaya çalışmışlardır. Ki kısmen de başarılı oldular. Bu uzlaşmacı grup mutlaka aşılmalı ve kitleler üzerindeki etkisi kırılmalıdır. Kimi bölgelerde Kemalist dedelerin kısmen de olsa kitlelerin üzerinde ciddi bir etkileri sözkonusudur. Bu tehlike görülmeli ve önümüzdeki süreçte aşılması için gereken tüm çaba sarfedilmelidir.

Soyut “Birlik-barış”, reformist ve uzlaşmacı söylemlere prim verilmemelidir. “EKMEK ÖZGÜRLÜK YOKSA BARIŞ DA YOK!” şiarını daha yüksek bir sesle haykırmalıyız. Bu şiarı emekçilerin olduğu tüm fabrikalarda, iş yerlerinde, dahası hayatın her alanında yaşam tarzı haline getirmeliyiz. Şu gerçeği iyice bilince çıkarmalıyız: İçindeki düşmanı yenilgiye uğratmayan bir devrim, karşısındaki düşmanı da biraz zor yıkar.

Beşincisi: Gazi ve Ümraniye direnişlerinde yaşanan en büyük olumsuzluklardan biri de işçi sınıfının direniş karşısındaki pasif tutumudur. Oysa işçi sınıfı egemenler tarafından her bakımdan kısıtlanıp altın altına alınmış durumdadır. Kaybedecekleri pek fazla bir şeyleri de kalmadı. Yine en militan, en onurlu davranışı Tuzla Deri işçileri takındı. Bir yandan aileleriyle birlikte aktif protesto eylemine katıldıkları gibi, bir yandan da üretimden gelen güçlerini kullanarak faşist diktatörlüğün katliamını kınadılar. Tek kelimeyle sınıf tavrını ortaya koydular.

İşçi sınıfı ile birlikte memur hareketi de direnişe gerektiği ölçüde destek sunmadı. Aslında işçi sınıfı ve memur hareketi gerek yıllardan beridir T. Kürdistanı’nda sürdürülen kirliliğe, gerekse sokak infazlarına, gözaltında kaybolmalara, kısacası egemen sınıfların halkımıza karşı açtıkları topyekün savaşa karşı hep pasif ve atıl durumda kalarak olumsuz bir hat izlemiştir.

Altıncısı: Son yaşanan olaylarda da yine devrimci güçler arasında gereken

düzeyde ittifak ve eylem birlikleri sağlanamadı. Bundan dolayı yapılan protesto ve eylem süreçleri, beraberinde kaçınılmaz olarak eksiklikler ve olumsuzluklar da gündeme getirdi. Eğer mevcut güçler kısmen de olsa grupçu kaygılardan kurtulmuş olsalardı; daha organize, daha düzenli eylemlilikler yaşanırdı.

Burada özellikle Aydınlık ve İP çevresinin Gazi direnişine yaklaşımı üzerinde kısaca durmakta yarar görüyoruz. Bu çevrenin genel olarak sorunlara yaklaşımındaki mantık malum. Yine “ABD”, yine “provokatör sol gruplar”, yine “aman provokasyona gelmeyelim” teraneleri vb. vb. Doğrusu; eskiden TKP’liler Moskova’da yağmur yağsaydı burada şemsiye açarlardı. Aydınlıkçılar ise, ülkede yaşanan her depremin üssü olarak Moskova’yı görüyorlardı. TKP’nin akıbeti malumunuz. Aydınlık çevresi ise şimdi merkez üssü ABD’ye kaydırmış durumdadır. Hemen şunu belirtelim ki; ABD’nin TC’nin iç ve dış politikası üzerindeki etkinliğini tartışmıyoruz. Tartışmaya da gerek görmüyoruz. Ama her olayı, her olguyu ABD ile açıklayacağımız anlamına gelmez-gelmemelidir. Hele hele devrimcileri, ABD’nin veya başka güçlerin oyununa gelmekle suçlamak ancak burjuva bir anlayışın doğal bir sonucu olabilir. Radikal mücadeleye karşı antipati ve tepkiden kaynaklanabilir. Kısacası bu çevrenin Kürt ulusal sorununa ve radikal devrimci örgütlere karşı son yıllarda takındığı tavır geçmişlerini hatırlatıyor. Gidişat oldukça olumsuz. Bu vesileyle mevcut olumsuz gidişata bir kez daha dik-kat çekmeyi devrimci sorumluluk olarak görüyoruz.

Görevlerimize gelince: Öncelikle Özgür Geleceği yaratma savaşımı yürüten her bireyi kitle hareketlerinin kahredici gücünü görmelidir. Kitleleri örgütleme yolunun; onların sorunlarına her yönüyle eğilmekten, aynı havayı solumaktan, kavgada omuz omuza olmaktan geçtiğini bilince çıkarmalıdır. Kitlelerin mücadele gerekliliğine inandıkları andan itibaren kazanmamak için, düşmanı geriletmemek için hiçbir neden yoktur. Son Gazi direnişi bunun en somut örneğidir. Direndiler ve öldüler. Öldüler ama yine direndiler. Direniş bayrağı elden ele dolaştı ve sonuçta düşmanı uzlaşmaya zorladı. Olaya hangi tarafından bakarsak bakalım karşımıza kitle hareketlerinin gücü çıkıyor. Militan mücadele çıkıyor.

Kitleleri örgütlemenin yolu; somut özgül ve güncel politikalar üretmekle, yaşamın her alanında düzenin faşist ve gayrı insani politikalarına karşı örgütlenip militanca dövüşmekle olur. Bugün mahallelerde, fabrikalarda, okullarda kısacası yaşamın her alanında devlet terörüne ve faşist saldırılara karşı her türlü örgütlenme araçlarını ve mücadele yöntemlerini devreye sokmalıyız.

Keza egemen sınıflar halk muhalefetini bastırmak için ulusal ve mezhepsel çelişkilerden yararlanmaya çalışıyorlar. Son Gazi ve Ümraniye olayları da bunun en açık kanıtıdır. Burjuvazi ve boyalı basını, olayları Alevi-Sünni çatışmasına indirgemek için az çaba sarfetmediler.

Bu çabaları boşa çıkarmak için tüm devrimci-demokrat güçlere ve sosyalistlere büyük görevler düşmektedir. En başta egemen sınıfların bu yönlü çabalarını boşa çıkarmak amacıyla propaganda ve ajitasyona büyük ağırlık verilmelidir. Teşhir ve pratik eylemliği içerecek dönemsel kampanyalar açılmalıdır.

Temel şiarımız şu olmalıdır: **Devlet Terörü ve sivil faşist saldırılara karşı birleşebileceğimiz tüm güçlerle birleşmek.**

Bugün devlet sınıfsal ve ulusal temelde kendisine yönelen Alevi toplumsal dinamiğinin bölüp parçalamak amacıyla İzzettin Doğan vb. Kemalist ve çeşitli reformist güçleri siper olarak kullanmaya çalışıyor. “Laiklik” elden gidiyor teranesiyle Kemalistlerin namusunu kurtarma görevini Alevi potansiyele yükleme çabası içindedir. Buna karşı mücadele edilmelidir. Kemalizmin katliamcı, iğrenç yüzü açığa çıkarılıp teşhir edilmelidir.

Yine sınıf bilinçli proletarya büyük kentlerde özellikle düzenle çelişkilerin daha yoğun olduğu semtlerde örgütlemeye daha bir ağırlık vermelidir. Örgütlenme için legal, illegal tüm araçlar kullanılmalıdır. Bu araçların kullanımında dogmatik ve şematik değil, yaratıcı olunmalıdır. Her fırsatta, her koşulda kitlelere nasıl ulaşılabiliyor, nasıl seferber edilebilir sorusunu döne döne kendimize sormalıyız. Yukarıdan hazır reçete bekleme yerine, mevcut durumu objektif olarak tahlil edip kendi reçetelerimizi kendimiz hazırlamalıyız. Semtler arasında koordineli ilişkiler yaratarak ani toplumsal olaylarda herkesi harekete geçirmeliyiz. Herkes mutlaka birşeyler yapmalı, yapma sorumluluğu duymalıdır. Bu konuda Gazi pratiği iyi değerlendirilmelidir.

Her örgütlü birim, her kurum ne yapabiliyordik, ne yaptık sorusunu kendi kendisine sormalıdır. Dahası sorgulayıcı ve yargılayıcı olmak zorundayız. Gazi direnişinde kitlelerin görkemli direnişine iradi müdahalede bulunma sorumluluğunu hissetmeyen, bu yönlü olanak ve imkanlarını sonuna kadar zorlamayan örgütlü bireyler derhal ameliyat masasına yatırılmalıdır. Devrimcilik adına, komünistlik adına halkın katledilmesine, inleyişine seyirci kalmanın bir cezası, bir yaptırımını olmak zorundadır. Bu konuda liberalizme düşülmeden gereken tedbirler alınmalıdır.

Gün resmi ve sivil faşist saldırılara karşı yaşamın her alanında örgütlenme ve mücadele etme günüdür.

Gün her türlü ulusal ve mezhepsel çatışmayı önleme ve devletin bu yönlü provokasyon ve girişimlerini açığa çıkarıp teşhir etme günüdür.

Irak -Kürdistanı'nı işgal TC'nin yeni çıkmazıdır

TC'nin Irak Kürdistanı'ndan çıkış tarihini ABD belirleyecek. Daha doğrusu belirlenmesinde önemli rol oynayacak. Şüphesiz diğer emperyalist güçlerin tepkisi bu süreci daha da hızlandırabilir. Çünkü Kürt sorununu uluslararası bir boyuttadır. Ortadoğu'nun zengin petrol yatakları ve jeopolitik konumu gereği her emperyalist güç bu soruna gücü oranında müdahale ediyor, politikalar üretiyor.

Yerküremizde ikibine beş kala emperyalist burjuvazi ve gerici güçler tarafından sıkça dile getirilen ve çeşitli "sol" çevrelerde de yankı bulan "Barış-demokrasi ve özgürlük" kavramlarının birer demagojiden ibaret olduğu her geçen gün kitleler tarafından daha iyi görülüp kavranmaktadır. Emperyalist işgaller, emperyalistlerin onayıyla yapılan işgal ve katliamlar dünya coğrafyasının farklı bölgelerinde aralıksız olarak yaşanmaktadır.

Avrupa ülkelerinde yaşanan siyasal depremler sonrasında "artık dünyada savaş dönemleri kapandı" diyen emperyalistler çeşitli taktik manevralar ve politikalar üreterek asıl savaş kaynağı oldukları gerçeğini gizlemeye çalışmaktadırlar. Bu nedenle her fırsatta "özgürlük-demokrasi" safsatasına sarılmayı elden bırakmıyorlar. Oysa özgürlük ve demokrasinin en büyük düşmanları bu karşı devrimci güçlerdir. Dünya halklarını demokrasi ve özgürlük rüzgarının sarıp sarmalaması ve halkların kardeşliği sloganının maddi bir güç haline gelmesinin tek teminatı da emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı savaşmak ve onları yok etmektir. Bunun böyle olduğunu anlayıp kavramak istiyorsak, fazla uzağa gitmemize gerek yoktur. Sadece yanibaşımızda, yani Ortadoğu'da yaşanan son on yıllık olaylara ve gelişmelere bakmak yeterlidir. Dahası Ortadoğu'nun birincil sorunu olan Kürt gerçeği üzerinde oynanan oyunları irdelemek, anlamak bizi eseaş, halkayı yakalamaya götürür.

Türkiye'nin işgal etmesinden dolayı biz esas olarak dünyadaki emperyalist politikaları bu politikaların genel olarak Ortadoğu'daki yansımaları üzerinde değil, TC'nin son Irak

Kürdistanı işgali üzerinde duracağız. Son diyoruz, çünkü; TC bundan önce de sınıır ötesine epeyce korsanca taarruzlar yapmıştı. Kuşkusuz son işgal olayı şu ana kadar yapılanların en büyüğü ve en kapsamlısıdır. Bu kapsamlı operasyonun nedenleri, yol açacağı sonuçlar ve bunun uluslararası boyuttaki yankılarını açığa çıkarmak göreviyle karşılaşıyoruz. Öncelikle Kürt sorununun uluslararası boyutuna ve emperyalistlerin Kürt sorununa yaklaşımına, yönelimine kısaca vurgu yapmakta yarar görüyoruz. Bu anlamda emperyalistlerin dünya pazar politikalarını tek tek incelemeyeceğiz.

Emperyalistlerin Kürt sorununa ilişkin politikalarını şöylece özetlemek mümkündür:

1- Bugün hiçbir emperyalist güç bağımsız Kürdistan devletinin kurulmasından yana değildir. Bunun pratik anlamı şu demektir: Ortadoğu haritası şimdilik değişmeyecek. Haritayı değiştirecek temelde mücadele yürüten tüm radikal-ulusal güçler, düzen içi çözümlere zorlanmalı. Kürdistan parçaları üzerinde söz sahibi olan ülkelerin bu yönlü mücadeleleri desteklenmelidir.

2- Radikal-ulusal güçleri etkisiz hale getirmek, kitle desteğini azaltmak için reformlar yapılmalı, yani kültürel özerklik yönünde adımlar atılmalıdır.

Kısacası emperyalistlerin bugünkü politikaları ikili bir karakter taşımaktadır. Bir yandan ulusal hareketleri zayıflatmak, etkisiz hale getirmek için Kürt halkına karşı savaş açan bölgedeki faşist ve gerici devletlere gereken yardımı sunmak, diğer yandanda bu ülkelerin egemen sınıflarını kültürel özerkliklere hazırlamak için, zorlamaktır. Dolayısıyla bugün TC'yi PKK'ya karşı yürüttüğü mücadelede destekleyen emperyalist güçler, yarın PKK, emperyalistlerin çözümüne hazır olduğu andan itibaren tavır değişikliği içine girecekleri gerçeği asla unutulmamalıdır.

Hatırlanacağı gibi Körfez Krizi döneminde Irak Kürdistanı'nda "*Kürt devleti kuruldu-kurulacak*" söylemleri yalnızca egemen sınıfların bir kesimi ve burjuva basını tarafından dile getirilmedi. Kimi sol ve Kürt milliyetçi çevreler de aynı koroya katılmışlardı. Ama o dönemde de komünistler ve kimi devrimci çevreler bu yaklaşımı onaylamamışlardı. Her fırsatta şu gerçekleri dile getirmişlerdi! 1- Emperyalistler kendilerine karşı huysuzluk yapan uşak Saddam Hüseyin'e ders vermek, hatta alternatifi bulunduğu anda değiştirmek için Kürt kartını kullanıyorlar, 2- Uluslararası bir boyutu olan Kürt sorunu emperyalistler ve bölge gerici devletlerini zorluyor. Çünkü, bu güne kadar Kürtlere giydirdikleri elbise artık dar geliyor. Mücadelenin boyutu durmadan elbiselerde gedikler açıyor. Dolayısıyla yeni elbiselere, yeni politikalara ihtiyaç vardır. Dahası bu bir zorunluluktur. Nesnel koşullar bunu dayatıyor. Bu yeni planın, yeni çözümün mimarı da emperyalistlerdir.

Gelinen aşamada her şeyin bu plan çerçevesinde geliştiğini daha rahatlıkla görmek mümkündür. Saddam'a alternatif bulunulmayınca (ki gerçekte alternatif arayışlarının olup olmadığı da hala tartışma konusudur) ehlileştirme politikası hayata geçirilmeye başlandı. Uygulanan ambargo hafifletildi. Ambargoyu delen ülkeler görmemezlikten gelindi. "Özerk Kürt Bölgesine" ciddi anlamda ekonomik yardımlar yapılmadığı gibi, siyasal iktidarın sağlanması yönünde zorlayıcı girişimler de olmadı. Tam aksine KDP ve KYB arasındaki çelişkiler her zaman canlı ve diri tutuldu. İç çatışmalar körüklendi. Bu çatışmalarda yüzlerce insan yaşamını yitirdi. Aşiretsel temeldeki düşmanlıklar giderek derinleşti. Süreç içinde *"başkaları olmayınca biz bu işi yapmayız, kendi kendimizi idare edemeyiz"* düşüncesi kitlelerin kafasında şekillenmeye başladı. Diğer bir anlatımla "kurtarıcılar" daha da aranmaya başlandı, ki onların istediği tam da buydu. Yani emperyalistlerin Kürt politik örgütlerine vermek istedikleri mesaj şuydu: Bu işi bizsiz yapamazsınız. Yapmaya kalktığınız anda bela yağmuruna tutulacaksınız.

Bugün Irak Kürdistanı halkı, bu yağmur altındadır; dinmeyen iç çatışmalar, sınırsız bir yoksulluk...

Emperyalistler açısından; işgal altındaki topraklarda giderek dayatılmaya çalışılan Irak yönetimiyle uzlaşma planı, artık yavaş yavaş *"Saddam'sız değil, Saddam'lı da olabilir"* düşüncesini hakim kılıyor. Bu düşünce süreç içinde daha geniş taraftar da bulacaktır. Nitekim başta TC olmak üzere Kürdistan toprakları üzerinde hakimiyet sağlayan tüm bölge ülkeleri bu plan için canla-başla çalışmaktadırlar. Ve efendilerinden bu planın onaylanması dileğinde bulunmaktadır.

TC CEPHESİNDE DURUM

TC baştan itibaren Irak Kürdistanı'ndaki gelişmelerden kaygı duydu. Kaygısının temel nedeni ise; Birinci olarak Irak Kürdistanı'nda emperyalistler tarafından oluşturulan modelin yarın kendilerine dayatılacağı korkusu. İkinci olarak Kürtlerin denetiminde olan bu bölgeye PKK'nın yerleşeceği ve güçlü bir cephe gerisi yaratacağı endişesiydi. TC'nin bu endişeyi ve korkuyu taşıması gayet normaldir. Nitekim korktuğu da başına geldi. PKK hiç vakit geçirmeden bölgeye yerleşmeye başladı. Olaylar esas olarak TC'nin iradesi dışında geliyordu. Fazlaca tercih yapma şansı da yoktu. Tek alternatifi Irak'taki Kürdistanlı güçlerle iyi ilişkiler geliştirerek PKK'nın hareket alanını daraltmaktı-daraltmaya çalışmaktı.

TC bu yönlü politikasını hayata geçirmekte pek te gecikmedi. T. Kürdistanı'nda durmadan katliamlar yaparak, köyleri yakıp yıkarak, göç-sürgün politika-

sına hız verirken, yani diğerk bir anlatımla Kürt realitesini yok ederek tanırken; Irak Kürtleri'ne yardımlar sunma, Talabani ve M. Barzani ile resmi düzeyde görüşme ve onlara temsilcilik statüsü tanıma mütevaciliğini de(!) elden bırakmıyordu. Tüm bu fedakarlıkların(!) karşılığındaki istekleri ise: "*bağımsız Kürt devleti olgusunu aklınızdan geçirmeyin ve PKK'yı da topraklarınızda barındırmayın. Sizin için en doğru yol ve çözüm tüm sorunlarınızı Irak'ın toprak bütünlüğü içerisinde çözün*" şeklindedir.

Süreç içinde bu anlaşma ve istemler TC'nin isteğı ve arzusu doğrultusunda gelişmedi. PKK Irak Kürdistanı'ndan sökülüp atılamadı. Ama PKK ile KDP arasında zaman zaman yoğun çatışmalar yaşandı. Çünkü; PKK'nın Irak Kürdistanı'na yerleşimi KDP'nin hareket alanının daraltıyordu. Bu durum KDP'yi oldukça rahatsız ediyordu ve KDP'yi TC ile daha sıcak ilişkiler geliştirmeye zorluyordu. Sonuç itibariyle KDP aşiretçi feodal bir yapıyı henüz tam olarak kıramamış politik bir güç olduğundan, bu yönüyle de çıkarları için yapamayacağı hiçbir şey yoktur. Nitekim PKK'nın saldırılarını bahane ederek bir çok defa topraklarını bombalayan, sivilleri katleden TC'ye karşı tavır almayı bir yana bırakıp PKK'yı suçlayıcı bir pratik içine girmiştir. Kuşkusuz bu anlayışına yön veren onun feodal karakterli burjuva milliyetçi yapısıydı.

Sonuç olarak; TC'nin ve kimi Irak Kürdistan'lı politik Kürt grupların tüm çabaları sonuçsuz kaldı ve PKK Irak Kürdistanı'na yerleşerek kalıcılaştı. Tüm operasyonlar ve girişimler sonuçsuz kaldı. Türk egemen sınıfları otorite boşluğundan dem vurdular. Mevcut durumdan Çekiç Güç'ü sorumlu tuttular. Dahası herkesi suçladılar, kınadılar ama sonuçta dönüp dolaşıp tekrar çaresizlik duvarına dayandılar.

OPERASYONUN ZAMANLAMASI VE TC'NİN İÇİNDE BULUNDUĞU EKONOMİK, SİYASİ DURUM

TC'nin Irak Kürdistanı'nı işgalinin amacı ve yol açacağı sonuçlara değinmeden önce operasyonun zamanlanması ve ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi durumuna ilişkin kısa bir değerlendirme yapmakta her halükarda fayda görüyoruz.

TC tarihin en zor dönemlerinden geçiyor. IMF'nin acı ekonomik reçeteleri enflasyonu yüzde yüzellilere tırmandırdı. Özelleştirme programı ile birlikte işsizler ordusu giderek artıyor. Yatırımlar ve büyüme hızı sıfırlanmış durumda. Demokratikleşme paketi hala buzdolabında. Her türlü demokratik hak ve özgürlük mücadelesi karşısında devlet terörünü buluyor. Diğerk bir anlatımla devlet terörizm bataklığına kilitlemiş durumda.

Tam böylesi bir süreçte TC kapalı kapılar ardında verdiği kimi ödünler karşılığında Avrupa Gümrük Birliği oyuncağına sahip oldu ve GB üyeliği için ilk adım atıldığı savıyla neredeyse ülkede bir günlük bayram ilan edilecekti.

Bayram ilan edilmedi ama, Gazi Mahallesi'nde halkımıza yönelik bir katliam gerçekleştirildi. Devlet GB üyeliğinin ilk adımını "demokratik reformlarla" değil, katliamlarla attı. Daha akan kanlar yerde kurumamışken; bu sefer büyük bir militarist güçle Irak Kürdistanı'nın işgalini gerçekleştirdi. Görünen o ki; egemen sınıfların Avrupa yolculuğu, emekçilere ve mazlum Kürt halkına yararlı olmayacaktır. Açılış, katliam ve işgallerle yapıldı. Gündemler fırtına gibi değişiyor. Öyleki neredeyse Gazi Katliamı unutuldu. İnsanlar televizyon başlarında Mehmetçik'in Irak Kürdistanı'ndaki kahramanlığını(!) izliyor. Böylesi bir ülkede sağlıklı siyasal değerlendirmeler yapmak da artık zorlaştı. Bu karışık ortamda aklımıza bir değil, birçok soru geliyor.

Öncelikle Gümrük Birliği'ne üye olma konusunda "demokratik"leşmeye dair AB üyesi ülkelere teminat veren TC neden Gazi Katliamı'nı gerçekleştirdi. Bir anda varsayalım bu eylemi GB üyeliğine girmeye karşı olan radikal güçler yaptı. Yani TC'yi Avrupa ülkeleri karşısında zor duruma düşürmeye çalıştılar. Peki Irak Kürdistanı işgaline ne demeli? Bu işgalin mimarları ortada ve işgallerini de açık açık savunuyorlar. Yoksa birileri tıpkı Körfez Krizi'nde olduğu gibi, "*bir koyup on alacaksınız*" diye egemen sınıfları yine kandırıp oyuna mı getirdi? Bindiği gibi Körfez Krizi'nde Türkiye egemen sınıfları; değil on almak, onları, yüzleri ödediler. Hala da ödüyorlar. Tüm faturaları emekçilere yüklüyorlar. Bu işgalde de alınacak, kazanılacak ciddi bir şeyin olamayacağını söylemek pek de gerçekdışı değildir. Hangi cepheden bakarsak bakalım, koşullar TC lehine değil, aleyhinedir.

Neden?

Birincisi: Yapılan tüm resmi açıklamalar işgalin amacının PKK'yı bertaraf etmek, etkisiz hale getirmek yönündedir. Zamanlamanın uluslararası boyutu ise, birçok Avrupa ülkesinin PKK'ya karşı eskiye oranla daha sert tavır aldığı, hatta kimi ülkelerin PKK'yı "terörist"olarak ilan ettiği bir döneme tekabül ediyor. Bu bir ölçüde eskiye oranla kimi Avrupa ülkelerinin tepkisini biraz törpüleyebilir. Kuşkusuz bu durum, tamamen işgalin geçici ve kalıcılığına bağlı olarak değişecektir. Keza askeri açıdan bu hareketin fiyaskoyla sonuçlanacağını söylemek için askeri deha olmaya gerek yoktur. Stratejik olarak gerilla savaşına uygun olan o bölgede havadan bombalamalarla, karada yapılan çapsiz saldırılarla sonuç alınması da mümkün değildir.

En aptal burjuva dahi kendisine şu soruyu sorabilir. Eğer bu yöntemle sonuç alınmış olsaydı; yıllarca Barzani ve Talabani güçlerine karşı savaşan Irak ege-

men sınıfları ve "cahs"lar^(*) pekala başarılı olurlardı. Çünkü kendi ülkelerinin toprakları üzerinde savaşıyorlardı ve araziye tanıma açısından da herhangi problemleri yoktu. Onların kazanamadığı bir savaşı TC'nin kazanması mümkün değildir. Diğer bir anlatımla Saddam Türkiye Kürdistanı'nı işgal edip PKK güçleri karşısında ne kadar başarılı olursa, TC de Irak Kürdistan'da o kadar başarılıdır. O halde bu işgalin askeri kazanımlarının oldukça zayıf olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz.

SİYASİ KAZANIMLAR

Uluslararası boyutta bu işgal hareketini anlayışla karşılayan tek güç şimdilik ABD'dir. Hiç şüphesiz TC harekate geçmeden, ABD'nin onayını aldığı muhakkaktır. Yani işgal hareketinin ABD'nin bilgisi dışında geliştiğini düşünmek bir yaklaşımdır. O halde şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; bu işgal hareketi en çok ABD'nin işine yarıyor. Buna rağmen uzun süreli bir işgal hareketine ABD tereddütlü yaklaşır ve onaylamaz. O zaman şu gerçeğin altını önemle çizebiliriz: TC'nin Irak Kürdistanı'ndan çıkış tarihini ABD belirleyecek. Daha doğrusu belirlenmesinde önemli rol oynayacak. Şüphesiz diğer emperyalist güçlerin tepkisi bu süreci daha da hızlandırabilir. Çünkü Kürt sorunu uluslararası bir boyuttadır. Ortadoğu'nun zengin petrol yatakları ve jeopolitik konumu gereği her emperyalist güç bu soruna gücü oramında müdahale ediyor, politikalar üretiyor.

ABD'nin, TC'nin Irak Kürdistanı'nın işgalini onaylamasını veya teşvik etmesini sırf PKK'ya darbe vurması, etkisiz hale getirmesiyle açıklamak yüzeysel bir yaklaşım olur.

Türkiye'nin Irak Kürdistanı'nı işgal etmesine ABD neden göz kırptı? Bu soruyu şöyle yanıtlayabiliriz.

Türkiye GB'ye girmenin gereği olarak içeride "demokratik" bir takım düzenlemeler yapmak zorundadır. Bu anlamda buradaki sınır güvenliğini bir nebze de olsa sağlama almak için Irak Kürdistanı'na bu çıkarmayı yaptı. Burada ötedenberi cereyan eden Talabani ve Barzani çelişkisinden yararalanarak bunları yapabildiği kadar PKK'ya karşı bir noktada buluşturmak ve bu vesileyle PKK'nın güçlenmesini önlemek, aynı zamanda Saddam'la yakınlaşmalarını da sağlamaktır. Ancak bu ABD'nin çıkarlarına ters düşer. Madem ABD'nin çıkarlarına ters geliyor o halde ABD bu işgale neden karşı durmadı sorusu akla gelir. Bu soruya yanıt olarak şunu söyleyebiliriz. Türkiye 'nin GB'ye girmesi ABD'nin işine gelmez. Zaten ötedenberi isteksizdi. Ancak son anda yeşil ışık yaktı. Bunu Ortadoğu politikasına endeksledi ve bu anlamda karşısında durmadı. O halde

(*)Bölgedeki koruculara hitaben kullanılan ve eşek anlamına gelen bir terim.

burada işine gelmemesine rağmen nedensessiz kaldı? Kuşkusuz burda bir politika var. Çünkü Türkiye'nin GB'ye girmesi için içerde belli bir istikrarı sağlaması gerekir. Bunun yolu da halk muhalefetini bastırmak, ulusal soruna karı çözümler bulmaktan geçer. Ve böylece ekonomik yatırımlar, güvence altına alınabilir. Ortadoğu kaynaklı bir kazan, özellikle Irak Kürdistanı'nda bir otorite boşluğu var. Bu boşluk en çok PKK'nın işine yarıyor. O halde Türkiye'nin önce bu soruna bir çözüm getirmesi gerekir. "Vur, ver" mantığında olan Türk egemenleri öyle kolayca Kürtlere haklar vermeyeceğine göre önce Irak Kürdistanı'na yeni bir çıkarma yapma gereksinimi duyacak. Bu durumda Avrupalı ülkeler sessiz kalmayacak ve Türkiye'nin GB üyeliği tehlikeye düşecek. İşte tüm bunları hesaplayan ABD Türkiye'nin 20 Mart işgaline göz kırptı... Ardından Avrupalıların yavaş yavaş tepki göstermeleriyle ABD'de bu yönelime girecek. Ve Türkiye böyle bir hareketle muazzam bir ekonomik ve siyasi çıkmaz yaşayacak.

Savaşlar ve işgaller konusunda bunca tecrübeye sahip olan ABD' bu taktikle PKK'ya ciddi darbe vurulamayacağını pekala biliyor. O halde TC'nin yıpranması için oyun mu oynadı? Bu soruya kensinlikle hayır diyebiliriz. Nedenine gelince; TC ABD'nin Ortadoğu'da önemli iki müttefiğinden biridir. Böylesi hassas ve karmaşık bir bölgede ABD, TC'yi kolay kolay harcayıp istikrarsızlığa sürüklemes. Tam aksine ayakta tutmaya çalışır. Kuşkusuz bazen kendi ülke çıkarı için ağır faturalar altına sokar. Tıpkı Körfez Krizi'nde olduğu gibi.

Bu olay özgülünde, şu ihtimaller gözönünde bulundurulabilir: İhtimal diyoruz. Çünkü bu işgali bir bütün olarak tüm nedenleriyle açığa çıkarmak (şimdilik) sanıldığı kadar kolay olmayacaktır. **Birincisi:** Körfez Krizi döneminde müttefik güçlerin Irak yönetimi için öngördükleri planlar esasta hedefine ulaşmadı. Geline aşamada kimi müttefikler Irak'a uygulanan ambargonun kalkması ve Irak'ın toprak bütünlüğünün yeniden tesis edilmesi konusunda düşüncelerini dile getirmektedirler. Bunların en başında da Fransa ve Rusya gelmektedir. Böylesi bir durumda Çekiç Güç'ün Ortadoğu'daki varlığı da tartışma konusu olacaktır. Bu durum şimdilik ABD'nin işine gelmiyor.

Çünkü; ABD Ortadoğu'da ekonomik etkinliğinden ziyade militarist gücüyle ayakta kalıyor, çıkarlarını koruyup genişletiyor. Bu gücün Ortadoğu'da kalışını sürekli kılmak için de bölgede istikrarsızlığın ve karışıklığın olması gerekiyor. Bu demektir ki; ABD düzenli bir istikrardan çok, kontrol altında bulundurup denetleyebileceği bir istikrarsızlık ve karışıklıktan yanadır. Örneğin son gelişmelerle birlikte bölgedeki karışıklığın boyutu giderek daha da artacaktır. Bunun dışında çeşitli burjuva çevrelerin ileri sürdüğü senaryolar ve gerekçeler de sözkonusu. Başta da belirttiğimiz gibi olayı bütün çıplaklığıyla her yönüyle açığa çıkarmak bu aşamada henüz mümkün değildir. En azından bizce.

Diğer Avrupa ülkelerinin işgal karşısındaki tavırları da giderek sertleşiyor. Hiçbir Avrupa ülkesi ve Rusya TC'nin uzun süre bölgede kalmasına sempatiyle bakmıyor. Tüm ülkelerin tavrını şöylece özetlemek mümkündür. TC'nin *"terörizme karşı mücadelesini anlayışla karşılayıp destekliyoruz. Ama Kuzey Irak'tan bir an önce çıkmalıdır."* Yine, bu ülkeler sivillere karşı sert davranılmaması konusunda da sıkça uyarılarda bulundular. Aksi taktirde AB ile Gümrük Birliği anlaşmasının üzerine bir çizik atmak zorundadır. Özcesi tüm emperyalist güçler şu gerçeği çok iyi biliyorlar ki; TC, ABD'nin çıkarını korumakla yükümlü olan bir figürandır ve ABD'nin yararına olan bir gelişme çoğunlukla AB ülkelerinin zararına olacaktır. Bu nedenle TC'ye karşı olan tüm kozlarını hemen devreye sokmakta tereddüt etmezler. Ki TC bu saldırıları göğüsleyecek bir durumda da değildir.

ÜLKE İÇİNDEKİ BOYUTU

Genel olarak tüm burjuva partileri ve çevreleri harekate olumlu bakmaktadır. Ama TC ordusunun geriye çekilişi konusunda epeyce farklı düşünceler mevcuttur. Bu düşünceler özet olarak şöyle: *"Hemen çekilelim"* ya da *"kademeli olarak çekilelim"* diyenler olduğu gibi, *"sınır ötesinde KDP'nin desteğiyle tampon bölgeler oluşturalım"* diyenler de vardır. *"PKK bölgeden sökülüp atana kadar"* vb. vb.

Türkiye'de tüm ciddi siyasi kararları alan kurumun MGK olduğu biliniyor. Parlatonun görevi, MGK'nın tavsiye kararlarını resmileştirip yürürlüğe sokmaktır. Burjuva basınına yansıdığı kadarıyla MGK'nın genel eğilimi şöyle: *"Hemen Kuzey Irak'tan çıkmak bir yarar sağlamaz. Kuzey Irak'ta Kürt liderlerin PKK'ya olan desteklerini kesmek ve Bağdat'la ilişkiye zorlamak. Kaç adamın ölmesi önemli değil, önemli olan cephaneye el koymak ve PKK'nın hareket alanını daraltmak. Operasyona Avrupa'dan büyük tepki geliyor. Ancak ABD destek veriyor. Avrupa'daki bu olumsuz hava ABD'nin bu desteği karşısında bir süre sonra yok olur."*

Bu genel yaklaşımı değerlendirirken şu sonuçlara varabiliriz: **Birincisi;** bu kadar geniş çaplı bir operasyonun bir anda son bulacağını düşünmek saflık olur. Bu zaten mümkün de değildir. Artı ne kadar kalınıp kalınmaması konusunda karar veren tek merci de TC değildir. Avrupa ülkelerinin tavrı zamanlama konusunu önemli ölçüde etkileyecektir. Nitekim Demirel; *"Ne kadar kalacağımızı biz de bilmiyoruz. Biz işi hallettikten sonra döneriz."* Bu düşüncesini çeşitli Avrupa ülkelerinin dış işleri bakanlarına ilettili. Askeri açıdan "halledilecek" pek bir şeyin olmadığı açık. Yani doğru olan tek şey, egemenlerin bu bataklıktan ne zaman çı-

kacaklarıdır. Çünkü, giriş kararlarını tek başına kendileri vermediği için, çıkış kararlarını da kendileri belirleyemezler.

Kürt liderlerinin PKK'ya şu aşamada ciddi anlamda pek bir destekleri olmadığı açık. Yani PKK'yı isteseler de bölgeden söküp atamazlar. Maddi olarak, teknik araç ve gereç konusunda PKK'nın Kürt liderlerine o kadar ihtiyacı yoktur. Tek sorun TC ve diğer çeşitli güçlerin teşvikiyle, özellikle KDP güçleri ile PKK arasında bir çatışma ortamı yaratarak, PKK'nın karşı cephesini genişletip hareket alanını daraltmaktır. Bu TC'nin vazgeçilmez amaçlarından biridir. Ki operasyonun en önemli hedeflerinden biri de, sözkonusu Kürt gruplarını Bağdat'la ilişkiye zorlamak. Yani kendi deyimleriyle, Irak'ın toprak bütünlüğünü sağlayıp, mevcut otorite boşluğuna son verip, Kürt devletinin oluşumunu da engelleyerek ve giderek PKK'yı Irak vasıtasıyla Irak Kürdistanı'ndan söküp atmak. Tabii bu TC'nin özlemidir. Bu özlem ABD'nin şimdiki planlarıyla tam olarak uyuşmuyor, çelişiyor. Çeliştiği oranda TC'nin ABD'ye karşı ne kadar duracağını izah etmeye gerek yoktur.

Keza "kaç adamın ölmesi önemli değil" ibaresi bile, hareketin askeri açıdan başarısız olduğunun açık kanıtıdır. Ve bu itiraf sahipleri ise hareket kararını alanlardır. "Cephaneyle el koyma" vb. iddialar TV'yi izleyen, basını düzenli takip eden herkes tarafından bu gerçek rahatlıkla görülebilir.

Operasyonun Avrupa cephesindeki tepkisini MGK da tahmin ediyor. ABD desteğinin bu tepkiyi süreç içinde törpüleyeceği iddiası da gerçeğe tam denk düşmüyor. Tam aksine tepkiler sürekli olacak ve gündemde kalacak. Bundan dolayıdır ki; TC kurmayları sivil halka zarar vermedikleri, tam aksine onlara karşı çok esnek ve iyiliksever davrandıkları konusunda çırpınıp duruyorlar. TV kanallarında sağlık taramaları, çocuklara şeker dağıtımını reklamını yapıyorlar. Tüm bunlar tepkileri azaltmak, uzun süre orada kalmak için yapılan çırpınış ve senaryolardır.

Keza Başbakan yardımcısı Hikmet Çetin, MGK kararları doğrultusunda daha açıklayıcı ve net açıklamalar yaptı. Şöyle ki; Özellikle AB ülkelerini ve ABD'yi kastederek; "Ya ambargoyu kaldıracaksınız, Saddam orada otoritesini sağlayacak, ya uluslararası bir kontrol mekanizması oluşturup, teröristleri siz kontrol edeceksiniz. Ya da bırakacaksınız bu işi biz yapacağız."

Öncelikle uluslararası bir kontrol merkezi olamayacağı açık. Zaten bölgede Çekiç Güç vardır. Direk olaylara müdahale etmiyor. Ama İncirlik'ten havalanan ve Çekiç Güç bünyesinde görev yapan ABD'ye ait erken uyarı ve ihbar uçağı AWACS'lar operasyon bölgesi üzerinde uçarak hedef koordinatlarının tespitinde, TC hava kuvvetlerine bilgi vermektedirler. Şu aşamada bundan fazlasına da bir şey yapamazlar. Irak'a uygulanan ambargonun kalmasına ilişkin gelişmelerin

Irak'ın lehine olduğunu söylemiştik. Bu işgal hareketi de bu sürecin hızlandırılmasını biraz etkileyebilir. Bu konuda anahtar ABD'dir. Özellikle bu işgalin faturası TC açısından çok ağır olacaktır. Bu ağır fatura ülkedeki ekonomik ve siyasi krizi daha derinleştirecek, bu da ülkedeki toplumsal muhalefetin giderek daha da şiddetlenmesine yol açacaktır. Bu durum TC'yi derinden kaygılandırdığı gibi ABD'yi de düşündürüyor. Dolayısıyla Irak'ın Türkiye üzerinden geçen petrol akışına izin verilebilir. Yine Azerbaycan petrolünün Türkiye üzerinden geçişi sağlanarak, TC'ye ekonomik açıdan kaynaklar yaratarak, biraz da olsa soluk alması sağlanabilir. Kuşkusuz bunlar birer ihtimaldir.

ÖZETLERSEK;

Birincisi: Bu işgal ABD onayıyla yapılmıştır. Diğer emperyalist güçler, TC'nin kendisini savunmak amacıyla PKK'ya karşı yürüttükleri mücadeleyi destekliyorlar. Ama TC'nin uzun süre Irak Kürdistanı'nda kalmasına sempatiyle bakmıyorlar. Bundan sonraki tavırlarını da bu eksen üzerindeki gelişmelere bağlı olarak belirleyecekler. Süre uzadıkça tepkiler artacaktır. TC'nin bu tepkileri ne kadar göğüsleyeceği biraz da ABD'nin tavrına bağlıdır.

İkincisi: TC hemen geri çekilmeyecektir. Çekilme kademeli olacaktır. Özellikle sınır bölgesinde belli bir güvenlik şeridi oluşturacaktır. Bunun açık adı pek o kadar önemli değildir. İster mobil tim olsun, isterse sınırlı olarak oluşan bir tampon bölge olsun. TC böyle bir girişimde mümkün olduğu kadar KDP'nin desteğini almaya çalışacaktır. Bu planındaki esas amacı PKK'nın karşı cephesini genişleterek, hareket alanını daraltmaktır.

Üçüncüsü: TC böylesi bir işgal hareketiyle askeri açıdan istediği sonucu alamayacağını biliyor. Ancak, uluslararası boyutta, şu siyasal yanları olabilir; Irak'a uygulanan ambargonun kalkması, Saddamla Kürt muhaliflerin uyuşarak buranın öterite boşluğundan kurtarılması, emperyalistlerin Ortadoğu ile Türkiye Cumhuriyetlerindeki pazar paylaşımı (petrol yatakları, boru hattı vb.) konularında ben de varım mesajını içeriyor.

Dördüncüsü: Bu işgal hareketiyle ülke içindeki ekonomik ve siyasi kriz giderek daha da derinleşecektir. Bu da şu demektir: Daha fazla işsizlik, daha fazla yoksulluk, daha fazla devlet terörü. Özcesi devlet her yönüyle teröre kilitlenecektir. Yakın gelecekte Gümrük Birliği üyeliği, işgal hareketi ve insan hakları ihlaline karşı gelişen tepkileri asgari düzeye indirme umuduyla "Demokratikleşme Paketi"nde kısmen de olsa belli şeyler çıkacaktır. Ama bu fırtınalı ortam içinde bu kırıntıların etkisi oldukça cüz'i olacaktır. Ancak son hükümet protokolüne konulan "Güneydoğu Onarım Projesi" çerçevesinde Kürtçe TV ve özel

okulların açılmasına olanak tanınırsa, geçici de olsa egemenler biraz rahatlayacak. Özellikle dış baskılar konusunda. Böyle bir girişimin başlatılması ihtimali şimdi her zamankinden daha güçlüdür.

Sonuç olarak; Bu haksız ve kirli savaş bir ulusun iradesini ipotek altına almak demektir. Katliam, zulüm demektir. Emegın gasbı ve yoksulluk demektir. Kısacası insanlık adına iyi ve güzel olan her şeyi tahrip ederek yok etmeye çalışmaktır. TC'nin Irak Kürdistan işgaline karşı çıkalım. Gücümüz oranında diğer devrimci demokrat güçlerle birlikte protesto eylemlerini geliştirip yaygınlaştıralım.

Düzenin dünkü “şamar oğlanı” bugünkü has adamı MHP-3

MHP'nin devlet içinde etkinliğini artırması, devlet içinde kadrolaşmasının ciddi bir boyut kazanması, eylemlerini devletin kanatlarının altında yapıyor olması, MHP değerlendirmesinde ve devletle içiçeliği konusunda önemli olan verilerdir. Ancak bu MHP'nin devlete hakim olduğu anlayışını oluşturamaz. Devletin MHP'yi kullanması ayrı bir şey, MHP'nin devlet içinde kümeleşmesi ayrı bir şeydir ve özellikle devletin MHP'leşmesi ya da MHP'nin devletleşmesi ise apayrı şeylerdir.

TÜRKEŞ'İN TEŞKİLATTAKİ TASFİYE HAREKETİ

Yazımızın bir önceki bölümünde son olarak MHP'nin “iktidar” a oynadığını ve bunun için imaj değişikliğine gitmeye çalıştığını, kitlelere bazı konularda farklı mesajlar verdiğini anlatmaya çalışmıştık.

Türkeş, bir yandan kitlelere farklı siyasal ve ideolojik mesajlar vermeye çalışırken, MHP içinde de revizyona gidiyor. Türkeş'in burada iki amacı var. **Birincisi**; tüm teşkilatta tamamen kendisine bağlı kadroları yerleştirmek, **ikincisi**; kitle önünde fazlaca teşhir olmuş, yıpranmış, unsurları geri çekerek yeni yüzlerle imaj tazelemek... Bu Türkeş'in önemli süreçlerde başvurmak zorunda kaldığı bir “Başbuğ” taktiğidir. Geçmişte Mehmet Ali Ağca'yla birlikte teşhir olan Serdar Çelebi “Avrupa Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu Başkanı” olduğu dönemde bir kez daha Papa Suikasti'yle teşhir olunca, Türkeş, Federasyon Başkanlığı görevinden aldığı Çelebi'ye şunları söyleyecektir: “Bu olaylara adınız çok bulaştı ve bu yüzden teşkilatımıza, ülkücü harekete, MHP'ye gölge düştü. Federasyon başkanlığı yapmanız uygun olmaz. Sizi görevden alıyorum. Sakin ve sabırlı olun. Bir köşede oturun, zaman geçsin, suçsuzluğunuz ortaya çıktıktan sonra gerekirse sizi tekrar göreve getirelim.”

MHP içinde yaygın bir görüş vardır; “Türkeş herşeyden vazgeçer ancak, Avrupa teşkilatları, Gençlik teşkilatları ve paradan vazgeçmez.” Bu nedenle bu üç konuda ipler tamamen

Türkeş'in elindedir. Ancak geçmişte pek çok kez yaşanan Türkeş'in tasfiye hareketi sessiz sedasız yapılamaz. Belli bir isim olmuş teşkilat başkanları bu tasfiyeyi hazmedemeyince, iş silaha, yok etmeye kadar varır. Son dönemlerde de Türkeş'in, MHP içindeki teşhir olmuş ya da Türkeş'e yeterince bağlı olmayan teşkilat başkanları içinde yoğun bir tasfiye hareketi vardır.

Kilis'te MHP İlçe Başkanlığını kazanan **Burhan Kerküklü** göreve gelmesinden hemen sonra MHP'lilerin belediyeyi yoğun bir yağma ve talana dönüştürmesine dayanamayıp "istifa" talebini bildirmesi üzerine MHP'li milletvekillerince; "istifa edersen, seni Saddam'ın ajanı ilan edip, işini bitiririz." uyarısıyla tekrar göreve devam ediyor. Ardından bir ara Türkeş'in koruması Naim Aydoğdu yine Türkeş tarafından Kerküklü'nün koruması olarak görevlendiriliyor. Ve 31 Ocak'ta Kerküklü öldürülüyor.

Aynı süreçte Samsun ve İzmir Ülkü Ocakları başkanları görevden alınıyor. Tabi buralarda da yıllarca davaya hizmet etmişlerin hazımsızlığı, silahların çekilmesine kadar işi vardiıyor. Tasfiye hareketi henüz bitmiş değildir. Başta Ülkü Ocakları Genel Başkanı, İstanbul Ülkü Ocakları Başkanı gibi önemli görevlerde bulunan pekçok teşkilat başkanı tasfiye edilecektir. Çünkü bu isimler 12 Eylül öncesi MHP'nin en aktif unsurlarıdır, katliamların en ön saflarında bulunan bunlardır. Bu yüzden yargılanmışlar, cezaevlerinde yıllarca yatmışlar, çıktıktan sonra da yine aynı çete hareketiyle, uyuşturucu ticareti, haraç vb. yöntemlerle kendilerini kanıtlamışlardır.

İşte Türkeş, "yeni iktidar yürüyüşünde" MHP'nin katliamcı sıfatını hatırlatacak bu isimleri saklı tutmayı hedeflemektedir. Ancak bu olay, Türkeş katilleri teşkilattan uzaklaştırıyor anlayışına götürmemelidir. Türkeş'in istediği de bu değildir. Yerine gelecekler, gidenleri aratmayacak cinstendir. Amaç görüntüyü değiştirip örgüte yeni bir imaj vermektir.

Ne var ki, mayası lümpen, serseri güruhu olan bu yapının yeni yüzleri de Türkeş'in "bakın iktidara yürüyoruz, biraz sabredin" uyarılarına kulak asmayacak sabırsızlıktadırlar. Balıkesir'de kaçırılan ve fidye istenilen sanatçı **Erdim Sertoğlu**, fidye alınmasına karşın öldürüldü. Altından ülkücü bir çete çıktı. Trakya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi öğretim görevlisi olan **Nagehan Polat** tecavüz edilerek öldürüldü. Altından üç MHP'li çıktı.

Devrimci- demokrat ve yurtseverlere yapılan faşist saldırılar dışında MHP'nin bildik, tanıdık sıfatlarıdır. Bu sıfatları taşıyanlarda; işçi düşmanlığı, fidye ve haraç, uyuşturucu ticareti, çek-senet tahsili ve en ufak insani kırıntıdan yoksun tecavüzcülük gibi türlü pisliklerin dışında insan olmanın özellikleri yoktur.

Özetlersek, yazımızın başında belirttiğimiz, burjuva basının çığırkanlıkla

“Değişen MHP” sözlerinin yalan olduğu ortadadır. Özü ve yapısı kesinlikle değişmemiştir. Söylemde kullandıkları kavramlar, kendilerini aklama çabasından öte birşey değildir. MHP önümüzdeki süreçte örgütlenmesine hız verecektir. Bunu yaparken kullanacağı yöntemler geçmişten farklı değildir. Bu nedenlerle MHP'nin geçmişi ve bugünü daha da ayrıntılı olarak incelenmelidir. Çeşitli semtlerdeki örgütlenme çabaları, üniversiteler ve orta dereceli okullardaki taktikleri, sendikalara yönelimleri, işçi sınıfı içine sızma çabaları üzerinde ayrı ayrı durulmalı ve faşist gelişmenin olduğu her yerde bunlara yönelik örgütlenme, etkisizleştirme ve yok etme faaliyeti titizlikle incelenmelidir. Ancak bunlar yeterince kavranırsa, teşhir edilebilecek, tavrı konulabilecektir.

MHP'YE KARŞI SAĞ VE SOL YAKLAŞIMLAR

MHP'nin bugünkü durumu, Türkiye devrimci hareketi tarafından da incelenmektedir. Pek çok siyasi yapının bu konu üzerinde durması, teşhir etmesi, politika belirlemesi olumludur. Ancak her incelemenin sağlıklı politik sonuçlar çıkardığı söylenemez. Ötesinde kimi tehlikeli yaklaşımlar da sözkonusudur. Bu tehlikelerin en başında sağ ve sol değerlendirmeler gelmektedir ki, her ikisi de genel olarak iktidar perspektifli sınıf savaşımı açısından tehlikelidir.

MHP değerlendirmesindeki sağ yaklaşım, MHP'yi önemsememe şeklindedir, bugünkü gelişimini görememektir. Geçmişte kitleler önünde zaten teşhir olduğu, 12 Eylül'de bunların da darbe yediği, bu nedenle, aynı şeyleri yapamayacakları, yaptıkları anda kitlelerden yanıt alacakları, kavganın MHP'yle değil devletle olduğu şeklinde bir yaklaşımla MHP'yle kavganın önemini küçümseyen anlayış, diğer yandan öncelikle yönelinmesi gereken hedefin MHP değil, gelişmekte olan RP olduğu şeklindeki anlayış... Her ikisi de özünde MHP ile kavgadan kaçmanın teorisidir. Sivil faşist hareketin gelişme sürecinde bertaraf edilmesi gerektiği siyasal öngörüden uzak bir teoridir bu. Siyasal hareketliliği pasifize etmektir. MHP'nin bir bütün olarak gelişmesini beklemek, ya da örgütlü güç olarak saldırmasını beklemek, saldırının MHP'den gelmesini beklemek faşizmin ne olduğunun kavramamaktır. Özellikle ülkemizin kısa tarihinde emperyalizmin ve faşist diktatörlüğün kitlelere, devrimci gelişmeye karşı uyguladıkları stratejik ve taktik saldırılardan en ufak bir ders çıkaramamak demektir. Bu siyasal körlük, sivil faşist hareketin gelişmesini sadece seyretmekle yetinmektir ki, bunun faturası ağır olacaktır.

Faşizmin ortaya çıkışıyla birlikte, kitlemel gelişmelere karşı sadece resmi devlet aygıtının vurucu gücüyle değil, sivil faşist güçler örgütleyerek saldırmayı en önemli politikalarından biri haline getirmiştir. Bunun en bariz örnekleri,

Mussolini İtalya'sında ve Hitler Almanya'sında görülmüştür. 12 Eylül öncesi devletin MHP'yi kullanması aynı anlayışın ürünüdür. Ne var ki MHP bir kere kullanılıp sonra çöplüğe atılan bir güç değildir. MHP ve buna benzer örgütlenmeler, toplumsal ve kitlesel gelişmenin olduğu her süreçte defalarca gündeme getirilecek, halka karşı bir güç olacaktır. Bu nedenle MHP 12 Eylül'de ne kadar hırpalanırsa hırpalansın, bugün ihtiyaç haline gelmişse, tarih sahnesine yeniden çıkarılacaktır. Hem de tüm teşhir olmuşluğuna karşın. Doğrudur, aynı şeyleri yaptıklarında kitleler yanıt verecektir. Ancak devrimci yapı olmanın anlamı nerede kaldı? Kitleler MHP saldırılarına yanıt verdiğinde biz onların ardında da mı yoksa önünde mi olacağız? İşte siyasal sorumluluk ve duyarlılık, önderlik fonksiyonu burada ortaya çıkacaktır. Esas olan kitlelerin önünde olabilmektir ve bunun için de MHP'nin gelişmesi ve olası saldırılarını önceden görüp halka teşhir etmek, kitleleri örgütlemektir. Aksi halde kitleler zaten cevap verecek diye beklemek esas olarak MHP'yle mücadeleden kaçmak demektir.

Diğer bir kaçma teorisi; MHP'nin önüne RP'nin konmasıdır. RP elbette incelenmeli, gelişmesi ve kitleselleşmesi üzerinde durularak, bu gerici dalgaya karşı tavır alınmalıdır. Ancak, bu tavır alış MHP'yle kıyaslama ve onun önüne konma şeklinde olmamalıdır. RP, devletin yıllardır kitleleri uyutmak için kullandığı din ve gerici etkilemeyi en iyi şekilde değerlendirip kendi rotasına kanalize etmiştir. Anti- Amerikancı söylemlerini, "adil" düzen söylemlerini, İslamla birleştirerek, kitlelerin düzene karşı olan hoşnutsuzluğunu kullanmıştır. Bu gelişme yanıbaşımızda yaşanan İran örneğinin dersleriyle incelenerek, kitleselleşmesinin nedenleri bulunarak politikalar üretmeyi zorunlu kılar. Bu ayrı bir yazının konusu olduğu için şimdilik geçiyoruz. Görülmesi gereken bu süreçte niteliği, yapısı, devlet içindeki yeri ve kitleler karşısındaki konumuyla MHP'nin önüne RP'nin çıkarılmasıdır. Bu hedef şaşırtmadır. Ve vurulması gereken diğer bir gücü gözden kaçırmaktır. Aynı zamanda böylesi tehlikeli bir gücün gelişmesini seyretmektir

Bu anlayışın tam zıddı olarak sol yaklaşım ise sınıf mücadelesini MHP'ye endekslemektedir. MHP'yle devlet aynılaştırılarak faşizme karşı mücadelenin ana yönelimini MHP'de bulmaktadır. İşte devletin istediği tam da budur. Faşizmin kendi elleriyle yarattığı sivil kalkan, devleti kamufle etmektedir. Bizim bu kalkanla boğuşmamız, devletle boğuşma olarak algılanacak, hem kitlelerin enerjisi bu kalkanda nötralize edilecek ve hem de devlet zaman zaman bu kalkanın arkasından uzanarak devlet olduğunu hissettirecektir. Özellikle 12 Eylül öncesi deney ve tecrübelerin bu konuda öğretici olma özelliğinden nasibini almayan anlayışlar ancak MHP'yi devletle aynılaştırabilir. Bu tehlike görülmeli ve MHP incelenirken, bu noktada ayırıcı bir duyarlılığa sahip olunmalıdır.

“Devrimci hareketin MHP’ye yönelmesi, aynı zamanda devlete yönelmesi anlamına gelmektedir.”

Yukarıdaki söylem, anti- faşist mücadele anlayışında sade bir yaklaşım olarak doğru gibi görünebilir. Gerçekten de MHP’nin devletin bir gücü olma özelliğinden dolayı, MHP’ye vurulan darbeler devlete yansiyacaktır. Ancak bu salt devlete vurulan bir darbe değildir. En şiddetli darbe kalkanı tutanı ne kadar etkileyecekse, devlet de o derece etkilenecektir. Dolayısıyla bu kalkan vurulmalıdır ama bu vuruşla devleti yıkacağını düşünmek hayalciliktir.

Diğer yandan yukardaki doğru gibi görünen alıntı devamında “Devletin MHP’lileştirilmesinden” sözediyorsa bu daha da düşündürücüdür.

“Yani bir bütün olarak, devrimciler, ilericiler ve halk açısından devletin dayattığı can güvenliği sorunu, devletin MHP’lileşmesiyle yeni boyutlar kazanmıştır. Türkiye açısından devrimciler ve halk açısından faşizme karşı mücadeleye gündemin birinci maddesini oluşturmaktadır. Hatta acil görev haline gelmektedir.”

Dikkat edilmesi gereken konu devletin niteliğiyle MHP’nin niteliğidir. İkincisi aynılaştırmak ve yönelimi MHP’lileştirmek, iktidar gerçeğinden uzaklaşmaktır. MHP’nin devlet içinde etkinliğini artırması, devlet içinde kadrolaşmasının ciddi bir boyut kazanması, eylemlerini devletin kanatlarının altında yapıyor olması, MHP değerlendirmesinde ve devletle içiçeliği konusunda önemli olan verilerdir. Ancak bu MHP’nin devlete hakim olduğu anlayışını oluşturamaz. Devletin MHP’yi kullanması ayrı bir şey, MHP’nin devlet içinde kümelenmesi ayrı bir şeydir ve özellikle devletin MHP’lileşmesi ya da MHP’nin devletleşmesi ise apayrı şeylerdir. Bütün bunları tek bir kalemde somutlayıp “Devlet MHP’lileşti” demek, doğal olarak hedefe MHP’yi koymayı beraberinde getirir ve bu yönelim esas olarak, devleti, iktidarı hedefleyen sınıf mücadelesinin rotasından kaydırmaktır.

Her iki anlayışın vardığı sonuçlar, biri MHP’yi tamamen yok sayarak, ona karşı mücadeleden kaçmakta, diğeri ise faşizme karşı mücadeleyi ve giderek iktidar mücadelesini MHP’yle sınırlamaktadır. MLM’ler bu konuda gerek diğer yapılanmalarla tartışmalarda, gerekse kitlelere, MHP’ye karşı mücadeleyi anlatırken bu iki olgunun üzerinde özellikle durmalıdır. MLM’lerin hedefi varolan siyasi iktidardır, devlet aygıtıdır. Devlet, devrimci mücadele ivme kazandığı sürece MHP vb. gibi sivil faşistleri örgütleyerek, örgütlenmesine göz yumarak karışımıza sivil güçler çıkaracaktır. İktidara yürüyüşün her adımında proletarya partisinin önüne hangi engel çıkarsa çıksın ve bu engel aşılacak zorundaysa, proletarya partisi bu engeli aşacaktır. Bu ister sivil faşist hareket olsun, ister dinci hareket olsun, isterse adına ilerici deneni devlet aygıtı içinde yer alan hareketler ol-

sun (ki bu tür “ilerici” engeller daha çok mücadelenin geliştiği süreçlerde kullanılacaktır) iktidar mücadelesine engel oldukları sürece p. partisinin hedefi olacaklardır. Ancak bu hedef, asla mücadelenin esası olmayacağı gibi, “bunlar piyondur” denip görmemezlikten de gelinmeyecektir. Devletin elinde sivil faşist kalkan varsa ve devrimin önünde engel durumundaysa, bu engelle savaşılacaktır. Bu savaş sivil faşist harekete endekslenen bir savaş değil, iktidar mücadelesinin bir ögesidir. Asla esas değildir. Esas olan iktidardır. Bu konuda hem duyarlı hem de sağlam bir politikaya sahip olunmalıdır. Aksi halde ister istemez, ya da farkında olmadan bir anda, iktidarın istediği kulvarda buluruz kendimizi. Oysa bizim savaşıacak kendi kulvarımız, sağlam bir politikamız var, kendi irademiz var. Bunu iyi kavradığımız sürece bu konuda da sağa ya da sola savrulmadan doğru hedeflere yönelebiliriz.

ANTI- FAŞİST MÜCADELE KOMİTELERİ HANGİ ANLAYIŞIN ÜRÜNÜ

Öte yandan MHP'nin hareketlendiği süreçlerde, kitlelere yöneldiği dönemlerde ortaya atılan kimi tezler vardır. “**Anti- Faşist Mücadele Komiteleri**” ya da biraz daha farklı boyutuyla “**Direnış Komiteleri**” gibi. Bu esas olarak resmi yada sivil faşist saldırılara karşı oluşturulan örgütlenme anlayışıdır. “Anti- faşist Mücadele Komiteleri (AFMK'lar)” esas olarak faşist gelişme ya da saldırılara karşı geniş kitleleri örgütlemeyi hedefleyen, içinde çeşitli grupların da bulunabileceği yarı- legal konumundaki komiteler olarak oluşturulur. AFMK'ların niteliği, hedefi, örgütleniş biçimi ve sonuçta vardığı anlayış ayrıca tartışılacak geniş bir konudur. Burada sadece konuya ilişkin kısaca değineceğiz. AFMK'lar esas olarak bir örgütlenme biçimidir, ülkenin siyasal tesbitlerinden yola çıkarak mücadelenin örgütlenmesinin bir aracı, giderek ve ileriki süreçte devrimci iktidarın çekirdek organlarıdır. Yüklendiği misyon sadece faşist saldırılara karşı koyuş değil, ileriki süreçte iktidar organlarıdır. Bu örgütlenme şehir örgütlenmesini esas alan politikalar için geçerli olabileceği tartışılırken (ki bu konuda örgütün iradesi konusu tartışılır) kırlardan- şehirlere iktidarı hedefleyen MLM'ler açısından bu örgütlenme kabul edilemez. MLM'lerin şekillenişini belirleyen, enerjisinin esasını verdiği yer kırlardır. Şehir örgütlenmesi, parti örgütlenmesidir ve bu örgütlenme esas olarak illegal parti hücreleri, parti organları, şeklindedir. Burada görülmesi gereken AFMK'ların, öne çıkan gerici ve sivil faşist saldırılara karşı oluşturulmuş örgütler olarak algılanmamasıdır. Bunu söylerken, sivil ya da resmi faşist saldırılara karşı kitlelerin örgütlenmesini savunmadığımız, kitlesel karşı koyuşların oluşmasını savunmadığımız anlaşılmalıdır. Üzerinde durdu-

ğumuz AFMK'ların doğru bir şekilde kavramasıdır.

MHP'Yİ ALTEDECEK TEK GÜÇ ÖRGÜTLÜ GÜÇTÜR

Yukarıda anlatılanlardan vardığımız sonucu kısaca özetlersek; MHP vb. si-vil faşist örgütler bizim yolumuzda engel oldukları sürece bizim hedeflerimiz arasındadırlar. Biz örgütlenmemizi MHP'ye göre şekillendirmeyiz. Ancak MHP'nin bir güç olup bize saldırmasını da beklemeyiz. MHP'nin niteliğini çok iyi bildiğimiz için, onun gelişme gösterdiği ya da gösterebileceği her yerde en ufak bir güç durumunda dahi olsa kitlelere, devrimcilere saldıracağından hare-ketle, daha gelişme aşamasında MHP'ye karşı mücadelede kitlelerin örgütlen-mesi, bilinçlendirilmesi MLM'lerin önündeki görevler arasındadır. Bunlara karşı mücadele, konularına göre farklılıklar içerecektir. Öncelikle ve her koşulda, gerek geçmişleri gerekse bugünkü konumuyla kitleler önünde yoğun bir teşhir faaliyeti yürütülmelidir. Yazımızın başından itibaren anlattıklarımız MHP'nin yapısı, niteliği ve kitle katliamlarındaki rolü konularında minyatür bir özetdir. Bu konuda, 12 Eylül yargılamaları sırasında kendi ağızlarından, birakalım polis sor-gularını, mahkeme salonlarında söyledikleri bunların teşhiri için fazlasıyla mal-zeme teşkil etmektedir. Bugünkü icraatları da dünden farklı olmayan nitelikte-dir. Öncelikle ve özellikle örgütlenme çabasında oldukları, her mahalle, semt, okul, işyeri vb. yerlerde teşhir faaliyetine hız verilmelidir. Özellikle yoksul semtlerde "vatan- millet" şövenizmiyle şekillenişin önüne geçilmeli, kitlelere bu "vatan" sevgisinin sahte bir vatan sevgisi olduğu anlatılmalıdır. MHP'nin en ge-ri tabanına bu anlamda kazanıcı yaklaşılmalı, onların etki alanından çıkarılması hedeflenmelidir. MHP'yi oyla ya da maddi olarak destekleyen kesime yine teş-hir ve devrimci propagandayla yaklaşılmalı, oy ve maddi desteği kesmesi sağ-lanmalıdır. Buradan öne çıkacak unsurların, devrimcilerin hedefi durumuna ge-leceği anlatılmalıdır. Devrimci faaliyete, kitlelerin devlete yönelen eylemlilikle-rinde engel olma, karşı propagandayla kitleleri etkilemeye çalışan unsurlar, sin-dirilmeli, devrimci gücü tepelerinde hissetmelidir. Bu tür unsurlar buldukları her alanda sindirilmeli, ya da o alandan atılmalıdır. En zorlu mücadele bu tür un-surlarla olacaktır. Eğer yeterince ısrarlı ve kararlı mücadele olmazsa gelişecek-lerdir, ancak ısrarlı ve kararlı bir mücadeleyle bertaraf etmek, etkisizleştirmek hiç de zor değildir. En uç kesimi olan, buldukları alanlarda terör estiren, dev-rimci katili ya da katliama yönelimli unsurlara karşı ise bireysel imha esas olma-lıdır. Burada görülmesi gereken bugünkü aşamada MHP'nin örgütlü güç duru-muna gelene kadar sessiz ve derinden örgütlenme yaptığı gerçeğidir.

Bir güç olana kadar, devrimcilerden uzak olmaya çalışırken, güç olduklarını

hissettikleri anda da aktif saldırılara başlamaları dikkat çekicidir. Bu nedenle ille de saldırılarını beklemek, en hatalı tutumdur. Henüz örgütlenme aşamasındayken, örgütleyici unsurlar, kitlelerden, tabandan tecrit edilmelidir. MHP gerçeği iyi kavranırsa, bunları açığa çıkarmak hiç de zor değildir. Unutulmamalıdır ki, güç olarak etkisiz oldukları yerlerde, devrimcilerin onlara gösterdiği, “görmezlikten gelmeyi” onlar en ufak bir güç olduklarında devrimcilere asla göstermeyeceklerdir. Ve işte o zaman karşımıza boğuşmamız gereken bir güç çıkacaktır. Bu nedenle MHP'nin gelişmesi, çalışmamızın olduğu her yerde, her bölgede, her alanda dikkatle incelenmeli ve buna göre tavır belirlenmelidir.

MHP'ye karşı mücadelede en önemli sorun kiteselleşmedir, kitlelerin harekete geçirilmesidir. 12 Eylül öncesi MHP'nin gelişmesi ve saldırılarının bize bıraktığı en önemli derslerden biridir kiteselleşme... Asla ve asla MHP'ye karşı mücadele öncünün mücadelesi olarak algılanmamalıdır. Öncü, kitlesel karşı koyuşu örgütleyecek yegane güçtür. Esas mücadele kitlesel olarak verilmelidir. Bu nedenle kitlelerin örgütlenmesi birincil görev olarak önümüze konulmalıdır. Dövülecekse, mahalleden atılacaksa, okullarda etkisizleştirilecekse, bütün bunlar kitlesel güçle yapılmalıdır. Bilmeliler ki yapacakları her faşist saldırı, ya da hareket kitlelerin direnciyle karşılaşacaktır.

Taban bulamadıkları yerde, örgütlenmeyi hedeflemişlerse, ya da zayıflarsa, ya da güç kaybediyorlarsa, ilk yapacakları dışardan getirdikleri serseri güruhuyla kitlelere korku salan gövde gösterisi, şiddet gösterisi olacaktır. Ve bu korku ortamında faşist ideolojinin tohumları ekilecektir. Özellikle bu tür saldırılarda ciddi bir karşı koyuş görmedikleri sürece ısrarlı olacaklardır. Her türlü pisliği, iğrençliği yapacaklardır. Bu nedenle kitlesel karşı koyuşta ısrarcılığın önemi büyüktür. Toplumun en lümpen kesimini oluşturan, uşak ruhlu, kabadayı özlemlili bu tür pislüklerin anladığı tek dil şiddettir. Gerçekten devrimci şiddeti hissettiklerinde, güçlü olduklarında dışa vurdukları kabadayılıkları balon gibi sönecek ve rezil pozisyonda köşelerine çekileceklerdir. 12 Eylül öncesi bunun pratiği defalarca yaşanmıştır. Köylerden, mahallelerden, fabrikalardan, okullardan sökülüp atılmış, faşist yuvaları bertaraf edilmiştir. Bugün bu güçlerini devletin gücüyle birleştirerek saldırma durumundadırlar. Özellikle yaygın bir şekilde örgütledikleri polis içerisindeki etkileriyle, polis karakollarının desteğini alarak saldıracaklardır. Ancak bu faktör onlara karşı mücadelede farklı bir boyut getirmemektedir. Tam tersine o bölgedeki polis karakolları da aynı teşhir faaliyetiyle kitlelerin karşı koyuşuna maruz kalmalıdır.

70'li yıllardaki devrimci gelişmenin karşısına konan MHP, aynı zamanda devletin “sağ- sol çatışması” propagandasını beraberinde getirdi. Devrimci dinamizmin devlete yönelmesi bu şekilde sivil faşizme kaydırılmaya çalışıldı ve

bunda belli oranda da başarılı olundu. Ardından da devlet baba rollerinde hakemliğe soyundu. Kavganın “sağ-sol, kardeş kavgası” olduğu propagandası yapıldı. Bu ayırmedici özellik kitleleri belli oranda da olsa etkiledi.

MHP'nin T. Kürdistanı'nda ki özel konumu dışında, misyonu genelde yine aynı olacaktır. Bu nedenle kitlesel karşı koyuşun önemi küçümsenmemelidir. Kitlelerin örgütlenmesi, MHP'ye karşı mücadelede en önemli sorundur.

Kitlesel karşı koyuş, esas olarak anti- faşist nitelikteki tüm siyasal yapı, çeşitli dernek, ilerici kurum, kuruluş ve tek tek bireylerin ortak örgütlenmesi şeklinde olmalıdır. Burada öncüye düşen ciddi bir siyasal sorumluluk vardır. Bu sorumluluk, grupsal ve örgütsel kaygılardan uzak bir bütün olarak, anti- faşist bir örgütlenme yaratmaktır. Tüm anti- faşist unsurların içinde barındığı bir yapıyı oluşturmak, ısrarlı ve bitmez tükenmez bir enerjiyle, ancak başarılılabilecektir. Çünkü, kitlelerin esas olarak faşist saldırılar kendine yönelmedikçe bu yapıda yer almak istememeleri, çeşitli grup ve kuruluşların kendi bünyelerindeki kaygıları, kavga dayatmadığı sürece kolayca bir yapıda birleşmekte zorlanacaktır. Bu nedenle bu tür faşist gelişmenin olduğu her alanda tüm kitlenin duyarlı olması ve kavgaya katılması, anti- faşist bir şekillenme yaratılması için yoğun bir emek harcanmalıdır. Bunun örgütleneceği zemin, bulunulan bölgedeki herhangi bir anti-faşist dernek vb. kuruluş olabilir. Her anti- faşist kitlesel hareketi kendi koşullarına göre ilkeler belirleyecektir. Bu aynı zamanda kitlenin oradaki inisiyatifinin, mücadeleye katkısının somut ifadesi olacaktır. Yönetim, çeşitli gruplardan ya da öne çıkan, mücadelede kararlı unsurlardan, grupsal vb. kaygılardan uzak olarak yapılmalıdır. İnisiyatifimizin olduğu ya da çoğunluk olduğumuz alanlarda, grupsal kaygılardan uzak mantıktan hareketle, örgütlenebilecek tüm anti- faşist kesim örgütlenmelidir. İnisiyatifimizin zayıf olduğu yerlerde tek tek bireyler olarak bulunduğumuz alanlarda yine aynı duyarlılık ve sorumlulukla hareket edilmelidir. Bizim dışımızda oluşan anti- faşist örgütlenmeler varlık koşulumuzu gölgelemediği sürece o yapı içinde yer almalıyız. Bu kitleselleşme içerisinde propaganda ve ajitasyon faaliyetleri, pratiğimizle bütünleştirerek, esas olarak kitleleri siyasal olarak kazanma işi kendini orada ortaya çıkaracaktır.

GAZİ DİRENİŞİ VE ANTI- FAŞİST KİTLESEL HAREKETİN ÖNEMİ

Son Gazi Mahallesi olayları, pek çok yönüyle öğreticidir. Bu konu ayrıca incelenecek ve öncü tarafından çıkarılacak dersler, kitlelerin örgütlenmesinde bize ışık tutacaktır. Ancak Gazi direnişinin altında yatan gerçek, kitlesel karşı koyuşun öneminin konumuz açısından dikkat çekici yanını ortaya koymaktadır. Baş-

langıçta kendiliğinden gelişen bir direniştir esas olan. Ancak küçük çaplı da olsa, devrimcilerin önderliği, doğru hedefe kanalize çabaları, kitlesel hareketin doğru hedeflere yöneldiğinde gücünün, sarsıcı etkisinin önemini ortaya koymaktadır. Ve esas olan, kitlelerin örgütlenmesidir. Gazi halkının direnişteki kıvılcım, sivil ve resmi faşist güçlerin bir süreden beri yoğun bir şekilde devam eden azgınca saldırılarının, son olarak kitlelere yönelen katliam girişiminin sonucudur. Bu başkaldırı kendine meşru savunma, haklı zemini bulmuştur ve onlarca ölü vermesine karşın destansı bir direniş yaratmıştır. İşte kitleselleşmenin, faşist saldırılara direnişe yanıt vermenin yakıcı öğretisi budur. Gazi olayı anti-faşist kitle örgütlenmesinin önemini bir kez daha dayatmıştır.

Bilinmelidir ki, devletin karşımıza koymaya çalıştığı güç, salyası insan karnıyla çoğalan bir güçtür. Bu faşist sürülerine karşı kavgada asla tavizkar olunmamalıdır. Yaratmak istedikleri korku ve sindirmenin ardından faşist ideolojinin kitlelere enjekte edilmesidir. Korkması gereken ve inlerine çekilmesi gereken onlardır ve kavgaya yükseldikçe birer birer dağılacak olandadır. Kitlelerin içine korku salan en tehlikeli yaklaşım, faşistlere karşı kavgada **“aman provokasyona gelmeyelim”** teorileriyle kitleleri korku dağında faşizmin insafına terketmektir. Buna karşı uyanık olunmalı, **“provokasyona gelmeyelim”** adı altında mücadeleden yan çizen anlayışlara en ufak taviz verilmemelidir. Devlet ya da maşa olarak MHP, kitlesel gelişmenin yönünü saptırmak için sürekli olarak provokasyonlar düzenleyecektir. Bu bizim irademiz dışında bir olaydır. Bundan kaçınmak adına, mücadeleden kaçmak provokasyon uygulayanların amaçlarının gerçekleşmesidir. **Kavgadan vazgeçerek, provokasyon önlenemez. Provokasyonları önlemenin tek yolu, kanla, canla, dişe diş bir direnişten geçer. Tıpkı Gazi direnişinde olduğu gibi, ölümler çoğaldıkça direnişin üremesi gibi... Taş ve sopalı savaşın, etten barikatların karşısında, panzerlerin ve binlerce namlunun çaresizliği gibi... Katledilenlerin, direnişe ölümleriyle zafer imzasını atmaları gibi...**

Önümüzdeki süreç sivil faşist saldırıların daha da katmerleşerek artacağı, MHP'nin devletin de desteğiyle yükselişini hızlandıracağı bir süreçtir. Bir kez daha vurgulayalım ki, bu gelişme asla basite alınmamalı ve karşı koyuşun, MLM bir politika ve aktif pratik mücadelenin bileşimiyle başarıya dönüşeceği unutulmamalıdır...

Savaş üzerine-2

Halk Savaşı

Halk Savaşı'nın iyi bir şekilde tanınması, onun yasalarının bilince çıkartılmasıyla mümkün olabilecektir. Çünkü halk savaşı bir sınıf savaşımı; politik bir mücadelenin, proletaryanın sınıf mücadelesinin bir biçimi olarak devrimin askeri bir programıdır.

Sömürülen sınıfların ve esaret altındaki ulusların kendilerinden daha güçlü bir düşmana karşı verdikleri devrimci bir savaşın adıdır Halk Savaşı.

Genel anlamda halkın verdiği bir savaşım olarak görülmele birlikte, "halk savaşı" kavramını açıklamada bu tanımlama eksik ve yetersiz kalacaktır. Sınıflı toplumların ilki olan köleci toplumdan bu yana toplumu oluşturan iki kesim olan halklar ve onları ezen-sömüren egemen sınıflar daima bir sınıf hesaplaşması içinde olmuşlar ve bu savaşım ta o zamandan bugüne değin süregelmiştir. Sınıf savaşımın bu gerçekliği, bazı tarihsel kesitlerde daha düşük yoğunlukta geçmesine karşılık, çoğu zaman ise açık, şiddetli savaflara, ezen ve ezilen sınıfların kanlı hesaplaşmaları biçimine bürünmüştür. "İlkçağ tarihinin en şaşılacak kişisi, ilkçağ proletaryasının temsilcisi büyük general" diye Marks'ın övgüyle ve coşkuyla andığı Spartaküs'ten bu yana durum bundan ibarettir. Tarihin her döneminde ezen-ezilen, sömüren-sömürülen çelişkisi kendini kimi anlarda, çelişkinin çözümünün zorbaca biçimlerinde göstermiş, halklar, kendilerine zulmedip sömüren egemenlere karşı sıklıkla isyan etmişler, onlara karşı fiilen direnmişler ve onlarla savaşa tutuşmuşlardır. Genel anlamda, halkların katıldığı bir eylem oluşundan ötürü tüm bu savaflara halk savaşı demek mümkündür; bunlar ilerici, devrimci ve haklı savaflardır. Bununla birlikte, halkın savaşımı oluşundan kaynaklanan genel "halk savaflarıdır" tanımlaması, modern anlamdaki; proletaryanın sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkelerdeki toplumsal esaretten kurtuluşunun; bağımsızlık, halk demokra-

sisi ve sosyalizmi gerçekleştirmesinin temel yolu olan ve kendine has belli özellikleri, gelişim yasaları ve ilkeleri bulunan Halk Savaşı Stratejisi ile karıştırılmamalıdır.

“Proletaryanın kurtuluş hareketi askerlik alanında da kendi özgül anlatımını bulacak ve kendi özgül askeri yöntemlerini yaratacaktır” (34) önermesiyle **Engels**’in işaret ettiği durum; sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkelerin proletaryası ve ezilen halklarının kurtuluşunun askeri stratejisi ve taktikleri olarak ilkin proletaryanın büyük öğretmeni **Mao Zedung** tarafından sistematik biçimde formüle edilmiş ve bu formülasyon doğrudan Çin devrimine uygulanarak Çin’de proletaryanın ve halkın muzaffer olması sağlanmıştır. Diğer ustalarda da halk savaşı kavramına rastlanmasına karşılık, bu kavram esas olarak az önce sözünü ettiğimiz “halkın verdiği savaşım” anlamında kullanılmaktadır. Çağdaş halk savaşı stratejisiyle bir ilgisi yoktur.

Yaşayan ve değişen herşeyde olduğu gibi, halk savaşı stratejisinde de süreç içinde, somut koşullara bağlı olarak değişimler, farklılaşmalar ve ilerlemeler görülmektedir. İlk olarak bu strateji ve taktikler Çin devrimi pratiğinin zengin karmaşası içerisinde, doğrudan savaş sürecinde geliştirilmiş ve yetkinleştirilmiştir. Sonraları ise proletaryanın askerlik bilimcilerince, bir dizi ülkenin tarihsel devrim deneyimiyle ve oralardaki somut koşullar doğrultusunda bu savaş sanatına-halk savaşı- muazzam katkılarda bulunulduğuna tanık oluyoruz. **Vietnam Komünist Partisi** ve halkının önderlerinden **General Giap**’ın katkılarının yanı sıra, **Kamboçya, Laos, Hindistan, Peru, Filipinler** ve daha bir dizi yarı-sömürge ve sömürge ülkenin halk savaşı deneyimleri, bu ülkelerin tek kurtuluş yolu olan halk savaşı çizgisine ciddi katkılar sunmuştur. Ayrıca **Balkan ülkeleri de** kendi özgün deneyleriyle, işgal altındaki ülkelerde verilen savaşlarla bu stratejiye zengin dersler sunmuştur.

Başta Çin ve Vietnam olmak üzere tüm diğer ülkelerin deneylerinin incelenmesi, biz komünistler açısından büyük önem taşıyor. Bu deneyimlerin incelenmesi; evrensel olanla özgül olanı ayırtırmamızda, evrensel olanı bilince çıkartıp özgüle yaratıcı bir biçimde uyarlamamızda bizim için rehber olacaktır. Bizim için son derece önem taşımalarına rağmen, yazımızın boyutu halk savaşının genel bir değerlendirmesi ve açılımıyla sınırlandığı ve böylesi bir inceleme çok daha kapsamlı ve ayrı bir araştırmayı zorunlu kıldığından, yazımızda böylesi ayrıntılı bir incelemeye girmeyeceğiz.

Halk Savaşı’nın iyi bir şekilde tanınması, onun yasalarının bilince çıkartılmasıyla mümkün olabilecektir. Çünkü halk savaşı bir sınıf savaşımı; politik bir mücadelenin, proletaryanın sınıf mücadelesinin bir biçimi olarak devrimin askeri bir programıdır. Kendi kuralları, yasaları ve ilkeleri içinde gelişmektedir bu

program. Bunlar kavranmadan bir halk savaşı verilemez, verilse bile başarıya ulaşılamaz. Savaşın genel yasalarına bağlı oluşunun yanında halk savaşının kendine has yönlerinin bulunması ve bu yönlerin birçok ülkenin deneyimlerinden çıkartılan dolaysız derslerin sonucu oluşu, zafere ulaşmak isteyen bizleri tüm bu kural ve yasaları bilmeye, ilkeleri öğrenmeye, kavramaya, korumaya ve savaşımıza bu doğrultuda yön vermeye zorunlu kılmaktadır. Öyle ise bu savaşın yasa ve ilkelerini incelemeye başlayalım;

Birinci olarak; Halk Savaşı devrimci haklı bir savaş olmasının yanında, herhangi bir sınıfın verdiği herhangi bir devrimci savaş değildir. **O, proletaryanın ve onun sınıf bilinçli öncü müfrezesi Komünist Partisi'nin önderliğinde verilen bir savaştır.** Tarihte birçok devrimci sınıf ve devrimci savaş görülmüştür; tüm bu savaşların devrimci-halkçı bir karakteri bulunmasına karşın, halk savaşı, savaşa öncülük eden sınıfın proletarya ve onun Komünist Partisi olmasıyla diğerlerinden nitelik olarak esastan ayrılır. Devrimin asgari programının gerçekleşmesinin, proletarya diktatörlüğünün Yeni Demokratik İktidar biçiminde özgül bir uygulanma hedefinin karakterize olduğu bir savaştır Halk Savaşı. Bu yönüyle proletaryanın iktidar mücadelesinin, sınıf mücadelesinin gerçekleşmesinin en üst biçimidir. **Önderliğini proletarya ve onun Komünist Partisi'nin yapmadığı hiçbir savaş, halkçı bir karakteri bulursa ve savaşan ana gövde emekçi yığınlardan oluşsa bile, devrimci bir savaş ta olsa halk savaşı olarak tanımlanamaz.**

İkincisi; Halk Savaşı'nı verebilmenin yolu komünist bir partinin önderlik ettiği bir halk ordusu örgütlemekten geçmektedir. Bu ordunun temelleri daha savaşın başında atılacak ve ordu savaş süresince gelişip yetkinleşecektir. Kitleleri silahlandırıp savaştırmanın birden çok biçimleri vardır. Milisler, kendini savunma birlikleri, yerel halk silahlı kuvvetleri vb... biçiminde, daha pekçok değişik isim ve örgüt biçimleriyle halkı silahlandırıp savaştırabiliriz. Halk Ordusu da halkın silahlanması temeline dayanmakla birlikte, kimi nitel yönleriyle halkın öteki silahlı kuvvetlerinden ayrılmaktadır. **Halk Ordusu, halkın sıradan silahlı bir örgütü değil, bizzat proletaryanın örgütlediği ve onun denetiminde-inisiyatifinde oluşturulan, sıkı disiplinli, sıkı örgütlenmiş, birleşik-merkezi bir kumandaya dayalı ve komünist düşüncelerin rehberliğinde, hareket eden askeri bir yığın örgütüdür.** Halk Ordusu, her silahlı ordunun niteliğinde olduğu gibi, belli bir sınıfın en temel iktidar aracı -zor aracıdır; proletaryanın iktidar aracı ve zor aracıdır. Halk Savaşı ancak geniş emekçi yığınlar bu ordu içinde örgütlenilerek kazanılabilir.

Bunun yanında kitlelerin ordu dışında kalan diğer devrimci silahlı kuvvetlerinin örgütlenmesi (milis, yerel silahlı kuvvetler, savunma birlikleri vb...) ve bu kuvvetlerle kızılordunun (halk ordusu) savaşımının birliğinin koordinasyonunun sağlanması halk savaşı için hayati önemdedir. Ayrıca bu birlik ve koordinasyona halkın Komünist Partisi önderliğindeki siyasi-örgütsel kuvvetlerinin katılımı da zorunludur. Parti önderliğindeki kitle örgütleri, halk savaşında değişik cephelerdeki güçleri oluşturur ve gerçek anlamda bir halk savaşı bu her türlü politik, askeri, düzenli ve düzensiz devrimci örgütün; bunların her türlü politik, askeri hareket ve eylem biçimlerinin birleşimi ve birliği olarak kavranmalıdır.

Üçüncü olarak; Halk Savaşı uzun süreli bir savaş; başlangıcında iki denk olmayan kuvvetin çarpıştığı, savaşın uzayan seyrinde bu dengelerin zorunlu olarak devrim lehine değiştiği uzun süreli bir savaştır.

Güçlü emperyalist ve gerici orduların karşısında henüz cılız ve az örgütlü bir durumda bulunan henüz teknik, taktik ve askeri bakımdan düşmanla boy ölçüşemeyecek denli zayıf olan devrimci kuvvetler cephesi, kendini yalnızca bu uzun süreli savaş içinde güçlendirebilir. Güçlerini ancak böyle koruyup geliştirebilir. Bunun karşısında, süreç içinde savaşın uzayan seyrinde düşmanı zayıflatabilir. Onun güçlerini, yedeklerini, kaynaklarını tüketmeye, yıpratmaya ve giderek güçler dengesizliğini dengeye, giderek kendi lehine çevirebilir. Evet tüm bunlar yalnızca savaşın uzayan seyrinde mümkün olabilir. Zira düşmanın, sömürücü karakterinden kaynaklı olarak insan gücü, yedekleri, kaynakları ekonomik yapısı, uluslararası desteği vb... sınırlıdır. Geçici ve göreceli bir karakterleri vardır bunların, bitimsiz değildirler. **Düşman savaş sürecinde giderek artan bir mali krize, iktisadi çöküntüye, yüksek savaş harcamalarına yani sınırlı kaynaklarının hızla kullanımına ve tüketimine girecektir savaşta.** Bu durum onu giderek askeri, teknik ve mali bakımdan çözülmeye zorlayacak, saldırma azmini ve direnişini yıkıma uğratacaktır. Savaşın seyrindeki savaşın asıl karakterinin ve düşmanın gerçek yüzünün kitlelerce bilinince çıkarılması ise, beyaz ordunun giderek savaşacak insan bulmakta sıkıntı çekmesine ve yeni yedekler oluşturmakta zorlanmasına neden olacaktır. Beyaz ordunun disiplini ve savaşma azmi gerileyecek, savaşımında isteksizlik, laçkalık ve firarlar sonucu perişan duruma düşecektir. **Uzamanın dünya demokratik kamuoyu ve enternasyonal proletarya cephesindeki etkisi ise düşman için tam bir tecrit çemberi şeklini alacak diğer bir ciddi etkidir.** Zira uzayan haksız saldırılarıyla teşhir olan, insanlık dışı karakteriyle halkların gözünde lanetlenmeye hak kazanan düşman, buna karşılık halkların haklı ve devrimci oluşunun, ilerici karakterinin sonucu devrim cephe-

sini destekleyişleri, karşı-devrimci gücü kendi hükümetleri nezdinde protesto edişleri ve gericilerin yaptığı yardımlara karşı zorlayıcı engelleme çabalarının giderek zorunlu olarak emperyalist desteği zayıflatan, süreçte tamamen durduran etkisi... Tüm bunlar uzayan savaşın, sırf uzamasının getirdiği felaketlerdir burjuvazi için.

Devrim cephesi ise tam aksine bu uzamadan kazançlı olan taraftır. Az önce de açıkladık ki başlangıçta cılız olan destek giderek düşmanı tecrit eden ve devrime hızla akan bir enternasyonalist sel'e dönüşecektir. Halkın bitmeyen sınırsız olanakları süreçte bütün yoğunluğu ve zenginliğiyle, düşmandan nefret eden, onun gerçek yüzünü uzayan savaşta gören milyonların sınıf kiniyle birlikte devrime akacak ve bu milyonlar en geniş devrimci orduyu ve diğer devrimci güçleri oluşturacaklardır. Özetlemek gerekirse, başlangıçta küçük dereciklerden oluşan devrim cephesi büyük okyanuslara dönüşecek, ilkin büyük denizler gibi görünen düşman cephesi ise kuruyan nehirciklere dönüşecektir, uzatmalı savaşta. İşte uzatmalı savaşın sırrı buradadır. Tam da bu konuda **Giap yoldaş** şöyle diyor; *"Kuvvet dengesi, düşmanın kuvveti karşısındaki güçsüzlüğümüzü açıkça gösteriyordu. Şu halde, zaferi mümkün kılabilecek şartları yaratabilmek için Vietnam halkının kurtuluş savaşı güç ve uzun süreli bir savaş olmak zorundaydı. Sabırsızlıktan doğan ve kısa sürede zafer kazanmaya yönelen bütün düşünceler, sadece büyük hatalar olabilirdi. Uzun süreli bir direnme stratejisini kavramak ve bir yandan düşmanın kuvvetlerini yıpratır ve giderek mahvederken, öte yandan kendi kuvvetlerimizi korumak ve artırmak için kendi kendimize yeter olmak iradesini güçlendirmek gerekiyordu. Böylelikle kuvvet dengesini değiştirmek, güçsüzlüğümüzü kuvvete dönüştürmek ve nihai zaferi kazanmak için büyük bir zafer halini alacak binlerce küçük zafer kazanmak gerekiyordu."*(35) *"Sadece uzun süreli bir savaş siyasi kozlarımızdan azami bir şekilde yararlanmamızı, maddi yetersizliğimizi yenmemizi ve güçsüzlüğümüzü kuvvete dönüştürmemizi mümkün kılabilirdi."*(36)

Kısacası, halk savaşı sıradan bir devrimci çarpışma, proletaryanın herhangi askeri bir hareketi değil, o ancak uzun süreli bir çarpışma, uzatmalı bir savaş olabilir. Ülkelerin kendi özgünlükleri ve uluslararası durumdaki değişik dengeler çeşitli ülkelerdeki süreyi birbirinden nicel olarak farklı kılabilir. Kimisinde oldukça uzun, kiminde daha kısa vb... olsa da bu savaşın uzun süreli niteliği hiçbirinde değişmez.

Dördüncüsü: Halk Savaşı tamamen kendi özgüçlerine dayanarak geliştirilen bir savaştır. Enternasyonal proletaryanın ve tüm diğer dost ve müttefiklerin yardım ve desteklerinin muazzam derecedeki önemine karşın, savaş esas

olarak halkın kendi öz, ekonomik ve askeri kaynaklarının, halkın sınırsız insan gücünün üzerinde yükselir ve bu zafere ulaşınca kadar da böyle olacaktır. Savaşın başlangıcındaki kısmi yardım ve destekler, süreçteki nispeten bu desteğin artması bu gerçeği değiştiremez. **Lin Piao**'nun deyimiyle; **“Devrim yapmak, bir halk savaşı vermek ve zafer kazanmak için herşeyden önce kendine güven politikasına bağlanmak zorunludur.”**(37) Ayrıca bu yasa -kendi özgüçlerine güvenme- tüm devrimlerin de yasasıdır.

Beşincisi: Halk Savaşı'nın özgün yanlarından biri ve onu tüm diğer savaşlardan belirgin bir biçimde ayıran yönü ise, bu savaşın kurtarılmış üs alanları yaratmayı ve bu kurtarılmış bölgelere dayanarak savaşı geliştirip yaymayı, zafere ulaşana kadar bu bölgelerinden vazgeçmemeyi ve buraları yaygınlaştırıp geliştirme siyasetiyle giderek tüm ülkeyi kurtarmayı hedeflemesi durumudur. Üs alanlarının bu belirleyiciliği ve vazgeçilemez unsur oluşu ile kimi üslerin koşullar gerektirince boşaltılması ve terkedilmesi karıştırılmamalıdır. Bunlar birbiriyle çelişmez. Halk Savaşı'nın bu karakteri, yani zafere üs alanları yaratarak, buralara dayanıp savaşı geliştirerek ulaşma özelliği aynı zamanda savaşın **“kırlardan şehirlere doğru”** gelişmesini de koşullar.

Altıncısı: Proletarya önderliğinde gelişen halk savaşı, işçi-köylü temel ittifakının yanında, tüm diğer devrimci sınıfların; emperyalizme, sömürücü burjuvaziye, feodal gericiliğe karşı olan bütün sınıfların ortaklaşalığının ifadesi olan devrimci bir cephe kurulmadan başarıya ulaştırılamaz. Bu cephenin temel güçleri ve temel ittifakı proletarya ile köylülüktür. **“Birleşilebilecek bütün güçlerin birleştirilmesi”** şeklinde formüle edilen bu yasa devrimin genel bir yasası olduğu gibi halk savaşının da tabii olduğu önemli bir yasa durumundadır.

Yedincisi: Halk Savaşı'nın üç stratejik aşaması bulunur. Bunlar; savunma, denge ve saldırıdan oluşan stratejik aşamalardır ve herbirinin kendine has özellikleri, kendi özel taktikleri, ağırlıklı çarpışma ve hareket tarzları bulunur.

Özetle yedi madde halinde sıraladığımız olgular, halk savaşının diğer savaşlardan ayırım noktalarını oluşturmaktadır. Bunlar çoğaltılabilir. Fakat en önemlileri yukarıda belirttiğimiz noktalardır ve bunlar tüm halk savaşlarının evrensel, vazgeçilmez ortak yanlarıdır. Halk savaşları bu özgül yasaların yanında savaşın genel yasalarıyla da sıkı bir uyum içerisinde. Bu genel yasalara bağlı ve uyumlu olarak hareket etmek durumundadır.

Bir de her ülkenin verdiği halk savaşının salt o ülkeye özgü yanları olduğundan bahsetmiştik. Bu özgünlük bizim ülkemiz içinde geçerlidir. Devrimci savaşımız bu evrensel yasalara bağlı olarak, özgün karakterinin getirdiği özgün yasalarıyla ve bu özgünlüğün evrensel uyumu içinde gelişecektir. Bu bir zorunluluktur ve bizler de bu zorunluluğa tabiyiz. Kendi özgün yanlarımıza ve ülkemizdeki halk savaşı sorununa değinme işini bu yazının son bölümüne bıraktık. Zira ilkin halk savaşı olgusunu derinliğine kavramak, onun strateji, taktik ve savaşma sanatını bir bütün olarak incelemek, bütün yönleriyle tanımak ve kavramak gerekiyor. Bu tanıma olmadan özgünlüğü incelemek ve kavramak olanağı yoktur. Evrenseli kavramadan özgül açıklanamaz çünkü.

Halk Savaşı Starteji'sinin üç stratejik evresinin ve bu evrelerde uygulanan taktiklerin incelenmesiyle başlıyoruz.

1. STRATEJİK SAVUNMA DÖNEMİ

Halk Savaşı'nın bu dönemi **stratejik savunma** diye adlandırılır ve oldukça uzun bir süreyi kapsar. Ayırıcı özelliği ise düşman güçlerinin devrimden güçlü olmasıdır. Güç dengelerindeki devrim aleyhine olan bu durum iki hasım gücün hesaplaşmasında güçsüz olan tarafı, devrimci tarafı, genel planda (stratejik olarak) güçlerini korumaya, savunmaya iter. Devrimci güçler güç dengesizliğinin bir sonucu ve zorunluluğu olarak bu dönem boyunca kesin sonuca ulaştıracak topyekün bir hesaplaşmaya hazır değildirlir ve bu onları, kendi güçlerini korumaya, artırmaya ve geliştirmeye zorunlu kılar. **Güçsüzün güçlüyle daha başından nihai bir hesaplaşmasının güçsüzü imhaya götüreceği genel yasanın ürünüdür bu gerçek.**

Halk Savaşı'nda stratejik savunma döneminin devrimci güçlere yüklediği görev, tek sözcükle açıklamak gerekirse "güçlenmek"tir. Düşmanla arasındaki güç oransızlığını önce orana, giderek kendi lehine doğru çevirmektir hedeflenen. Peki bu nasıl başarılacaktır? Genel planda savunma yoluyla olur bu. Savunmadan kastedilen ise düşmanın genel bir saldırı durumunda oluşu, devriminse bunun karşısında düşmanın saldırılarından korunması, bu saldırıları etkisizleştirmeyi ve bu etkisizleştirme sürecinde kendini adım adım güçlendirmeyi anlamak olacaktır. Bu stratejik savunma durumu taktiklerde kendisini halk savaşı sanatının ve hareket biçimlerinin ustaca kullanılması ile ifade edecektir. **Savunma; aktif savunma ve saldırılar yoluyla gerçekleşecektir.** Çünkü savaşta en etkili savunma yolu saldırıdan geçmektedir. **Mao yoldaş** şöyle der: "**Aktif savunma, saldırı savunması ya da çatışmalar yoluyla olarak da adlandırılır. Pasif savunma, salt savunarak savunma ya da salt savunma diye adlandırılır. Pasif sa-**

vunma aslında uydurma bir savunmadır. Tek gerçek savunma aktif savunma, karşı saldırıya geçmek için yapılan savunmadır.”(38)

Düşman karşısındaki görelî güçsüzlükten kurtulmak mümkündür. Bunu başarmanın yöntemi, birçok çarpışmada düşmana yerel üstünlük ve inisiyatif sağlayarak onu bunlardan yoksun kılmaktır. Bu yerel ve tek tek başarılar giderek çoğalacak ve düşman giderek stratejik üstünlüğünü kaybedecektir. Bu tek tek zaferlerin toplamı ile, düşman karşısında devrimci güçler dengeyi yakalayacaktır. Güçler dengesindeki böylesi köklü bir değişim doğru bir öznel çabayı, uygun bir savaş yürütme ve yönetme sanatını icra etmeyi zorunlu kılar.

Kastettiğimiz, düşman güçlerini parça parça imha ederken, kendi güçlerimizi adım adım güçlendirmek ve tüm düşman güçlerini nihai olarak yok ederek zafere ulaşmak olarak özetlediğimiz halk savaşını yönetme sanatımız; savaşta uyguladığımız strateji ve taktiklerimizdir. Bu sanatın yöntemi; düşmanı stratejik olarak küçümseyen ve alaya alan, onun güçlerine karşı 10'a 1 diye formüle ettiğimiz yüksek cüret ve cesaretle birleşen; taktik bakımdan onu ciddiye alan ve düşmanın birimlik gücünü bizim 10 birimlik bir güçle imha etmemiz diye formüllendirdiğimiz temkinli ve tedrici hareket tarzımızdır.

Düşman güçlerini parça parça yok etmek için üstün bir kuvvet toplamak ve girilen her çarpışmada, verilen her yerel savaş eyleminde düşmanın bir bölümünü yok etmek diye adlandırdığımız savaşa yöntemimizdir bizim savaş sanatımız.

Stratejik savunma evresinde düşmanın hedefi; bizi, kuvvetlerimizi bir noktaya toplayarak topyekün bir çarpışmaya zorlamaktır. Bizim ise bunun tam tersidir. Koşullar bizim için elverişli olduğunda; yer, zaman ve koşullar bizi güçlü kıldığında ve gücümüz yeterli ise gireriz çarpışmalara. Tüm bu elverişli koşulları kendimiz yaratarak hazırlarız ve hazır olduğumuzda kesin sonuçlu çarpışmalara girmekten bir an tereddüt göstermeyiz. Zaferden emin olmadığımız elverişsiz durumlarda, yer ve zamanlarda ise tayin edici çarpışmalardan uzak dururuz. Tek tek tüm çarpışmalarda elde edeceğimiz başarılar yukarıdaki ilkenin uygulanmasının sonucudur ve bu ilkenin uygulanması kesin başarıyı getirir.

Düşmanla kesin-topyekün bir savaşımı göze almadığımızda, onun güçlerini dağıtıp-parçalayarak kısım kısım yok etme ya da lokma lokma yutma sanatıdır bu. **Mao'ya göre bu aynen yemek yemeye benzer; bir oturuşta bütün yiyecekleri yiyemez, miğdeye indiremezsiniz. Onları ancak küçük lokmalar halinde yutabilirsiniz!**

Düşman karşısındaki üstünlüğümüz, tüm diğer etmenlerin yanında onların burjuva-sömürücü doğalarından dolayı hiçbir zaman uygulamaya muktedir olmayacakları halk savaş sanatını uygulamamızdan gelmektedir. Proletaryanın

kendi tarzı vardır ve bildiği gibi savaşır; kazanabileceği zaman savaşır, kazanamayacağı zaman geri çekilir. Düşmana karşı hareket serbestliğine ve sefer özgürlüğüne sahiptir o. Düşman istediği zaman devrimci güçleri bulamayacaktır ama devrimci güçler her istediğinde onların tepesindedir ve çarpışmaya karar kıldığı anda düşmanın kaçmasına fırsat tanımaz. Düşmana şiddetle saldırı, onu sersemletir ve imha eder. Böylesi imkanlar doğduğunda müthiş bir acımasızlığa sahiptir o. Böylesi imkanlar çıkmadığında ise imha olmamak için ne gerekiyorsa onu yapar.

Savaşmak halk savaşında strateji ve taktiklerimizin ana eksenini oluşturur. Savaşmanın gereğinden ötürüdür ki, gerektiğinde savaşmamanın, geri çekilmenin gerekliliğini kabul ederiz. Geri çekilmenin tek amacı, savunmak ve düşmanın nihai ve tam imhasını gerçekleştirmektir. **Kazanabilecek çarpışmalardan kaçınmak oportünizmdir; kaybedilme olasılığı olanlara girmek ise maceracılıktır.**

Stratejik savunma aşamasının, düşmanla devrimci güçler arasındaki güç oransızlığını dengeye çevirmek çabası; devrimci bir düzenli ordunun ve düşmandan temizlenmiş kurtarılmış üs alanlarının yaratılması amacına bağlanması zorunludur. **Çünkü güç dengelerindeki köklü değişiklikler ancak ve ancak askeri güçlerin nicelik ve nitelik olarak artışına ve savaşın dayandığı güçlü bir cephe gerisinin yaratılmasına bağlıdır.** Askeri anlamda güçlü bir konuma gelebilmek, silah bakımından güçlülüğe, sayıca ve nitelik bakımından asker sayısına, çarpışma etkinliği ve moral bakımından güçlü ve düzenli-disiplinli birliklere ihtiyaç duyar. Bu ise bir süreç sorunudur ve kızılıordu uyguladığı savaşma sanatı ve çarpışma biçimleriyle bu seviyeye ulaşacaktır. Bunun yanısıra, dayanılacak güçlü ve sağlam bir cephe gerisi olmadan uzun süreli bir savaşın güçlü bir düşmana karşı sürdürülemeyeceği; halkın geniş ve zengin olanaklarının, dahası doğrudan halkın kendi savaşçı gücünün halk savaşına çekilemeyeceği de bir gerçektir. Bu iki olgunun ele alınması; güçlü bir halk ordusunun ve kurtarılmış devrimci üs bölgelerinin yaratılması, bunları yaratabilmek için gerekli etmenleri ve bu seyirde izlenmesi gereken hareket tarzını incelemeyi gerektirir. İlk savaşın -halk savaşı- başlangıcından, gerilla savaşından başlayalım;

Gerilla Savaşı: General Giap'ın deyimiyle gerilla savaşı, çok iyi donatılmış ve çok iyi eğitilmiş bir saldırgan orduya karşı, iktisaden geri kalmış bir ülkenin geniş yığınlarının savaşındır. Düşman güçlü olduğunda, gerilla savaşında düşmanla cepheden karşı karşıya gelmekten kaçınılmak durumundadır. Düşman zayıf olduğunda ise, ona derhal saldırılır; duruma ve şartlara göre ya ona çok ağır zararlar vermek veya tamamen imha etmek amaçlanır. Bazen ise salt düşmanın

moralini bozmak, tedirgin edip hata yapmaya zorlamak ve yanlış hareketlara sürüklemek için yanıltıcı hamleler, “yalancı vuruşlar” ve tacizleri kapsar gerilla savaşı. Gerilla tarzı, geniş halk yığınlarını devrimci bir savaşa çekmenin en elverişli ve mükemmel bir yoludur. Gerilla savaşı, **“düşmanın en modern silahlı güçlerinin karşısına sonsuz bir kahramanlıkla çıkmanın”** adıdır. Bu savaşta cephe düşmanla iç içe olduğundan arada bir sınır bulunmaz.

Düşmanın açık verdiği yerlerde, onun insan gücünü yok etmek için üstün bir kuvvet toplanması, ezici bir üstünlük sağladıktan sonra saldırı, saldırıda inisiyatif, hareket yeteneği ve serbestliği, manevra kabiliyeti, geri çekilmeye inisiyatif, kontrol yeteneği, hızlilik, şaşırtma yeteneği, toplanıp dağılabilmekteki sürat, planlama ve istihbarattaki üstünlük, komutada ademi merkezci inisiyatif, araziye uyum ve kullanabilme yeteneği, doğayı kullanma üstünlüğü, kitlelerle kurulan geniş ve dolaysız politik, askeri, siyasi ve kültürel bağlar... Tüm bunlar gerilla savaşını düzenli bir ordu karşısında üstün ve ölümsüz kılan ve düzenli ordularda yapıları gereği bulunmayan niteliklerdir.

Gerilla savaşı düşmanın salt askeri gücünü imhada değil, aynı zamanda onun ekonomik gücünü, moral gücünü, cephe gerisindeki olanaklarını, cepheye yaptığı sevkiyat ve yardımları da engellemekte, çökertmekte, enerji ve iletişiminin sabote edilmesinde, ikmal imkanlarının ortadan kaldırılmasında, geri çekilen güçlerine karşı yapılan sabotajlarda, cephane ve mühimmatlarının uçurulmasında ve daha birçok sahada muazzam bir hareket tarzı, üstün bir savaşma biçimidir.

Kitlelerin örgütlenmesinde onların iktidar mücadelesi ve devrimci savaşa katılımında gerilla savaşının örgütleyici ve ajitasyon-propaganda etkisi de, **bu savaş, halk savaşının temel savaş biçimi** olarak bütün stratejik aşamalarında geçerli kılmakta, ağırlıkları değişik stratejik dönemlerde değişmekle beraber, ondan vazgeçilemeyen bir biçim haline getirmektedir.

Mao Zedung yoldaş gerilla savaşını şu özet formül ile ortaya koymaktadır; **“Düşman ilerlerse biz geri çekiliriz; düşman kamp kurarsa onu taciz ederiz; düşman yorulunca saldırırız; düşman geri çekilince onu izleriz.”**(39) **Yine Mao yoldaş**, gerilla savaşının kitleleri örgütleme ve onları harekete geçirme işlevi üzerine şöyle demektedir; **“Kitleleri harekete geçirmek için kuvvetlerimizi bölmek, düşmana saldırmak için kuvvetlerimizi toplamak.**

“En kısa zamanda en iyi usüllerle büyük kitleleri harekete geçirmek.

“Bu taktikler bir ağ atmak gibidir; ağ istediğimiz anda atar, istediğimiz anda çekeriz. Kitleleri kazanmak için ağ geniş tutarız, düşmanla uğraşmak için aği daraltırız.”(40)

Özcesi, gerilla savaşının işlevi ve hareket tarzı yukarıdaki gibidir. Şimdi gerilla birliklerinin bu işlevi yerine getirmedeki, bu üstün çarpışma ve hareket kabiliyetinde belirleyici olan unsurlara özetle, başlıklar halinde değinelim. Çünkü bu unsurların iyi kavranması iyi bir gerilla savaşının vazgeçilmez koşulunu oluşturur. Gerilla Savaşı bu unsurları nedeniyle üstündür, bunlar nedeniyle ölümsüzdür. Bu unsurlar şunlardır:

a) Komutada yetkinlik: Gerilla Savaşı tüm diğer orduların klasik savaş biçimlerinden, öncelikle komutada esneklik ilkesi ile ve merkezi birleşik bir komutaya bağlı oluşunun yanında, hareket tarzı ve örgütlenme biçiminin zorunlu kıldığı bir ademi merkezci komutaya sahip olmasıyla temelden ayrılmaktadır. Gerillanın bu özgün karakteri, ona müthiş bir inisiyatif ve hareket serbestliği kazandıran nedenlerin başında gelmektedir. Merkezi komutanın sevk ve idaresini, koşulların getirdiği yeni ve değişen durumlarda birlik komutasınca yaratıcı biçimde uygulanması ve gerektiğinde aniden taktik değişikliğine gidebilmesi gerillayı savaşta inisiyatifli kılar. Bu komuta sistemi yoluyla ki, gerilla birlikleri çarpışmalarda; savunma içinde saldırılarda, bir eylem içinde dahi defalarca taktik değiştirebilir; savunma ve saldırıya veya taarruzdayken savunmaya, geri çekilmeye, yer değiştirmeye veya arkadan-yandan kuşatmaya, düşmanın önünü kesmeye vb... vb... bu değişikliklere başvurabilir. **Bu değişiklikler bir anlamda kuralsızlığın; somut koşullara uyan somut biçimleri uygulama anlayışının ürünüdür ve bunu ancak bir gerilla örgütlenmesi başarabilir.**

Komutada esneklik ve inisiyatif ilkesi kesinlikle birleşik-merkezi komutaya bağlılık ilkesini dışlamaz. Tam aksine bu ilkenin, savaşın dağınık karakterinde yaratıcı bir biçimde yetkinleştirilmesi anlamını taşır. Merkezi ve birleşik kumandaya bağlılık ilkesinin kavranmayışı gerilla savaşında çeşitli tahribatlara yol açabilir. Ya bu ilkenin esnekliği ve inisiyatifi yok sayması şeklinde, veya tamamen inisiyatif ve bağımsız kumanda türünden sapmalardır sözü edilen. Bu durumda iki tehlike durur karşımızda; birincisinde gerilla savaşının “*dağınık*” ve “*kuralsız*”lığından gelen savaşta üstünlüğü ve yaratıcılığı dumura uğrar, savaşın gerilla karakteri giderek kaybolur. İkincisinde ise, gerilla savaşının sahip olması gereken disiplin kaybolur; asi çete anlayışları, disiplinsizlikler, laçkalıklar ve “gerillacılık eğilimi” diye adlandırılan halk savaşının genel stratejisiyle uyumsuz kendini üretmeyen bir durum çıkar ortaya. **Giap** bu konuda şöyle diyor; “*Gerilla Savaşı’nın sıkı bir disiplin gerektirmediğini söyleyebilir miyiz? Elbette ki hayır. Gerilla Savaşı’nın kumandan ve liderinin, her birliğe veya bölgeye mümkün gördüğü her olumlu eyleme girişebilmesi için belirli bir miktar inisiyatif tanınması gerektiği doğrudur. Ancak her zaman için merkezi bir*

liderliğin ve belirli bir derecede birleşik kumandanın gerekli olduğu görüldü. Ordudan sözetmek, disiplinden sözetmektir.”(41)

b) Gerilla Savaşı'nın örgütlenmesindeki politik-ideolojik önderlik; Komünist Partisi'nin siyasi eğitiminin ve önderliğinin savaştaki etkisi; Gerilla Savaşı, KP önderliğinde verildiği için partinin dünya görüşü ve politikaları savaşıtlara daima kavratılır ve sürekli politik-ideolojik eğitim verilir. Parti bunu gerilla birliklerine atadığı siyasi komiserler ve birlikler içinde örgütlediği parti örgütleri yoluyla gerçekleştirir. Verilen eğitimin niteliği savaşta gerillaya yüksek bir moral, şevk ve çarpışma azmi kazandırır. **Siyasi bilinç yoluyla kazanılan yüksek bir sınıf ve vatan sevgisi, halka bağlılık ve düşmandan nefret etme, kendini devrime adama duygusu, cesaret, atılganlık, kararlılık, özveri, kolektivizm vb... değerler düşman ordusu askerlerinin hiçbir zaman sahip olamayacağı değerlerdir ve bunlar gerilla savaşının -tüm diğer devrimci savaşlarda olduğu gibi- stratejik üstünlüğünü getiren etmenleri oluştururlar.**

Bunun yanı sıra politik ve askeri eğitim yoluyla gerillaya sıkı bir disiplin bilinci, sorumluluk duygusu ve aynı zamanda inisiyatif ve demokrasi bilinci kazandırılır. Gerilla örgütlenmesindeki ve ilişkilerin sürdürülmesindeki demokratik merkezîyetçi ilke, savaşçıların bilinçli sıkı bir disiplini yüksek düzeyde özümlemelerini ve uygulamalarını sağlayan esas etmendir. Yine Giap yoldaş bu konuda şunları söylüyor; “Gerçekler göstermiştir ki, birlikler içerisinde demokrasiye ne kadar saygı gösterilirse, birlik o kadar güçlenecek, disiplin artacak ve emirler hızla yerine getirilecektir. Dolayısıyla ordunun savaşçılığı daha da büyük olacaktır.”

c) Hareketlilik ilkesi: Daha önce de belirttiğimiz gibi, hareketlilik, savaşta inisiyatifin kazanılmasında esas etmenlerden birisidir. **Hareketli bir güç düşmanın saldırılarını savuşturmakta zorlanmayacağı gibi, aynı zamanda düşmana uygun yer ve zamanda saldırmanın, düşmanın zayıf yanlarını tespit etmenin, onu devamlı kontrol altında tutmanın da imkanlarını yaratabilir.** Gerilla Savaşı'nda da bu en önemli unsurlardan, gerillayı savaşta etkin kılan esas etmenlerden biridir.

d) Manevra: Bu ilke hareketlilik ilkesinin uygulanmasının ifade edilışıdir. Bize en uygun gelen zaman ve yerde saldırmak, düşmanın saldırıları karşısında ani yer değişikliğine giderek ya onu arkadan ve yandan çevirmek veya şartlar uygun değilse geri çekilmek biçiminde uygulanır. Bölvelelikle çarpışmalarda daima inisiyatif ve denetim sağlanmış olur; savaşın ve çarpışmanın seyri gerilla tarafından belirlenir. **Düşmanın minderinde güreşilmez!**

e) **Aralıksız saldırılar:** Bu ilke gerilla savaşının ruhunu oluşturmakta, onu daima güçlü ve etkin kılmakta, düşmanı ise şaşkına çevirmektedir. Gerilla düşmana karşı sürekli saldırı içerisinde. Onu soluk bile alamayacak biçimde devamlı hırpalılar; saldırır, geri çekilirken pusuya yatar, yer değiştirerek kollardan bindirir, önünü keser, arkadan hücum eder, taciz eder, yalancı saldırılar yoluyla panikletir ve hedefini şaşırtır, hataya zorlar, açıklar vermesini sağlar. Güçlerini dağıtmasını ve bölmesini sağlamak için sürekli hamleler yapar ve düşmanı kendi peşine, içlere doğru uygun stratejik yerlere doğru çeker. Oralarda yeniden ve sürekli onu hırpalılar.

f) **Kesin darbe ilkesi:** Düşmanın yutulacak, tamamen imha edilecek bir bölümünü, bir parçasını uygun yer, zaman ve koşulları (yeterli bir silah ve gerilla gücü ile uygun arazi) sağlayarak tamamen imha etmek ve ellerinden silahlarını ve askeri her türlü teçhizat ve aracı almaktır kesin darbe ilkesinin özü. Bu ilke gerilla savaşının gelişip güçlenmesi, kitlelerin savaşa katılımının sağlanması, silah ve teknik bakımdan gelişme ve bunların yanısıra düşmanın adım adım geriletilmesi, savaşıma ve direnme azminin kırılması anlamında hayati önemdedir. **Gerilla Savaşı'nın kendini üretmesinin temel ilkesidir denilebilir.** Gerilla Savaşı'nı geliştirmek isteyen, askeri-politik etkinlik ve inisiyatif sağlamak isteyen bir güç, bu hayati ilkeye sınıksız sarılmalı ve onu titizlikle uygulamalıdır. Bunda ısrarlı olmalıdır!

g) **Baskın:** Baskının savaşlar için taşıdığı önem tüm savaş bilimcilerce tesbit edilir ve gerilla bu önemli savaş taktiğini en iyi uygulayandır. Örgütlenmesi ve hareketli yapısı, küçük bir güçten oluşumu ve kitlelerle olan dolaysız sıkı bağları onu iyi bir baskıncı yapmaktadır. **Baskının gerekleri olan anilik, hız ve kamufle hiçbir savaş örgütü gerilladan fazla sahip olamaz.**

h) **Arazi kullanımı:** Gerilla, tüm coğrafik ve doğa koşullarında; her mevsimde, gece ve gündüzde, yağış, sis ve karda, düzlükte ve dağlık arazide hareket edebilme, savaşabilme imkanlarına sahiptir. Kendini tüm bu koşullara ustaca uyarlayabilir. Düzlük ve açık bir arazide ustalıkla kamufle olup gizlenebilir. Bunu eylem için ve barınmak için, yedek silah-cephane ve yiyeceklerini depolamak için kullandığı doğal ve yapay yeraltı-yerüstü sığınaklarıyla rahatlıkla gerçekleştirebilir.

Bununla birlikte gerilla için en avantajlı alanlar; sarp dağlık ve ormanlarla kaplı, engebeli olan yerlerdir. Düzenli ordu birliklerinin bu gibi yerlerdeki dezavantajları gerilla için avantaj demektir.

ı) Gerillanın silahlanması: Gerilla, hareketli yapısına uygun olan; taşınması kolay her türlü silahla donanmalıdır. Savaşın silah kaynağı esasta düşman ordusundan ele geçirilen silahlar olduğundan silahlanmada standart ölçütlere dikkat edilip önem verilmesi önem taşır. Bunun yanında her türlü tuzaklama, mayınlama ve bombalama materyallerine sahip olmalıdır gerilla.

ı) Gerilla Savaşı'nın kitlelerle olan bağı: Gerilla Savaşı, kitlelerle olan sıkı bağlarından dolayı geniş bir istihbarat ağına sahiptir ve düşmanın hareketından, planlarından daima haberdardır. Oysa aynı bağlar düşman açısından, gerilladan bi-haber olması anlamına gelir. Kitlelerle olan bu bağı sürekli geliştirilmesi, onların örgütlenmesi ve çeşitli halk silahlı birimlerinin gerilla yardımıyla oluşturulması büyük önem taşır.

Yukarıda maddeler halinde sıraladığımız ilkeler gerilla savaşının en önemli ilkeleridir. **Bu ilkelerin uygulanması her bölgede, her değişik koşul ve yerde kendine özgü yanlarıyla gerçekleşecektir. Zira dogmatizm gerilla savaşını öldüren en tehlikeli hastalıktır.**

Gerilla savaşı, devrimci ordunun ilk çekirdeği olan gerilla birliklerince verilir. Gerilla örgütlenmesi ve savaşındaki hedef, küçük gerilla birliklerinin giderek genişlemesi ve sayıca da artarak düzenli bir halk ordusuna ulaşmaktır. Bundan dolayı gerilla savaşı, savaşın seyri içinde daha büyük birliklerin, daha geniş birliklerin yine gerilla hareket ilkelerini uygulayan hareketli savaşa dönüşmek zorundadır. Gerilla birliklerinin evrimi ise, birkaç birliğin tek bir komuta altında toplanmasından oluşan hareketli savaş birliklerine geçiş şeklinde olacaktır. Gelişip büyüyen savaş seyrinde kesin darbeler indirme, gitgide daha fazla düşman gücünü imha etme ve daha fazla kitleyi savaşa katabilme başarısı ancak böyle mümkün olabilecektir. Çünkü savaş kızıştıkça ve geliştikçe gerillanın saldırıları karşısında düşman, güçlerindeki dağınıklığa nispeten son verecek, daha derli toplu hareket etmek ve zorunlu olarak büyük merkezlerde yoğunlaşmak zorunda kalacaktır. Savaşın bu safhası aynı zamanda uygun stratejik kırık alanlarda gerilla etkinliğinin kurulduğu, **“gerilla üslerinin”** oluştuğu ve düşmanın bu alanlardaki güçlerinin çekilmek zorunda bırakıldığı bir döneme denk düşer. Düşmanın güçlerindeki bu zorunlu yoğunlaşma, merkezileşme ve nispeten toplu hareket etme durumu, onun karşısında duran gerillayı da bu yeni duruma uygun hareket etmeye mecbur kılar. Sürekli artan sayıda düşman gücünü kısım kısım yok etme esprisi bu yeni dönemde ancak kendi koşullarına uygunluk arzeden bir biçimde gerçekleşebilir: gerilla savaşının bu usta taktiği oluşturulan yeni savaş örgütleri ile, hareketli savaş birlikleriyle gerçekleştirilir. Bu ise halk savaşının te-

mel ilkelerinden olan “*düşmandan daha üstün bir güç oluşturma*” kuralının yaşam bulması; düşmanın daha merkezi ve toplu güçlerine daha güçlü vuruşların yapılması ile mümkün olabilir. Özcesi, bahsettiğimiz yeni koşullarda gerilla birliklerinin belli bir oranda merkezileşmesi zorunluluktur. *Savaştaki bu gelişme, gerilla birliklerinin birkaç tanesinin tek bir komuta altında toplanmasının adı olan, görünümü itibariyle oldukça geniş ve büyük bir gerilla birliği olan ve savaşta yine ağırlıkla gerilla taktiklerini uygulayan hareketli savaş birliğidir. Bu gelişim seyrinde gerilla birlikleri güçlenecek, nispeten daha derli toplu ve merkezileşmiş düşman kuvvetlerini imha etmek olanağını yakalayacaktır.*

Hareketli savaş birlikleri düzenli orduya geçişin başlangıcıdır aynı zamanda. Devrimci güçler daha disiplinli, daha koordineli ve daha merkezi bir hareket olanağına kavuşur, bu birliklerin oluşturulmasıyla. Gerilla Savaşı'nın kendini nitel olarak -salt nicel, sayısal vb... değil- geliştirmesi, yeni bir savaş tarzının geliştiği bir aşamadır, hareketli savaş. Savaşma etkinliğinin ve ateş gücünün artışı, birlikleri oluşturan askerlerin deneyimlerinin yüksek oluşu, silah ve teçhizatlanmadaki yetkinlik, nispeten daha etkili silahların kullanılması, komuta kadrolarındaki yüksek planlama, sevk ve idare yeteneği vs... etkenler bu yeni aşamanın gerilla savaşıdan nitel olarak ayrılmasının ifadeleridir. Bunlar gerilla savaşı ile hareketli savaşın ayırım noktalarıdır. Bununla birlikte hareketli savaş birlikleri gerilla savaşının bütün taktiklerini, bütün savaş yöntemlerini kullanır. Gerilla savaşının yasalarına tabi bir savaştır hareketli birliklerin savaşı. Tek farklılığı, geniş birliklerden oluşması nedeniyle, hareketliliğin gerilladan nispeten daha geri oluşu nedeniyle görece daha hantal oluşudur.

Gerilla Savaşı'nın, belirli bir aşamasında hareketli savaşa dönüşmesi halk savaşının bir yasadır ve savaşın geliştirilmesinin zorunlu sonucudur. Kendini geliştirmeyen, üretmeyen gerilla birlikleri ve gerilla savaşı halk savaşındaki “gerillacılık” eğiliminin ifadesidir. Bu eğilim, gelişen yeni durumlara göre savaşta yeni bir örgütlenme, yeni bir hareket tarzı ve yeni bir komuta gerektiğini kavramayan, gelişmenin seyrine göre kendini daha büyük ve yetkin birliklere dönüştüremeyen, savaşın ihtiyaçları temelinde daha sıkı ve görece merkezi bir komutayı yaratmayı beceremeyen bir anlayıştır. Kendini daima dağınk, dar ve gevşek bir örgütlenme, nispeten sınırlı bir savaş etkinliğiyle sınırlama; varolan bu nesnel durumu değiştirmeye yanaşmama anlayışıdır ve bu anlayış Halk Savaşının gelişimine engeldir.

Stratejik savunma döneminde ilk başlarda salt gerilla savaşı şeklinde verilen mücadele, giderek hareketli savaşa doğru evrilecek ve savaşın ağırlığı giderek hareketli savaşa doğru kayacaktır. Gerilla Savaşı ise bu durumda hareketli sava-

şın yanında ikincil duruma düşecek ve onunla birlikte, eşgüdümlü bir biçimde yaygın olarak kullanılacaktır. Savaşın bu safhasında -1. Stratejik evre- dış hatlarda verilen çarpışmalarda ve gerçekleştirilen hareketlerde savaşın esas karakteri gerilla savaşı olarak kalacaktır. -2 Fakat iç hatlarda gerilla savaşı son derece tali bir duruma düşecek, yalnızca sınır bölgelerinde düzenli-harekatlı birliklerle birlikte, bunlara yardımcı bir biçimde uygulanacaktır.

ÜS BÖLGELERİ

Üs bölgeleri, askeri olarak stratejik avantajlara sahip, kitle temelinin oldukça sağlam olduğu ve ekonomik olarak kapalı ekonomik biçimlerin hüküm sürdüğü-kapitalist pazara bağlı olmayan ya da hemen hemen bağlı olmayan yerler- geniş köylük bölgelerdir. Buralarda verilen gerilla savaşı yoluyla ilkin en avantajlı olan stratejik kesimlerde gerillanın otoritesi kurulacak, düşmanın askeri ve siyasi otoritesi parçalanacak ve işlevsiz duruma getirilecektir.

Bu bölgelerin başlangıçta en stratejik olan nispeten dar bir bölgesinde gerillanın üslendiği ve etkinlik sağladığı yerleri gerilla üsleri diye tanımlıyoruz. Bölgedeki gerilla etkinliği sonucu düşman ilkin en stratejik arazilerden başlayarak yavaş yavaş askeri etkinliğini yitirecek ve denetim gerillaya geçecektir. Bununla birlikte buralardaki düşman varlığı tamamen yok edilmemiştir; yalnızca pasif bir duruma, etkisiz ve edilgen bir duruma sokulmuştur düşman. Düşmanın bu pasifliği ve etkisizliği, gerillaya bölgenin denetimini ve inisiyatifini getirmiştir. Düşman güçleri buralara yalnızca büyük güçlerle ve hava destekli geniş çaplı geçici saldırılarda bulunur. Fakat gerillaya bu saldırılarda ciddiye alınabilecek bir zayıyat veremez. Gerillanın aktif savunması ve karşı saldırıları sonucu ciddi kayıplar bırakır geride ve çekilmek zorunda kalır.

Gerilla üs bölgelerinin kurtarılmış alanlardan farklılığı, gerilla üslerinin görece daha dar bir bölge ile sınırlı oluşundan ve çevredeki köy, kasaba ve ilçe gibi yerleşim merkezlerindeki düşman askeri varlığının kesin olarak yok edilememiş olmasından gelmektedir. Üslenilen bölgeler daha ziyade uygun avantajlı arazilerden, yerleşim yerlerinin dışındaki bölgelerden oluşmaktadır. Bahsedilen yerleşim birimleri ise günün kimi zamanlarında gerillanın veya düşmanın denetiminde tuttıkları, her iki tarafın da henüz kesin hakimiyet sağlayamadıkları türden yerlerdir. Böylesi yerlere “*gerilla bölgesi*” de denilebilir.

Kurtarılmış üs alanlarına gelince; ülkenin belli bir alanında halk ordusu tarafından düşmanın yerel ve merkezi otoritesinin/askeri varlığının tamamen tasfiye edildiği, askeri bakımdan halk ordusunun otoritesinin ku-

rulduğu yerlere denmektedir. Komünist partisinin hedefi, buralarda halk ordu-su aracılığıyla kurduğu askeri otoriteyi, yine burada kuracağı Yeni Demokratik bir yerel hükümetle siyasi bir otoriteyle birleştirmek ve izleyeceği yeni iktisat politikasıyla eski üretim ilişkilerini tasfiye ederek yeni ilişkileri ve üretimi örgütlemektir. Bu aynı zamanda ülke çapında iktidar olmadan önce daha savaşın içindeyken geleceğin yeni iktidarını kurmak demektir. Savaştaki bu gelişme devrimci savaş açısından yeni bir dönemin de başlangıcı olacaktır. Devrimci üs alanlarının yaratılması ve gittikçe geliştirilmesi, güç dengelerini savaşta devrim lehine önemli bir değişime uğratacaktır. Artık bu dönemden itibaren halk savaşı; bir üs bölgesine, kızıl siyasi bir iktidara dayanarak; bunun sağladığı büyük ekonomik, taktik, güç, moral vb... etkenlerle, dayanılan güçlü bir cephe gerisinin verdiği muazzam güçle daha da ivme kazanacak ve güçlenerek sürecektir. Böylelikle süreç içinde stratejik denge aşamasına doğru yol alınmış olunacaktır.

KSİ'lerin yaratılacağı bölgelerin özellikleri:

Bu bölgelerin şu iki önemli özelliğe kesinlikle sahip olmaları şarttır.

1- Buralar sağlam bir kitle desteğine sahip olan yerler olmalıdır. Komünist Parti'nin denetiminde harekete geçirilebilen, devrimci orduya destek veren ve doğrudan ordu içinde yer alıp savaşan, devlete ve yerel otoritelere karşı devrimci isyan duygularının üst boyutta gelişkin olduğu, ihtilalci bir geleneğe sahip halkın yaşadığı yerler olmalıdır. Geçmişinde devrimci başkaldırı ve isyanların yaşandığı, halen de devrimci muhalefetin kitlesel ve yoğun olarak yaşandığı yerler olmalıdır.

Kızıl Siyasi İktidarlar'ın kurulup yaşatılmasında kitle desteği faktörü belirleyici bir önem taşır. Eğer kitle desteğinden yoksunsanız Kızıl Siyasi İktidarlar kuramazsınız, kurulabilse bile onların uzun süre yaşatılıp, geliştirilmesi imkansız olacaktır. Zira bunlar kocaman düşman güçlerinin beyaz terörünün kısılcacında ve tecridinde olan, bu şartlara rağmen ayakta durmaya çalışan yerlerdir. Buralar düşmanın sürekli yoğun bir askeri-ekonomik-ideolojik vb... her türlü saldırısına maruzdur. Bu saldırılara kahramanca karşı koyabilecek, ekonomik, yaşamsal sıkıntılara, açlığa ve yokluğa rağmen yılmayıp devrimci iktidarı ve partiyi destekleyecek kitlelere sahip olunamadığında, bu iktidar başlangıçta kurulsa bile geliştirilip uzun süre elde tutulamaz. Düşmanın saldırıları karşısında yıkılmaya mahkumdur.

2- İkinci en önemli şart ise Kızıl Siyasi İktidar bölgelerinin kapalı ekonomiye sahip, yani kapitalist pazara henüz tamamen bağlanmamış bir iktisadi yapıya sahip geniş köylük-kırlık alanlarda oluşturulması esprisidir. Bu

şart olmadan olası kızıl siyasi bir iktidar düşmanın iktisadi ablukası altında kısa sürede yıkılacaktır. Oysa bu koşulların bulunduğu yerlerde, her türlü düşman ablukasına ve tecritine karşın, ekonomik yönden yaşamı sürdürüp geliştirmenin koşullarını oluşturmak mümkündür. Doğal iktisadi yaşamın kapitalist pazardan özerk yapısı bunu sağlayacak, zorunlu kimi mallar dışında her türlü yaşam gereksinimini bu bölgelerde üretmek mümkün olabilecektir.

Kızıl Siyasi İktidarlar'ın sınırlara yakın yerlerde ve arazinin çok müsait olduğu yerlerde kurulması, düşmanın ekonomik ve askeri ablukası karşısında avantajlar sağlayacaktır. Bu durumda sınırlarda kaçakçılık ekonomisi ve ticaretin örgütlenmesi mümkün olabilecek, ya da uygun coğrafik koşullardan dolayı dış hatlardan -yani beyaz düşman bölgesi- üs alanlarına yönelik sevkiyat ve yardımları örgütlemek olanaklı hale gelecektir.

Ayrıca, uygun stratejik coğrafya, bu üs alanlarının düşmanın askeri saldırıları karşısında savunulmasını da kolaylaştırdığından, son derece önemlidir. Buna rağmen bu koşullar belirleyici olarak ele alınamaz. Çoğu zaman, uygun arazilerin olmadığı yerlerde de kurtarılmış alanlar ve KSI'ler yaratmak mümkündür. Çin, Vietnam ve diğer pek çok ülkenin devrim deneyi bunun kanıtıdır.

Yukarıdaki iki nesnel koşulun yanında, bir de subjektif-öznel-kosulların bulunması gerekir. Bunlar iki tanedir;

1- Komünist Partisi: Subjektif koşul doğru bir politik çizgiye sahip bir Komünist Parti'nin varlığıdır. **İlkin, doğru bir politik hat'ta sahip olunmadan Kızıl Siyasi İktidarlar'ın yaratılmasının olanaksız olduğunu belirlemek gerekir. Bu, doğru bir askeri çizgi, doğru bir kitle çizgisi, doğru bir örgütlenme anlayışı ve çalışma, doğru bir ittifaklar politikası, doğru bir tarım devrimi programı vb... demektir.** Gerek KSI'lerin yaratılmasında, gerekse de bir ke-re yarattıktan sonra onun uzun süre yaşatılıp geliştirilmesinde bu doğru siyasetin önemi kesin belirleyicidir.

Komünist Partisi, düşmanın içindeki gelişmelere; onun derinleşen ekonomik ve siyasi krizine, askeri bunalımına veya geçici nispi istikrar kazanmasına göre, düşmanın yapısındaki tüm değişiklikleri hesap ederek politikalarında değişiklik gerektiğinde bunu koşullara göre, zaman yitirmeden yapabilmelidir. Düşmanın krizinin derinleştiği anlarda kısmen maceracı denilebilecek bir hareket tarzı uygulayabilir; üs bölgelerini hızla genişletmeye, açılmaya vb... yönelebilirken; aksi durumlarda, üs bölgelerini daraltmaya, geri çekilmeye ve hatta gerektiğinde kimi bölgeleri terketmeye, hazır olmalı, tüm bu nesnel koşulları gözetererek uygun ve doğru taktikler belirlemelidir. Kitle çizgisinde, ittifaklar politikasında, tarımsal devrim programında, kitlelerin örgütlenmesinde savaşıma biçimlerinde, taar-

ruz ve geri çekilmeye, savunmada, iç ve dış hatlardaki hareketlerde vs... doğru taktikler ve biçimler uygulayabilmelidir.

Eğer Komünist Partisi değişen durumlarda esnek ve yaratıcı taktikler üretebilirse, karşı devrimin geçici istikrar dönemlerinde bile KŞİ'leri yaşatabilir, hatta onları tedricen de olsa geliştirebilir. Aksi durumda, yanlış taktikler KŞİ'leri yıkıma götürecektir.

2- Güçlü bir kızıl ordunun varlığı: KŞİ'lerin yaratılması ancak halk savaşı içinde çelikleşen ve düzenli bir devrimci orduya dönüşen bir askeri güçle mümkün olabilir.

KŞİ'lerin yaratılacağı alandaki düşman askeri varlığının yok edilmesi aşaması, aynı zamanda güçlü ve sağlam bir kızıl ordunun yaratılması aşamasıdır da. Bir kere o bölgedeki düşman askeri varlığına son verildiğinde, kurulacak olan yeni iktidarın düşman saldırılarından korunması ve geliştirilmesi ancak böylesi bir ordunun varlığıyla gerçekleştirilebilir.

2- DENGE DÖNEMİ

Halk Savaşı'ndaki bu yeni dönem, farklı bir nitel aşamanın ifadesidir. Bu yeni dönemde, devrimle karşı-devrim güç bakımından denge durumundadırlar. Karşı-devrim stratejik üstünlüğünü yitirmiştir. Devrim cephesi açısından ise durum bunun tam tersidir; başlangıçtaki güçsüzlük, savaşın seyrinde güçlenmeye doğru değişim göstermiştir. Kazanılan sayısız küçük zaferler ve birçok bölgenin düşmandan tamamen temizlenmesi sonucu yaratılan KŞİ'ler, ülkenin geri kalan bölgelerinde ve düşmanın geri cephesinde verilen gerilla ve hareketli savaşların yaygınlık kazanması, düşman ordusunun sürekli yıpratılması ve giderek parça parça imhası... Tüm bunlar güç dengesizliğine son vermiş, dengeyi getirmiştir.

Stratejik denge dönemi, devrimle karşı-devrim arasında geçici bir durumun olduğu; henüz her iki kesimin de stratejik saldırıyı göze almadığı, bunun yanında genel planda savunmada da kalınmadığı özgün ve yeni bir süreçtir. **Geçici bir denge durumudur.** Devrim ya da karşı-devrim bu dönemde yeni denge durumundan dolayı yapacağı hareketlerin planlanmasıyla, güçlerini toparlamak, olanaklarını birleştirmek, hazırlanmak, yeni yedekler oluşturmak vb. şeylerle ilgilendir. **Her iki güç açısından da aslolan ileride nasıl bir genel hareket planı izleyeceği, dengeyi kendi lehine nasıl değiştireceğidir.** İki karşı cephe de, izlenecek bu genel plan doğrultusunda güçlerini hazırlamaya çalışır. Düşmanın hedefi devrimin kazanımlarını gerileterek yeniden stratejik bir saldırıya hazır-

lanmaktadır. Devrim ise denge sürecinde güçlerini iyice olgunlaştırarak ve bu süreç boyunca düşmanı yıpratarak stratejik karşı saldırıya geçme hazırlığındadır. Stratejik denge döneminin tam savaş etkinlikleri bu temel amaçlar üzerinde şekillenmektedir.

Düşman yedekleriyle güçlerini takviye edecek, silahlarını yenileyecek, yeni birlikler kurmaya, eskilerinin savaş etkinliğini yükseltmeye çalışacak ve büyük bir stratejik saldırıya yoğun biçimde hazırlanacaktır. Amacı budur ve askeri hareketi bu amacı gerçekleştirmeye dönük olacak; devrimin güç ve olanaklarını geriletmeye, yıpratmaya, mevzileri ele geçirmeye dönük olarak yoğun bir taktik saldırı eyleminde bulunacaktır.

Devrimci ordu ise kendine dengeyi getiren olgulardan azami faydalanacak, birliklerini yetkinleştirip büyütecek, silah-cephane vb. sorunlarını çözecek, geniş yığınları seferber edecek ve düşmanı ülke çapında yenmek için genel bir saldırı planı hazırlayacaktır. Askeri hareketleri ve savaş etkinliği bu doğrultuda şekillenir. Düşmanı yıpratmaya ve çökertmeye dönük, toparlanıp kendini yenilemesini engellemeyi hedefleyen, onu moralman çökerten, ekonomik olarak yıkıma uğratan, maneviyatını bozan bir seyir izleyecektir savaş taktiklerinin uygulanışı. Aynı zamanda bu savaşım bir yandan düşmanı yıkıma götürür ve yıpratırken, devrimin nihai saldırı planı için güç toplaması, kuvvet biriktirmesi ve hazırlanmasıdır.

Bu amaçları yerine getirecek en uygun savaşma biçimi ise, düşmanın geri hatlarında yoğunlaştırılan gerilla savaşlarıdır. Savaş stratejik denge boyunca ağırlıklı olarak düşmanın geri hatlarında ve kentlerinde; düşman birliklerine karşı, askeri ve ekonomik olanaklarına, sevkiyat ve ikmal-ulaşım hatlarına, iletişimine ve enerji kaynaklarına yapılan gerilla saldırıları şeklinde gelecektir.

Bunun yanında sınır bölgelerde (KSİ ile beyaz bölgeler arasında) yapılan hareketli savaş ve yer yer mevzi savaşı şeklinde de olacaktır çarpışmalar. Gerilla ve hareketli savaş tüm beyaz bölgelere yayılacak ve buralar ana bölgeler haline getirilmeye çalışılacaktır.

Stratejik denge dönemini iyi değerlendiren güç stratejik saldırıya geçecek ve diğeri savunma durumuna düşecektir. Devrim cephesi açısından koşullar olgunlaşmışsa asolan stratejik saldırıya geçmektir. Eğer düşman, tüm avantajsız duruma rağmen erken bir genel saldırıya geçerse, devrim için görev bunu stratejik bir karşı saldırıyla yanıtlamak, yani karşı saldırıya geçmektir. Zira güçler dengesi buna müsaittir; düşmanın saldırısı karşı bir saldırıyla kırılacak ve devrimin kazanımları ilerletilecektir.

3- STRATEJİK SALDIRI DÖNEMİ

Halk Savaş'ının bu aşaması, güçler dengesinde devrim lehine kesin bir avantajın olduğu bir safhadır. Devrimin topyekün bir saldırı ile kazanımlarını artırmaya ve düşmanı kesin bir yenilgiye uğratmaya çalıştığı, karşı devrimin ise güçlerini korumayı amaçladığı bir dönemdir, savaşın bu üçüncü evresi.

Bu aşamada düşman güçlerini, kesin imha eylemleri yoluyla büyük sayılar halinde imha etmeye yönelik savaş biçimleri ön plana geçmektedir. Bu bir yandan geniş hareketli birliklerin diğer yandan geniş sayıda düzenli birliklerin eşgüdümlü bir hareketini gerektirir. Yer yer kentler ele geçirilir ve elde tutulur. Buralardaki düşman varlığı imha edilir. Amaç, en büyük kentleri kuşatmak ve ele geçirmektir. Bu amaca uygun olarak oralarda ayaklanmalar hazırlanır ve gerçekleştirilir. Düşmanın bozgun halinde kaçışan ve geri çekilen birliklerinin önünü çevirmede, çevirme ve pusu atarak imha etmede gerilla birliklerinden ve hareketli savaş güçlerinden geniş ölçüde faydalanılır.

Gerek denge, gerekse stratejik saldırı dönemlerinde savaş biçimi; iç hatlarda savunma amaçlı, dış hatlarda ise kesin sonuçlu kısa süreli saldırılar biçimindedir. Amaç gittikçe artan sayı ve oranda düşman gücünü imha etmek, kızıl orduyu gittikçe daha da büyütüp yetkinleştirmek, nihai zafere ulaşmaktır.

Halkın devrimci ordu dışındaki silahlı güçleri, yani milis kuvvetleri, yerel silahlı kuvvetler ve savunma birlikleri stratejik saldırı döneminde en geniş bir organizasyon ile devrimci orduyla eşgüdümlü bir çalışma içine çekilir. Bu kuvvetlerden, özellikle büyük yerleşim bölgelerinin ele geçirilmesi, elde tutulması ve buralarda ayaklanmalar düzenleme çalışmalarında büyük ölçüde yararlanılır. Ayrıca düşmanın askeri ekonomik, lojistik ve ulaşım-iletişim vs. olanaklarının imha edilip yıpratılmasında da bu güçler devrimci orduya ve halk savaşına muazzam destek sunarlar.

Diğer bir sorun kitlelerin silahlı örgütlenme dışında kalan devrimci örgütlenmelerinin, saldırı döneminde silahlı halk savaşımıyla olan bağının sağlanmasıdır. Tüm bu güçler en geniş biçimde nihai darbe aşamasında ayaklanarak kuşatılan merkezlerin içeriden çökertilmesini sağlarlar.

Böylelikle, ilkin birkaç kurtarılmış bölgede inşa edilen Yerel Kızıl İktidarlar süreci içinde giderek genişleyecek; birbirlerinden kopuk oluşlar giderek birbirlerine bağlanmalarına, gittikçe daha fazla nüfus ve alanı kapsayan bir aşamaya ulaşacak ve son olarak buralardan güç alan halk ordusu kent merkezlerini kuşatarak, oradaki kitlelerin ayaklandırılmasıyla bu kuşatmayı birleştirerek tüm ülke çapında zafer kazanılmış olacaktır. O zaman Yerel Kızıl İktidarlar tüm ülkedeki

Merkezi Yeni Demokratik İktidar'a dönüşmüş olacaktır.

İşte halk savaşı bu büyük alt üst oluşun, bu muhteşem dönüşümün gerçekleştirilmesinin askeri sanatıdır.

BAZI ASKERİ KAVRAMLARA DAİR

1) Milisler: Profesyonel kızıl ordunun dışında kalan partiye ve diğer silahlı güçlere bağlı birimlerdir. **Özellikleri; üretime bağlı oluşları ve doğrudan üretimin örgütlenmesine katılmalarıdır. Savaşta düşmana karşı en büyük avantajları ve üstünlükleri bu özelliklerinden gelmektedir.** Bu sayede düşmanın birçok planından, yöneliminden, taktiklerinden, güç ve olanaklarından geniş ölçüde haberdar olabilmek ve bunlara karşı tedbirler geliştirebilme imkanına sahiptirler. Düşmanla içiçe yaşayan, görünmez devrimci kuvvetler olduklarından, onların planlarını bozmada, onlara darbeler indirip yıpratmada, istihbarat sağlamada vs. işlerde vazgeçilmez önemdedirler.

Ayrıca Kızıl Siyasi İktidar bölgelerinin kurulması ve sürdürülüp-korunmasında öteki kitle silahlı kuvvetleriyle birlikte oynadığı rol, yani üs bölgelerinin korunup savunulması ve yeni kurulacak üs bölgelerinde düşmanın fiziki varlığının ve direnişinin ezilmesi işlevi, üretimin korunup sürdürülmesinde oynadıkları rol vb. nitelikleri açısından bu kuvvetler halk savaşında oldukça önemlidir.

Milis dışında kalan silahlı kuvvetler derken, halkın geniş kesimlerinin kendilerini korumak, üretimin korunması ve sürdürülmesini sağlamak ve düşman saldırılarını püskürtmek amacıyla örgütlendirildiği örgütleri; silahlı kitle örgütlerini anlıyoruz. Kızıl Siyasi İktidar bölgelerinin bütün halkı bu örgütlenmelerde yer alacaklardır. Düşman saldırılarını karşılama, üretimi sürdürme ve yaşamın devamı için bütün halkın silahlı eğitime tabi tutulması ve fiilen silahlandırılması halk savaşının bir ilkesidir.

Milisler dışında kalan diğer kitle silahlı örgütleri değişik isimler altında örgütlenebilir. Bunlar Çin ve Vietnam Halk Savaşlarında **“kendini savunma birlikleri”**, **“yerel silahlı kuvvetler”**, **“yerel savunma birlikleri”** vb.. isimler altında örgütlenmişlerdir. Bunların oluşturulması, halkın doğrudan silahlandırılması esasına dayanır ve halk savaşı seyrinde gittikçe artan sayıda kitle, böylesi silahlı güçlerde örgütlenmek zorundadır.

Bu birliklerin milis kuvvetlerinden ayrıldığı nokta, nispeten daha gevşek, disiplinden daha uzak, dağınık ve kendiliğinden oluşlarıdır. Oysa milis kuvvetleri sıkı disiplinli, gizliliği esas alan, daha dar bir örgütlenme ve doğrudan ordu ve parti iradesinde, onların komutasında olan güçlerdir. Milisler kızıl ordudan, üretimde bulunmaları ve tam profesyonel olmamalarıyla ayrılırlar.

2- Bölgeler

Bölgeleri şöyle sıralıyoruz.

a) **Beyaz bölgeler**; tamamen beyaz rejimin hüküm sürdüğü, düşman kontrolünde bulunan ve devrimci ordunun etkinliğini gösteremediği yerlerdir.

b) **Kızıl bölgeler** ya da kurtarılmış alanlar; düşmanın hiçbir kontrolünün kalmadığı, denetimin tümüyle devrimci orduda olduğu yerlerdir. Buralara kurtarılmış alanlar denir ve üzerinde kızıl siyasi iktidarlar oluşturulur. İlk devrimci ordunun savaşımı sonucu kurulan askeri otorite, giderek yeni iktidarın oluşumuyla siyasi bir otoriteyle birleşir.

c) **Ara bölgeler**; düşmanın ya da devrimci ordunun kesin hakimiyetinin sağlanamadığı, bazen birinin bazen ötekini eline geçen ve çoğu zaman sonucun uzun süreli el değiştirmelerden sonra kesin sonuca bağlandığı yerlerdir. Bu uzun süre el değiştirmeler sürecinin sonunda, ara bölgeler, ya kızıl veya beyaz bölgeler haline gelecektir.

d) **Gerilla bölgesi**; düşmanın hakimiyetinin olduğu yerlerde devrimci ordu tarafından gerilla savaşı veriliyorsa bu bölgelere gerilla bölgesi diyoruz.

e) **Gerilla üs bölgesi**; gerilla bölgelerindeki en stratejik ve kitle desteğinin en yoğun olduğu yerlerde gerillanın üslendiği yerlere gerilla üs bölgesi denir. Gerilla savaşı bu üs bölgelerine yaslanarak geliştirilir.

Devrimci ordunun hareketi şu şekilde olacaktır; gerilla üslerini ara bölgeler haline getirmeye, gerilla bölgesini geliştirmeye, ara bölgeleri kızıl bölgeye dönüştürmeye ve kızıl bölgeleri genişletmeye çalışır. Beyaz bölgeler ve ara bölgeler daima daraltılmaya çalışılırken kızıl bölgeleri devamlı genişletmek stratejik hedeftir.

3- İç ve dış hatlar; iç ve dış hatlar beyaz ordu ve kızıl ordunun bulunduğu ve hakim oldukları yerlerin birbirine göre durumunu belirtir.

Beyaz ordunun hakimiyetinin dışında kalan tüm bölgeler düşman için dış hatları oluştururken, hakim oldukları yerler ise onların iç hatlarıdır.

Kızıldunun denetiminde bulunan kurtarılmış üs alanları ve kızıl bölgeler dışındaki yerler bizim için dış hatlar iken buralar bizim iç hatlarımızdır. Kuşkusuz düşmanla bizim ortak hatlarımız da mevcuttur.

Gerilla savaşı açısından gerilla bölgeleri ve üs bölgeleri gerillanın iç hatlarını oluşturur. Gerilla bölgeleri dışında kalan yerler ise gerillanın dış hatlarıdır.

İç hatlarda savaşmanın avantajları şunlardır: Bu bölgelerin coğrafyası iyi tanınır, kitle desteği yüksektir ve düşman bunlardan yoksun durumdadır. Bu avantajlardan ötürü buralarda nispeten uzun süreli savunma ve yıpratma savaşları vermek mümkündür. Aynı zamanda, savaşın uzatmalı seyri ve düşmanın güçlü oluşu, stratejik savunma ve denge dönemlerinde iç hatlarda beyaz ordu güçle-

riyle uzun süreli savunma savaşlarına girmeyi zorunlu kılar. Düşmanın gücü bu iç hat hareketlerindeki taktik saldırılarla yıpratılacak ve parça parça yutulacaktır. Bu anlamda, kızıl ordu, düşmanı iç hatlara çekme ve buralarda savaşı uzatarak darbeler vurma çizgisi izler.

Dış hatlarda ise avantajlı olan düşmandır. Buralarda uzun süreli savaşlar vermenin olanağı yoktur kızıl ordu için. Kızıl ordunun dış hatlardaki hareket anlayışı; -objektif durumdan ötürü- kısa süreli ve kesin sonuçlu saldırılar düzenlemektir. Gerilla taktikleriyle kısa sürede vurmak, imha etmek (ya da yıpratmak) ve derhal geri çekilmektir bu anlayış.

4- Propaganda eylemleri, bu tür eylemler genel olarak askeri kazanımlar sağlamaktan öte, propaganda ve ajitasyona dönük eylemlerdir. Amaç, düşmanın belli bir askeri, siyasi ya da ekonomik gücünü imha etmekten çok, bunlara saldırarak, sabotajlar, suikastler veya kaçırmalar, kamulaştırmalar yoluyla devrimin, Komünist Parti'nin ve sosyalizmin propagandasını gerçekleştirmektir. Düşman bu tür eylemlerden sonra bu görevi -propaganda ve ajitasyon- bizzat kendisi basın ve yayın yoluyla istemeyerek de olsa yerine getirecektir. Diğer taraftan, bu eylemler düşmanın teşhirine de yarayacak, onların halk düşmanı siyasetlerini, emperyalistlerle olan uşaklık bağlarını ve gerici anlaşmalarını, katliamlarını ve benzeri planlarını, emperyalizmi vs. teşhir etmeye yarayacaktır. Bu yönüyle siyasi ajitasyona yardımcı olacaktır. Kitlelere moral ve coşku veren, Komünist Partisi ve halk ordusunun çizgisine güven duymalarını ve bilinçlenmelerini sağlayan eylemlerdir kısacası.

Halk ordusunun her eylemi, her saldırısı zaten kendi ajitasyonunu ve propagandasını da içinde taşımaktadır. Ama bu eylemlerde esas amaç askeri kazanımlardır. Propaganda ve ajitasyon için gerçekleştirilen eylemlerde askeri kazanımlar talidir. Aslıolan yüksek düzeyde ajitasyon ve propaganda etkisi yapmaktır. Askeri kazanımlar ise eylemin doğal sonucudur. Hatta çoğu zaman herhangi bir askeri kazanımı bulunmayan eylemlerin ciddi bir propaganda ve ajitasyon etkisi olabilir. Örneğin faşist bir işadamı veya gazetecinin kaçırılması, emperyalistlerin belli kuruluşlarına saldırarak, teknisyenlerini ve temsilcilerini kaçırmak veya onlara suikastler vb. düzenlemek... Bunlar daha da uzatılabilir ve çeşitlenir.

Bu tür eylemler daha çok dış hatlarda, beyaz bölgelerde ve en çok da burjuvazinin can damarları olan büyük yerleşim birimlerinde yapılmalıdır. O zaman etkisi daha büyük olacaktır.

Devam edecek

Silahlı Campesinolar-5

Michael SLATE

*Ana Maria'nın
Meksika basınına
anlattıkları,
hareket içindeki
kadını
betimliyordu:
"Ölüm bizim için
hiçbirşey ifade
etmez. Başka bir
deyimle, zaten
yok sayılıyorruz,
asla hesaba
katılmıyoruz.
Köylerde
hastalığın ve
açlıktan çok ölen
oldu; biz diyoruz
ki böyle
yaşamaktansa
savaşa hazırız."*

TOPRAK TALEBİ

Zapatistaların kontrolü altındaki bölgede bulunan küçük kasabada, sabahlar oldukça canlı. Güneşin ilk ışıklarıyla, kasabanın hemen tüm kadınları saatlerce çalışmak üzere kalkıyor. Sonra, kadınlar ve erkekler tepe kenarlarındaki taşlı-çamurlu küçük tarlalarında yorgun argın çalışırken, çocuklar hayvanların bakımıyla ilgileniyor.

Bir sabah, kasabayı boydan boya yürüyorum. Kasabanın kenarındaki engin yayladaki ağaçtan çatılı ve kerpiç evleri geçiyorum. Kasabanın insanları, yaylanın kenarına küçük bir sahne oymuşlar ve bu sahneyi dini festivaller ve diğer bayramlarda kullanıyorlar.

Yaylanın zirvesinden baktığımda, tüm yönlerin millerce ötesini görebiliyorum. Yaylanın arkasında, çitlere çakılmış dikenli teller alabildiğine uzanıyor. Bir çayır okyanusu ve tarlalar, çitin arkasından ufuka doğru uzanıyor. Hemen belirteyim, bu topraklar, ayaklanma başlamadan önce aniden bölgeyi terkeden bir finca sahibine (toprak ağası-çn) aitmiş. Gözlerim bu terkedilmiş topraklara dalarken, Zapatista askeri Ricardo ile sohbetimizi ve finca topraklarında piyon gibi çalıştırılan ailesini düşünüyorum.

"Meksika'da adalet yok" diyordu Ricardo, eliyle çayırları göstererek. "Buradaki toprak, 4 bin hektar ve toprak hakkı finca sahibinin. 18 yıl boyunca toprak istedik, toprağı satın alabilmek istedik. Evim yok ve asla bir eve sahip olamayacağım. Büyükbabamın evinde yaşıyorum. Sadece ilkokul mezunuyum. Öğretmen olmak istiyordum fakat bu mümkün değil. Neden tahsil yapamıyorum? Çalışmak zorundayım çünkü eğer çalışmazsam yaşayamam. Babamın işsiz olduğunu mu düşünüyorsun? Yoo, benim babam çok sıkı çalışırdı. Ama

onun ürettiği ürünlere çok düşük fiyat veriyorlar. Fakat biz, Ocosingo'ya gidip aynı düşük fiyata pantolon veya diğer gereksinimlerimizi alamıyoruz. Bu kasabada hiçbir köylü öğretmen olamaz. Hiçbir köylü avukat veya doktor olamaz. Büyük sürü sahiplerinin çocukları böyle mesleklere sahiptir. Biz, eğitim için bile savaşmak zorundayız.”

Ricardo, campesinoların günlük yaşam içinde yüzyüze kaldıkları baskıları acıyla anlattı. Kendisi ve kasabadaki campesinoların çoğu, Zapatistaların on madde halinde sıraladıkları talepleri destekliyordu (bunlar **toprak, iş, ev, yiyecek, sağlık, eğitim, özgürlük, bağımsızlık, demokrasi ve adalet ve barış**). Ancak, Ricardo, sık sık toprak talebinin altını çiziyor ve bunun, campesinoların en önemli kaygısı olduğunu dile getiriyor.

Chiapas'ta ve Meksika'nın birçok yerinde, toprak sorunu (toprağın verimsizliği, zorla el koyma, toprak ağalarına verilen toprakların tekrar dağıtılması iste-mi) mücadelenin çıkış noktasını oluşturuyor. EZLN'nin **Meksika Anayasası'nın 27. maddesinin değiştirilmesi** gerektiği (bu madde toprak reformuna ilişkin kanuni değişimi içeriyor) açıklamaları, birçok yerli campesinonun temel çıkış noktası oldu ve onları silahlı mücadelenin kucağına çekti. 27. madde ile beraber Kuzey Amerika Serbest Ticaret Antlaşması (NAFTA), 10 milyon Meksika köylüsünü topraksızlaştırma hazırlığı anlamına geliyordu.

Bu küçük kasabayı çeviren bölgede, muazzam miktarda toprak bir avuç sürü sahibinin elindeyken, bölgedeki köylülerin çoğu ya topraksız, ya da küçük, taşlı ve kullanışsız tarlalarda hayatını sürdürmeye çalışıyormuş.

Şimdi EZLN'nin kontrolü altında bulunan kasaba, Chiapas'ın güneydoğusunda bir yerde. Kasabanın etrafını çeviren Zapatista barikatları gayriresmî sınırı oluşturuyor.

Zapatista Kontrolü altındaki diğer bölgeler gibi, burada da, ayaklanmadan önce birkaç hükümet memuru yaşıyormuş. Bunların bir avuç polisi ve ara-sıra gelen ordu birlikleri, campesinolar üzerinde terör estiriyor, rahatsız ediyormuş. Çoğu sürü sahipleri ve bunların emrindeki **guardias blancas** denilen çeteler (beyaz muhafızlar) bölgeyi dolaşiyor ve merhametsiz feodal ağaların yöntemiyle baskılar yapıyormuş.

Zapatistalar, on yıl kadar önce esasta gizli örgütlenmek zorunda kalmışlar. Tarlalarda insanlarla konuşmuşlar ve köylüler arasında tartışma toplantıları örgütlemişler. Yerel köylü örgütlenmelerinin ve köylü topluluklarının toplantılarına katılarak, kendi örgütlenmelerine gizlice asker toplamışlar. Zapatistalar, yerli campesinoların yüzyüze kaldığı birçok farklı problem etrafında örgütlenirken, köylülere toprak için ve bu toprağı EZLN adına işgal için ajitasyon yapmışlar.

Ocak ayaklanması esnasında, Zapatista gazetesi **El Despertador Mexicano** (Uyanmış Meksikalı), geniş bir şekilde dağıtılmış. Gazete, EZLN'nin ne yaptığını ve neden yaptığını, temel programını ve Zapatistaların kendi kontrol-leri altına aldıkları topraklarındaki yasalarını açıklıyormuş.

Bu gazetedeki yasalardan biri, “**Devrimci Tarım Yasası**”, kırsal alandaki

toprakların yeniden dağıtımını öngörüyor. Bu yasanın anlatımına göre, “50 hektarı aşan verimsiz toprak mülkiyetinin ve 5 hektarı aşan verimli toprak mülkiyetinin tamamı, devrimci tarımsal kamulaştırmaya tabidir. Yukarıda zikredilen limiti aşan toprak sahiplerinin, aşan toprakları kamulaştırılacak ve yasanın izin verdiği minimum miktarlara izin verilecektir. Bunlar, küçük toprak sahipleri olarak kalmakta veya köylü kooperatif hareketine, köylü topluluğuna veya komünal topraklara katılmakta serbesttir.”

Komünal topraklar, ejidolar ve köylü kooperatiflerinin toprakları kamulaştırmadan muaf tutulmuş. Zapatista yasası, bununla beraber, köylülerin hükümete, yerel kapitalistlere ve yabancı güçlere olan tüm borçlarını da iptal etmiş. Ve EZLN; büyük toprak sahiplerinin makinelerini, gübrelere, ambarlarını, finansal kaynaklarını, kimyasal ve teknik bilgilerini yoksul köylülerin toprağı daha iyi kullanmalarına tahsis etmelerini emretmiş.

Büyük kapitalist çiftçilerin de makinelerine, araçlarına, tohumluklarına ve diğer kaynaklarına el konulmuş ve bunlar, köylülerin kolektif mülkiyetine dönüştürülmüş. Bu yasayla yapılan kamulaştırmalarla beraber, topraksız köylüler ve tarım işçileri; tarımsal kolektiflerde, köylü topluluklarında ve kooperatiflerde kolektif mülkiyet ve kolektif çalışma temelinde örgütlenmiş.

Ricardo'nun kasabasının çevresindeki bölgede ayaklanma patlayınca, birçok gerici toprak sahibi ve guardias blancas (yanı sıra polislerin ve diğer yerel hükümet güçlerinin çoğu) kaçmış ve bölgenin kontrolü Zapatistaların eline geçmiş. Bütün bunlarla beraber, toprak sorunu en dikkat çekici sorun olarak başgöstermiş bu bölgede.

HAYALLER VE GERÇEKLER

Ricardo, EZLN'ye katılılı 8 yıldan fazla olmuş. Bize, ilk dönemlerde, insanların nasıl savaşmadan toprak sorununun halledemeyecekleri gerçeğine ulaştıklarını ve nasıl savaşı sürdürmek için farklı örgütlenmelere ihtiyaç duyduklarını anlatıyor. “Biz, bölgemizde 20 yıldır açık örgütleniyorduk, fakat hiçbir şey elde edemedik. Görevlilerimiz ve memurlarımız vardı fakat hiçbir şey elde edemedik. Gizli örgütlenmeye başladık. Açık örgütlenmeleri de elden bırakmadık. Sonra savaşa gittik. Gerçekten değişimi getirecek, bir köylü hükümeti getirecek bir savaşa ihtiyacımız var.”

Ricardo ile konuşurken “köylü hükümeti” hayaline aklım takılıyor ve EZLN'nin bütün emirlerindeki aynı vurguyu düşünüyorum.

Zapatistalar, tüm Meksika'da politik iktidarı düşünmediklerini açıkça duyurmuşlardı. Onların bakış açıları Yeni Demokratik Devrim'in Maoist yolundan oldukça farklıydı. Mao, sömürge/yarı-sömürge ülkelerde devrim yapmak için kaçınılmaz olarak “üç büyük silah”tan bahsediyordu: Parti, Ordu ve Birleşik Cephe. Gerçi Zapatistalar, mücadeleyi götürmek için öncü parti düşüncesinden (Guevera'cı öncü savaşı ve öncü parti kastediliyor, bkz. Partizan 24. sayı, 4.bölüm- ç.n.) kaçınmışlardı. Ama yine de, onların örgütlenmesi geleneksel

Maya ve taşra halkçı demokrasininin silahlı bir karışımıydı.

Zapatista liderliği ve örgütsel durumu net değil. EZLN bir ordu fakat tüm örgütlülüğün üzerinde (hem askeri, hem de sivil unsurların).

Gizli Devrimci Yerli Komite (CCRI) Genel Kumandası var. Konuştuğumuz Zapatista üyelerine göre, liderlik konumundakileri geniş bir kesim bilemez.

CCRI'nın kendisine gelince. **Kumandan Marcos**'a ve diğerlerine göre, onlar, birçok farklı komitelerden (herbiri bölgenin veya alanın bir bölümünü temsil ediyor) biri. Zapatistalar, bu komitelerin tüm üyelerinin düzenler veya yüzlerce kişi halinde gezdiğini söylüyor. Bunlar hem EZLN bölgesini kontrol etmeye çalışıyorlar, hem de San Cristobal, Ocosingo gibi EZLN destek alanlarını inşa ediyorlar.

Zapatista bölgesinde, CCRI üyeleri açık çalışıyor. Onların temel görevleri; bölgede yasaları yürütmek ve uygulamak, politik ve ekonomik işleri yönetmek, vergi toplamak ve halk arasındaki sorunları çözmek. Meksika basınıyla görüşen bir kısım CCRI üyesine göre, komiteler EZLN'nin silahlı mücadele için kasaba ve köylerde gizli örgütlenmesiyle, nispi olarak yeni gelişmeler ve ilerlemeler yaşamış.

Zapatistalara göre, tüm liderlik ve tüm örgütlenmeler, geniş halk yığınlarını yanıtlamak ve temel almak zorunda. CCRI' üyeleri kitle eleştirilerine tabiler ve mücadelenin gereği olarak, halk tarafından düşürülebileceklerini unutmamalıdır. Halk meclisleri (bunlar her bölgede kitlelerin fikirlerini ve farklı tartışma konularını, halkın istemlerini yansıtır) halkın iştirak ettiği temel oluşumdur. Bunların çalışmalarına ilişkin, mesela, bu örgütlenmenin potansiyel problemleri ve kusurlarına dair bir tasvir: Buradaki herkes, kelimenin tam anlamıyla doğrudan evet veya hayır diye oy kullanıyor ve her büyük karar veya eylem oy sayımına göre değerlendiriliyor. Kumandan Marcos'un anlatımlarına göre, savaşa gitme kararı bu yolla alınmış.

Ricardo, demokrasi sorunu hakkında konuşmaya oldukça hevesli. "Zapatistaların demokrasisi ve hükümetin demokrasisi farklıdır. Bu ülkedeki birçok insan, Meksika'da demokrasi ve özgürlük olduğunu söyler. Fakat bu demokrasi zenginler içindir, yoksullar için değil. Demokrasi, herkesin eşit olduğu ve insanlara saygı gösterildiği zaman vardır. Burada, bizim bölgemizde, bir görevli tek başına yönetemez, halkla yönetir. Görevli şunu yap, bunu et diyemez. Bu merkezîyetçiliktir. Bütün insanlar bir araya gelir, görüş belirtir, ve sonra birşeyin yapılması konusunda anlaşma olur. Düşünceler halktan gelir ve sonra memurlara sunulur. Biz gereksinimlerimizi iletiriz ve sonra memurlar onları dikkate alır.

"Bizim örgütümüz halkı temel alır. Bizim taban toplantılarımız vardır ve çok önemli fikirler çıkar. Taban mitinglerimizde neye ihtiyacımız olduğuna ve ne yapacağımıza karar veririz. Kumandan gelir ve halk tarafından kontrol edilir. Kumandan ve diğerleri, düşünceleri analiz ederler ve karar sunarlar. Fakat kararı sadece biz alırız. Gelirler ve onları kontrol ederiz."

Fakat, EZLN kontrolündeki alanlarda köylüler için demokrasi üzerinde önemle durulurken, tüm Meksika'nın işçi ve köylülerinin iktidarı alması EZLN tarafından hedeflenmiyor. Ve köylüler silahlı mücadele içerisinde hareket ettirilirken, EZLN, şehirlerin kırlardan kuşatılması yoluyla yapılacak bir uzatılmış halk savaşı stratejisine sahip değil.

Bu çelişkili durum Ricardo ve diğer köylü savaşçılarla sohbet ettiğimizde iyice ortaya çıktı.

TERKEDİLMİŞ FINCA BİLMECESİ

Yeni yılda ayaklanma patladıktan aylar sonra, Chiapas'ın tüm köylüleri (ve ülkenin diğer bölümlerindeki köylülerin çoğu) ayaklanmadan esinlendiler; devlete ait, özel şahıslara ait ve terkedilmiş topraklara el koyup kendi aralarında yeniden dağıtım gittiler. Chiapas'ta, böyle arazilerin çoğu Zapatistaların kontrolünde. Fakat Zapatistalar bilfiil bölgeyi kontrole ve yönetmeye başladığında birçok zorlu çelişki ortaya çıktı. Bu bölgelerin bazılarında, EZLN, köylülere yönelik ve toprağa elkoyma ile yeniden dağıtımını yasaklayan emirler yayınladı.

Bunlardan biri de, Ricardo'nun köyünün yakınındaki 4 bin hektarlık toprak. 1 Ocak Akalanması'ndan bu yana toprak sahibi ortada yok. Ve hala hiçkimse toprağa el koymamış, yeniden dağıtmamış veya bir mısır dikmemiş. Bu bilmececi bir durum. Ricardo'nun kasabasında toprağın alınmasına ve topraksızlık sorununa dair oylama yapılmamış. Çünkü tartışma ve görüşmeler hala sürüyor. Halk, hala ne kadar toprağa ihtiyaç duyulduğunu konuşuyor fakat tüm görüşler konulduktan sonra ne olduğu belli olacak.

Ricardo'ya göre, "Zapatistalar, toprakların alınmasına izin vermediler - bizim bölgemizde bile, 4 bin hektarın bile- üstelik finca sahibinin geri gelmeyeceğini ve kaçtığını bildikleri halde. Biz, toprakların alınmasını istemiyoruz çünkü köylüler arasında bölüşülecek olan toprak tek eyalete ait değil. Eğer buradaki veya tüm Chiapas'taki toprakları istiyorsak, muhakkak bunların alımı için karar çıkarmalı. Muhtemelen, hükümet bu toprakları verip bizi durdurmak istiyor. Eğer savaş için hazırlanmasaydık ve kendimiz için savaşıydık bunu yapardık. Fakat biz tüm Meksika için savaşıyoruz. Herşey tümünden değişmeli. Toprak, tüm ihtiyaç duyanlar arasında eşitçe paylaşılmalı. Adambaşı 4-5 hektar bile düşse, bir ekmek bile olsa tüm Meksika'nın köylülerince eşit paylaşılmalı."

Ricardo'nun anlatımlarından, EZLN'nin savaşı sürdürme, kızıl siyasi üsler ve toprak devrimi arasındaki bağlantılara bakış açısındaki birçok sorunu görüyoruz.

Bob Avakian (Amerikan Devrimci Komünist Partisi lideri-çn), Çin devriminde kurtarılmış bölgelerin rolünü tartışırken, şunları yazmıştı: "**Kurtarılmış alanların inşası, tabii ki, kendisinde bir son değildir, fakat anlamı ve dayanağı devrimci savaşın sürdürülmesidir. Bu, başından sonuna kadar kitlelerin politik iktidarını silahlı mücadeleyle inşa etmek ve sonra bunu düşmanı altetmek için devrimci savaş içerisinde destek ve arka almak**

sorunudur.” Çin Devrimi’nde, devrimci güçler mücadelede üstünlük için bazı kurtarılmış bölgeleri feda ettiler. Mao, “**çekişmeli gerilla bölgeleri**”ne dikkat çeker ve buralarda isyancı güçlerin politik iktidarı hala tesis edemediğini, fakat buralarda düşmana yönelik gerilla vuruşlarını yapabilecek kitle desteğinin sağlanabildiğini söyler. Ve Meksika gibi ülkelerin çoğunda, halk savaşının daha ilk adımlarında kurtarılmış bölgeler inşa edilmeyebilir-fakat bu tip alanlar kurulmadan önce düşman birlikleri gerilla savaşıyla altedilecektir.

Öte yandan Zapatistalar (görece kolay bir biçimde bazı bölgelerin denetimini ele geçirdiler) bölgede somut olarak güçlülüklerini gösteriyorlar ve hükümete karşı mücadelelerini destekleyenler gittikçe artıyor.

EZLN, toprağı yeniden dağıtmakta tereddütlü, çünkü, hükümet ve Meksika ordusu ile karşılaşmaktan ve buraları onlara kaptırmaktan çekiniyor. Bir Zapatista askeri, bu bölgede toprağı el koyup yeniden dağıtmanın rejimi provoke edeceği, bunun üzerine askerlerin gönderileceğini söylüyor. Bazıları ise, ulusal liberal burjuvazi ve orta sınıfların bu toprak politikasıyla kendilerinden uzaklaşmadığına dikkat çekiyor.

Günler sonra, kasaba halkı, kasabanın sınırındaki büyük hayvan çiftliğine dalgın bakıyorlar. Ben bu topraklara bakarken, genç bir campesino bağıyor: “Zapatistalar işe başladı. Bu böyle gitmez ve bunun sonunun ne olacağını kimse bilmez!”

KADINLARIN YÜKÜ

Hava, ılık öğlen sonrasında soğuk akşama doğru kırılıyor. Güneş, yaklaşık yarım saat önce dağların arkasına girerek kayboldu ve Zapatista bölgesindeki bu küçük yerli kasabasının üstünde kurşuni bir hava asılı duruyor. Uzakta, kasabanın bitiminde, yaşlı bir yük kamyonunun çevresinde halka olmuş bir grup adam tartışıyor. Yolun üzerinde, birkaç binanın önünde eski bir fıçı duruyor. Fıçının birkaç adım ötesinde, çamur ve tahtadan yapılmış binaların bacalarından uzun ve kıvrım kıvrım bir duman hüzmesi yükseliyor. Burası topluluk mutfağı ve içerdeki üç kadın öfkeli bir tempoyla mısır ekmeğı pişiriyor. Yüzlerce ekmekten oluşan uzun istif, tırtıklı bir masanın üzerine dizilmiş. Kapıdan içeriye girdiğimizde, kadınlar selam verdiler ve gülüştüler.

Akşam, ateşin başına oturduğumuzda, Chiapas’ta küçük kasaba ve köylerde gördüğüm, tanıştığım yerli kadınları düşünüyorum. **National Institute of Geographic ve Informative Statistics**’de yayımlanan rakamlara göre, 16 ile 40 yaş arası yerli kadınlar ortalama 5 çocuğı sahip ve günde 16 ile 18 saat arası çalışıyor. İş günü, sabah 3 veya 5’te başlıyor ve akşam 8 veya 9’da bitiyor. Kadınlar genelde 5 saatlerini elle ekmek yapmakla geçiriyor. Sonra ırmaktan su çekiyor ve yakacak odun arıyor, topluyor. Birçok toplulukta, kadınlar milpalar-da, yani aileye ait mısır tarlalarında çalışmak zorunda. Doğumlarda anne ölümü, her bin canlı doğuma 8.5 oranında. Yerli kadınlardan sadece % 12’si aile planlamasını duymuş ve Zapatista bölgesinde 15 yaşın altındaki nüfus toplam nüfusun

% 50'si, yıllık doğum oranı ise toplam nüfusun % 53'ü.

Yerli köylü kadınların yaşam koşulları, kasaba kasaba aynı. Kadın, kasaba veya köyün dışındaki yaşamdan olağanüstü yalıtılmış. Birçok yerli kadın sadece kendi yerli dilini konuşuyor ve birkaç İspanyolca kelime biliyor. Kasaba konseylerinin veya komitelerinin büyük mitinglerinde dahi bir kadına rastlayamamak, olağanlaşmış bir manzara.

San Cristobal'deki genç bir kadın aktivist, durumu şöyle açıklıyor: "Bu sosyal bir itilmişlik, çünkü kadın bu toplantılara iştirak edemez, konuşamaz. Toplantılara her ailenin reisi katılır. Fakat bazı topluluklarda, erkekler gitmediği zaman çocuklar gider veya kadınlar gidebilir. Fakat diğerlerinde, kadınlar gidemez. Onlar basitçe görünmez öznelerdir ve herhangi bir konu hakkında konuşamazlar. Sadece dini törenlere katılabilirler. Bu gelişmemiş toplulukların, geleneksel katolikliğin etkisinde olduğunu düşünüyorum şimdi. Diğer yerlerde ise, kadınların katılımı farklı dereceldedir.

"Birçok kadın okula gider. Çoğu gider ama 6. sınıfa geldiklerinde, veya 8. sınıfa gelince hatta 4. veya 5. sınıftayken babaları onları okuldan alır. Çünkü, erkekle kadın arasındaki okul ilişkisinden doğacak problemleri istemezler. Bu, iyi bir yalıtma yoludur. Kadının, bir erkekle ilişkisinde açıkça karar sahibi olmasını istemezler, aileyle anlaşmadan ilişki olmamalıdır derler. Bazı yerlerde değişim var. Fakat çoğu yerde, kadın 6. sınıftayken bu yola başvurulur. Bu, onların öğrenimlerinin sonudur ve gidemezler. Çünkü bazısı evlendirilecektir, veya küçük çocukların bakımıyla uğraşacaktır veya aile ekonomisine yardım edecektir."

Bu genç kadının ismi **Ana Maria**. Zapatista hareketine mensup bu kadın, Meksika basınına ortalama bir campesinanın (köylü kadın-çn) durumunu şöyle anlatmıştı: "Günde bir dakika bile boş vakti yoktur. Saat sabah 3'te kalkar, mısır pişirir, kocasının kahvaltısını ve öğle yemeğini hazırlar. Eğer yakacak gerekiyorsa, ormana odun için gider. Eğer mısır gerekiyorsa, mısır tarlasına gidip mısır veya sebze toplar, taşır. Giderken veya gelirken bebeği ya sırtında, ya önlüğünün cebindedir ve yemeğini hazırlar. Bu, akşama kadar böylece devam eder, pazartesiden pazara kadar. Topluluklarda erkekler şanslıdır, istediğinde dinlenir. Pazar günleri basketbol veya iskambil oynar, eğlenir. Fakat kadın hiçbir zaman eğlenemez, dinlenmeye vakti yoktur."

Çocuk sorunu, kadını genç yaşlarda yakalıyor. Bir aile için en büyük kız; diğer çocukların bakımı için, anneye ev işlerinde yardım için ümit anlamına geliyor. "Küçük erkek ve kız kardeşlerimize bakmak için" diyor Ana Maria "mısır ayıklarız, ekme yaparız, elbiselerini yıkar veya temizleriz." Ve devam ediyor "Bir köydeysen, okula gitmek bile hiçbir şeyi değiştirmez. Annemize yardım ederiz. Annemizin kendi seçim hakkı yoktur, iş seçmez. Ama bir yerlere veya mısır tarlasına gitmesi gerektiğinde, kızını, çocuklara bakması için evde bırakır. En büyük kıza bebeğin yükü düşünce, okula gidemez. Çünkü bebeği bakmak, anneye yardım etmek zorundadır. Benim de yaşamım böyleydi."

SİLAHLI KADINLAR

Geçmişte Chiapas'ı ziyaret eden insanlarda, yerli kadınlara dair kuvvetli bir imaj vardı. Bazen, kadınlar arkalarında kocaman yüklerle yürür veya pazar yerinde, sokakta bir şeyler satardı. Kırsal alandaki birçok yerli kadın ise, sırtlarındaki kayışların güzel görüldüğünü düşünürdü. Yeni Yıl Ayaklanması'ndan bu yana Chiapas'taki yerli kadın imajı da değişti.

Şimdi uzun bıçaklı ve tüfekli, genç ve yaşlı yerli campesinolar erkeklerle omuz omuza isyan ve hatta isyana önderlik etmiş bir görünüm arz ediyor. Ve bu yeni imaj, tüm Chiapas'taki kadın ve erkekler arasında yaygınlaşmış. San Cristobal'de, EZLN'nin kadın önderlerine benzeyen yeni kılıkta ve kıyafette oyuncak bebekler yapıp satan, bundan dolayı da kıvançla gülümseyen kadın işportacılar gördüm. Ve, geniş bir kasabanın zocalosunda, sigara ve ciklet satan yerli gençlerle tartışmaya girdim. Bu genç erkekler, ayaklanma hakkında ne düşündüklerini sorunca mal satmayı bıraktılar ve heyecanlandılar. Kıvançla üzerinde durdukları en önemli şey, kadınların savaşta oynadıkları roldü. Özellikle de, kendi köylerindeki kadınların kahramanlık hikayesini övünerek anlattılar. Kadınlar, isyana hazırlık için silah çalmışlardı ve geleneksel uzun yünlü entarilerinin altında cephane saklamışlardı.

Ana Maria'nın Meksika basınına anlattıkları, hareket içindeki kadını betimliyordu. "Ölüm bizim için hiçbir şey ifade etmez. Başka bir deyimle, zaten yok sayılıyor, asla hesaba katılmıyoruz. Köylerde hastalıktan ve açlıktan çok ölen oldu; biz diyoruz ki böyle yaşamaktansa, savaşa hazırız. Şimdi, bizi öldürüklerinde ölüyoruz. Şüphesiz ölenler için üzülüyoruz. Fakat birileri bu ülkede olmayan özgürlük ve adaleti almak için yaşamını vermek zorunda. Biz kadınlar mücadelemize inanıyoruz ve ölümden korkmuyoruz. Çocukların tedavisi mümkün hastalıklardan, koleradan, kızamıktan, boğmacadan, tetanozdan öldüğünü görmek daha çok ızdırap verici. Ama hükümet bunları reddediyor. Çocuğum yok ama iki kız çocuğu kollarımda öldü. Onlar için hiçbir şey yapamadık. Anneleri ölmüştü ve bebelere verecek hiç yiyecek yoktu. Binlerce çocuk o bebekler gibi ölüyordu, bu hak değil! Bu çocuklar ölürken, biz hiçbir başarı sağlayamadan onları kurtarmak için didindik; hastalıklar her zaman afet gibi ölümler bırakıyor, her yıl yerli topluluklarının mezarları artıyor, mezarlık büyüyordu. Bu çok acı veridir ve neden sorumluluk duyduğumuzu açıklamaya yeter.

"Birçok kadın savaşmaya karar veriyor. Çünkü kendi topluluklarında hiçbir haklarının olmadığını, eğitim haklarının olmadığını görüyorlar. Hiçbir şey bilmeden körükörüne bir yaşam, yanlış ve sömürüyü getiriyordu.

"Onların hiçbir hakkı yoktur. Hiç dikkate alınmazlar, önce buna dikkat çektik. Ben, köylerdeki ve genel olarak bizim bölgemizdeki aynı haksızlıklar altında sıkıntı çeken kızkardeşlerimle konuştum. Fakat biz kadınlar ev işleri ve çocuk bakımı dışındaki şeylerde de gerçekten yetenekli olabiliriz. Öğrenebiliriz. Birçoğumuz mücadeleye okuma ve yazma bilmeden katılıyor ve burada

öğreniyor. Şimdi biz birşeyler için direniyoruz, kızkardeşlerimiz için direniyoruz, köylü kadın ve kadın savaşçılar için direniyoruz. Bize hiçbir şans verilmediği halde, birçok şey yapabiliyoruz. Bize her zaman eşya gibi, değersiz bir şey gibi davranmaya hazırlar. Mücadele ettiğimiz şeylerden biri de budur.

“Hemen her kadın oğlunu veya kocasını savaşa gönderiyor. Birçoğu kızlarını EZLN’ye gönderiyor ve kızlar okuma yazma öğreniyor. Bu büyük bir kültürel adımdır. Bunlar sadece dağlarda savaşçılar arasında yapılmıyor, bu kadınlar kendi topluluklarının arasına döndüklerinde öğrendiklerini öğretiyor ve yayıyorlar. Bunun yanısıra, kadınlar, burada kaldıkları süre içerisinde diğer cinsle ilişkilerini geliştirerek, iyi bir kadın-erkek ilişkisinin nasıl olacağına dair çok yönlü öğreniyorlar.”

YENİ SAYGI

Ziyaret ettiğimiz Zapatista bölgesinde, uzun süredir EZLN askeri olan Ricardo, EZLN’nin kontrolü altındaki alanlarda bulunan kadınlar için değişen şeyler hakkında konuşuyor. “Bizim adaletimiz farklıdır. Zapatista erleri her isteğini yapamaz. Yaparsa cezalandırılır. Eğer biri bir kadına tecavüz ederse, tecavüz eden vurulur. Kadınların da hakları vardır. Bizim bölgemizde hala tümünden bir değişim yok fakat birtakım değişimler oldu.

“Bir önemli fark, burada, bölgemizde kadınlar kolektif emeğe katılır, kooperatifler vardır. Ve kadınlara, erkekler tarafından saygı gösterilir. Önceden yoktu. Önceden, biz ne istersek yapardık. Katolik dininde kadınlara saygı yoktu. Ve bizim atalarımız fincalarda çalışırken, kadınlar sabah 3’te kalkıp patrona tost yaparlardı ve taşlarla tuz öğütürlerdi. Bizim ordumuzda ise kadınlar vardır ve erkekler onlara saygı göstermek, dinlemek zorundadır. Bizim bazı bölgelerimizde kolektif çocuk bakımı da başlamış durumda”

Ricardo sürekli **Kadınlar Üzerine Devrimci Yasa**’ya değiniyor. Bu yasa, ilk kez EZLN’nin ayaklanma sırasında dağıttığı El Desperdator’da yayımlanmış. Zapatistaların verdiği bilgiye göre, bu yasa, kırsal alanları boydan boya gezen ve yerli campesinoların sıkıntılarını dinleyen Zapatista kadınları tarafından kaleme alınmış. Yasanın sıraladığı en önemli prensip kararlar arasında, kadınların **“her yerde ve herhalde kendi arzuları ve kapasiteleri oranında”** mücadeleye tam katılımları garanti altına alınmış. Yasa, kadınların çalışma hakkını ve tatminkar bir ücret alma hakkını, kaç çocuk yapacağı konusunda kendisinin karar vermesi hakkını, topluluk faaliyetlerine katılım hakkını ve resmi makamlara seçilme hakkını, sağlıkta ve beslenmede önceliğin kadında olmasını, eğitim hakkını, kadının eşini seçebilmesi hakkını ve evlenmeye zorlanmamasını da teminat altına alıyor. Aynı yasa, kadınlara fiziksel kötü muameleyi yasadışı sayıyor ve çığneyenlere çeşitli cezalar öngörüyor.

EZLN’nin kendi içerisinde, kadınlar kürtaşı seçebilme hakkına da sahip ve kürtaşı iyi doktorlar tarafından ve uygun binalarda yapıyor. Son

olarak bu yasayla, devrimci silahlı kuvvetler içerisinde kadının en yüksek rütbelere ve liderliğe gelebileceği teminat altına alınıyor ve diğer tüm yasa ve hükümlerle kadının güvence altında olduğu ilan ediliyor.

Fakat EZLN'nin kadınları, bu hakların hareket içinde birçok mücadeleyle kazanıldığını vurguluyor.

Ana Maria, basına verdiği demeçte şöyle diyordu: “ Bizim örgütlenmemize saygı, özellikle savaşçılar arasında. Topluluklarda hala suistimal var, fakat bizim saflarımızda eşitlik baskın. Erkeğin yaptığı işi, kadınlar da yapabilir; aynı eğitimi alır ve rütbede veya sorumlulukta aynı şekilde yükselebilir. Örneğin benim rütbem İhtilalci Binbaşı, Piyade'deyim. Bir savaşçı taburuna kumanda ediyorum, onlara mücadelede ve savaşta önderlik ediyorum, onları hareket ettirebildiğimi biliyorum. San Cristobal'i alırken bunları yaptım.

“Erkekler, kadınların toplumsal işler yapmasına alışık değildir... Biz, köylerdeki erkek kardeşlerimize kadınların örgütlenmek zorunda olduğu, birşeylerde direnmek gerektiği, birşeyler yapılması konularında ısrar ettik. Çünkü ne zaman topluluklara gitsek, sadece erkekler miting alanlarında görünüyordu ve çalışma birimlerinde yine onlar vardı. Kadınların ayaklanmaya katılması için sıkı çalıştık ve bazı şeyleri değiştirme şansımız oldu. Onlar, kendileri bizden şunu rica ettiler: 'Eğer erkekler eğitime gidiyor ve birşeyler öğreniyorsa, biz neden yapamayalım? Biz de katılmak istiyoruz ve birşeyler öğreneceğiz. Ayrıca bizim köyde ihtilalci kızlar var ve onlar öğrenebildiklerini ispatladı; bize bir şans verin.' İşte milis kadınları böyle kucakladık.

“Milis kadınlar savaşçıdır da. Ama, köylerinde yaşarlar. Savaşa katılırlar ve saldırı son bulunca, köye dönüp eğitime katılırlar. Bizim gibi ihtilalcilerin mesleği, bütün vaktini halka adamaktır; toplulukların arasına dağılarak savaş taktiklerini öğretiriz, biraz politika, biraz okul bilgisi. Böylece halk kendisini korumayı ve konuşmayı öğrenir. Kadınlar için asla eskisi gibi olmayacak.

“Eğitim hakkı talep ettik. Çünkü yerli topluluklar ve köyler bundan yoksun. EZLN içerisinde biraz konuşmayı öğrendim, ama ilk geldiğimde... Sadece Tzotzil dili konuşuyordum. Onları ileriye çekebilmek için özel kadın okulları talep ettik. Yaşlı dahi olsalar gelmeli, çalışmalı, okuma yazma öğrenmeliydiler. Ve doğum evleri talep ettik. Çünkü bebekler evde doğuyordu. Bebek, kirli bir yerde, toz içinde doğuyordu ve kordonu Machete (Latin Amerika köylülerinin kullandığı palaya benzer uzun bıçak -çn) ile kesiliyordu. Erkeklerin tarlada kullandığı Machete ile... Bu , bebeğin sağlığı açısından sakıncalı veya kadın açısından da iyi değil. Jinekolog talep ettik; tabii atelyeler, zanaatçıların daha kolay çalışmasını sağlayacak makineler (bütün nakışları elleriyle yapıyorlardı) ve ürünlerini stabilecekleri pazarlar talep ettik.

“Kızlar erken evlendirilir. 13-14 yaşlarında ve sık sık istememelerine rağmen. İşte bu yüzden EZLN'nin Kadınlar Üzerine Devrimci Yasa'sında kadınlara eşlerini seçebilme özgürlüğü ve evlilikte zorlanamayacakları hükmü konuldu... Birçok toplulukta bir genç erkek bir genç kızdan hoşlandı mı, kıza kendisinin de hoşlanıp hoşlanmadığını sormaz. Doğrudan kızın babasına gider

ve kızı ister. Bir şişe viskiyle gider ve der ki 'kızınıza aşığıım!' Kız verildiğinde satılmıştır (Bölgede ortalama gelin fiyatı 2.000 yeni peso). Baba viski veya yemek verir. Böylece kadınlar zorla evlendirilmiş olur. Birçok kadın kocasının evine veya kiliseye gözüyaşlı kapanır, kocasından hoşlanmamaktadır. Şehirlerdeki gibi kızların erkeklerle arkadaş olması yasaktır, günahdır. Örf ve adetler böyle der.”

EŞİTSİZLİK VE TOPRAK

Zapatista kadınlarının kırsal alanlardaki kadınlar hakkındaki anlatımları, bana Zapatistalar tarafından hapisten kurtarılan bir gençle görüşmemi anımsattı. Bu genç, bana bir ejidosu ve toprağı olmadığını açıklamıştı. O doğmadan önce babası ölmüş ve dul annesinin toprak üzerinde mülkiyet hakkı yokmuş. Kadının, toprağın başına geçecek başka oğlu da yokmuş. Sonunda kadıncağız ne bir barınacak ev bulabilmiş, ne de yiyecek bir lokma.

Toprak yasalarının değiştirilmesi (özellikle ejido reformları olarak adlandırılanların ve Mesika Anayasası'nın 27. maddesinin) Chiapas'ta Zapatistaların ve önderliğinin yaptıkları ayaklanmanın desteklenmesinin en önemli sebebi. Yerli kadınlar bu değişimlerin birçoğunda, özellikle kendilerine toprak sahibi olma ve satma hakkının sağlanmasında, etkili olmuşlar. Erkekler, aile reisi rolündeydi ve tek yanlı bir kararlar, babalarından kendilerine kalan toprağı satabiliyor, kadını gözönünde tutmuyordu. Kadınların tek hakkı, kocalarından toprağı satın almada öncelikli olmalarıydı (bu hakkı kullanması için, kocanın toprağı satmaya karar vermiş olması gerekiyordu) ve bu hakkın kullanıldığı vakalar seyrekti.

Emperyalizmin baskısı altındaki bir ülkede, emperyalist sömürünün kırılması için toprak sorununun çözümü can alıcıdır. Ve Maoist perspektifle, toprak sorunundaki devrimci kararlılığın (ve tabii kırsal alandaki kadın sorununun çözümünün) esas halkası, kadının da toprak mülkiyeti hakkını teminat altına alan **“toprak işleyenin”** sloganıdır.

Yeni Demokratik Devrim'in ilk evresinde, **“toprak işleyenin”** politikası (sadece ailenin mülkiyetini değil her bireye düşen toprak miktarını da esas alır), eski sistemi ve toprak mülkiyetini kırmak için esastır. Bu devrimin zaferi değildir ama ilerlemenin önemli bir bölümüdür. Eğer eski prekapitalist yollar bu metotla imha edilmezse, köylüler yeni kooperatif şekillenmesine adım adım ilerleyemez. Yani eski ataerki baskı ilişkileri ve zengin köylü ile yoksul köylü arasındaki eşitsizlik yeni “kollektif” kılık altında devam eder.

Chiapas'ta ve bütün Meksika'nın bütün kırsal alanlarında en büyük sorunlardan biri bu olacak. Chiapas'ın uzak kırsal alanlarında yerli kadınlar arasında çalışmış bir kadın, ejido sisteminin toprak mülkiyetini ve kadının durumunu anlatıyor: “Ailenin reisleri , erkekler, toprak mülkiyeti hakkına sahiptir. Kadınların babalarının, kocalarının ve oğullarının akrabalık bağından doğan hakları vardır ama kendisinin yoktur. Kadın evlendirilince, bu bir satın alma,

satma akrabalığıdır. Çünkü mallar kadının ailelerine geçer. Hediyeler ve içkiler verildikten sonra, kadınlar üzerinde çifte vesayet kurulmuş olur. Ailesinin vesayeti ve kocasının vesayeti. Ve sonra, koca bir- iki yıllığına kadının ailesi ile beraber yaşar, böylece koca, kızın babasının hesabına biraz çalışmış olur. Bu, erkeğin, kızın babasına çalışarak yaptığı ödeme yoludur. İşte bu akrabalığın bir satın alma, satma akrabalığı olmasının sebebi budur. Tabii, 1.000 veya 2.000 peso da başlık parası verilir.

“Eğer kadın dul kalırsa ve tekrar evlenmek isterse, toprak üzerindeki tüm haklarını kaybeder. Neden? Çünkü bu hak, en büyük oğluna geçmiştir. Ve bütün topraklar erkek çocuğuna aittir. Bazı yerlerde kırsal danışma konseyi var ve bu konsey kadınların toprak üzerindeki haklarına bakıyor. Fakat sadece ailevi derece bakımından. Fakat şimdi, ailenin babasının hakkı var. Dul kadının hiçbir hakkı ve desteği yok.

“Koca ölürse ve eğer kadın çocuklarıyla oturursa, toprağı olabilir. Böylece kadının mülkiyeti olsun, çocuğun mülkiyeti olsun mülkiyet bir topluluğun veya diğerininindir. Bazı yerlerde, dul kadının toprak hakkı olduğu kabul edilir. Diğerlerinde ise çocuğun.”

EZLN'nin, kadınların toprak mülkiyetine dair bir politikası yok. Zapatistaların Devrimci Tarım Yasası büyük toprak sahiplerinden toprağın kamulaştırılmasını söylüyor. Fakat geçerli ejido ve komünal toprak sistemine benzer bir yeniden dağıtım düzenlemesi var. Bu, Yeni Demokratik Devrim'in “toprak işleyenin” düzenlemesine benzemiyor ve kadının toprak sahibi olmasına dair bir hüküm yok.

Mücadeleden bir örnek. Zapatista saflarında bir kadın EZLN'den şu doğrultuda bir karar istemiş: “Kadınlar ve erkekler toprak için savaşıyor. Bu bizim esas talebimiz, çünkü köylü topraksız yaşayamaz... Hükümetin yasaları kadının toprak sahibi olmasına izin vermiyor. Fakat biz kendi yasamızın bu talebi kapsamamasını istiyoruz. Fakat biz iyi toprak istiyoruz, taş dolu, saban geçmez toprak istiyoruz.”

Ancak EZLN'nin kadınları arasında bile evlenmemiş veya dul kadınların toprak sahibi olma gereksinimine dair net bir anlayış yok. Fakat aynı zamanda yeni ihtilalin pratiği ve diğer bir bakış açısıyla, EZLN'nin programında hissedilen en büyük eksiklik, eski düzeni imhada ve onunla bağlarını koparmada gerçekten kararlı olmaması.

BARİKAT

Sabah güneşi bulutların arkasına gizlenip çıktıkça, ışık göz kırptırıyor. Ormanların üzerini, tepelerin kenarlarına kadar inen bulutlar sarmış. Bir dizi, iri, siyah hindi kümesin önünde geziniyor. Kasabaya, at üzerinde varan bir grup adam, büyük bir patırtıyla oyalanıyor ve sonra ormanın içinde kayboluyorlar. Ahaliden bir grup, bazı evlerin önünde yapılmış kilden fırınlarda ekmek pişirmeye hazırlanıyor. Tepelerden aşağıda, yarım düzine pişmiş dev çömlek, çamurun

içerisinde dönderilerek şeker üretimi yapılıyor. Kasaba boyunca yürüyoruz ve sonra neler olduğunu izlemek üzere oturuyoruz.

Oturduktan 10 dakika sonra, bir genç bize selam veriyor. Bu gençle, barikata varmadan karşılaşmıştık ve kendisi, haftanın birkaç günü nöbet görevini yapıyormuş. Durup bizle konuşunca, barikata giden yolundan oldu. Suskundu ve mücadele hakkında, nasıl katıldığı hakkında konuşmakta zorlanıyordu. Fakat konuştuğça dili açıldı:

“Ben savaş profesörüyüm. Evet, profesyonel asker olmam benim için büyük bir karardı. Bunu yapmak zorundaydım, gerekliydi çünkü. Birçok şeyi değiştirmek için savaşıyoruz.

“Ölmekten korkmuyoruz. Evet, ölüm ve mücadeleyi kazanmak yaşamaktan iyidir. Bizim halkımız da ölümden korkmaz, çünkü ölümlerimiz tüm patronlardan kurtulmayı, dünyada hiç kral kalmamasını sağlayacak.”

Zamanla biz eşyalarımızı şehri dönmek için yapacağımız uzun yolculuk öncesi kamyona yüklerken, genç barikata gitmeye koyuluyor. Bir Tijeria (bu güzel kuş ismini makastan almış çünkü kuyruk tüyleri makasa benziyor) hemen başımızın üzerinde uçuyor. Atlarımıza biniyoruz. Yol kenarından dört nala giderken, barikat ve Zapatista bölgesi yavaş yavaş gözden kayboluyor.

San Cristobal'den geçtikten sonra hükümetin dramatik bir biçimde şehirdeki askeri gücünü artırdığını öğreniyoruz. Zapatistalara karşı büyük bir saldırıya girişileceği söylentileri her yerde yaygın. Ve tartışmaların en önemli konusu ise, hükümet ile anlaşma müzakerelerinde, EZLN'nin köylere ilişkin politikasının sürmesi. Halkla görüşmeler, seçimler ve Meksika'daki devrimci durum hakkında konuştuğumda, barikatla kıvanç duyan ve oldukça ciddi duran son görüştüğümüz genç, aklımdan gitmiyor. Onun umut dolu yüzü, mücadele ve gelecekte bahsettikçe fır fır dönen gözleri hatırımda. Görüşmeler tıkanmış görünüyor ve yıl boyunca gerçekleşecek değişimlere Zapatista programının derinleşmesini getirmeli diye düşünüyorum. Fakat Chiapas kırlarındaki halkın bu öyküsünü anımsadıkça, Meksika'nın bugününde derin ve baştan sona bir devrimci mücadele potansiyelinin net olması beni rahatlatıyor.

Notlarımı karıştırırken, genç bir campesinin bana verdiği mermi fişğini buldum. Mermiyi fişğinden çıkarırken, barikatın önündeki, savaşa hazır genci görebiliyordum.

SON

Bir yangın deryası: Marksizm

Marks ve Engels'in öğretisi Marksizm, proletaryanın gözü ve beynidir. Onların öğretisi proletaryanın manevi silahıdır. Eğer proletarya kapitalizmin dayattığı kölece yaşantıdan kurtulmak istiyorsa, eğer hareketini bilimle harmanlamak istiyorsa Marksizme sarılması zorunludur..

Bugün için sınıf mücadelesinin vardığı dev boyutlar ve onun dolaysızca proletaryanın önüne koyduğu görevlerin çözümünde kendini Leninizm ve Maoizm ile zenginleştiren Marksizm, içinde yaşadığımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağında dünya proletaryasının elinde canlı ve gelişmekte olan bir silah olma özelliğini hala tüm görkemliliğiyle korumaktadır.

1848'lerin, 1870'lerin sınıf mücadelesinin vardığı boyutlar içinde varlaşan Marksizm'in teori ve pratiği, proletaryanın elinde hasımlarına karşı kullanacağı görkemli bir bayrak halini almıştır. Ancak Marksizm orada kalamaz, nitekim Marksizm sürekli gelişen bilim olma özelliğiyle sınıf mücadelesinin zengin tecrübesi ışığında kendini Leninizm ve Maoizm ile donatmış ve böylelikle uluslararası proletaryanın kıvılcık bayrağına Marksizm-Leninizm-Maoizm yazdırma becerisini gösterebilmiştir.

Evrensel proletaryanın biliminin, diyalektik sıçramalı evrelerinden ilki olan Marksizm'in ortaya çıkış koşulları tek el öncesi kapitalizmin dayandığı ekonomik ve siyasi ilişkiler ve bunun sonucunda yığınsal olarak ortaya çıkan yoksulluk ve sefalet, dolayısıyla buna karşı sınıf savaşıdır. Bu biçimiyle Marksizm sınıf savaşıyla yanyana doğan ama birbirini etkileyen teori ve pratik bütünlüğüdür. Bu bütünlüğü anlayabilmek ve onu sınıf mücadelesinin kıvgın ateşini harlayabilmekte kullanabilmek için, Marks ve onun en büyük dostu ve yoldaşı Engels'in öğretilerini bilince çıkarmak bir zorunluluktur.

Doğanın, toplumun ve düşüncenin gelişme kanunlarını bi-

limsel tarzda en kapsamlı ve en derin biçimde analiz ederek, felsefeyi bir avuç filozofun elinden alarak, proletaryanın elinde bir silah durumuna dönüştüren,

Kapitalizm ve önceki sınıf toplumları ve bunların dayandıkları ekonomik ve siyasi ilişkilerin, burjuva ve diğer egemen ekonomi politikasının gerçek yüzünü teşhir ederek, bilimsel tarzda ortaya seren,

Tarihte toplumların birbirlerinin yerini nasıl aldıklarını çok açık biçimde ortaya koyan ve kapitalizmde işçi sınıfının tarihsel rolünü ve hedefe giden yolda onun strateji ve taktiğini çizen,

Marksizm'in heybetli yumruğunu, bugün Marksist kılıflı ama onun devrimci diyalektiğini zerre kadar kavrayamayan sınıf düşmanı akımların ve gericiliğin kafasına patlatmanın tam zamanıdır.

A-Marksizmin ortaya çıkışı

Marks'ın doğduğu 1818, Engels'in doğduğu 1820 yılları Batı Avrupa'da kapitalizmin yükseldiği ve dolayısıyla sınıf savaşımının keskinleşmeye yüz tuttuğu, burjuva demokratik hareketlerin ve ulusal savaşımaların geliştiği ve proletaryanın tarihsel bir güç olarak olgunlaşmaya eğilim gösterdiği tarihsel süreçtir.

Bu dönemde, özellikle İngiltere ve Fransa'da makineleşmenin ve büyük ölçekli sanayinin gelişmesiyle toprağa bağlı olan köylülüğün ve zanaatkarların yığınsal olarak mülksüzleştirilmesi sonucu tamamen üretim araçlarından yoksun bir sınıf şekillenmeye başlamıştır ki, bu, Marksın deyiimiyle kapitalizmin mezar kazıcısı proletaryadır.

Buhar ile işleyen makinelerin icadı, maden işleme sanayiinin iyileşmesi ve makine üreten makinelerin yaratılması, bir taraftan müthiş biçimde feodalizme darbe vuran ama diğer taraftan da ücretli emek sömürüşünü geliştirerek yoğun biçimde yoksulluk ve sefaletle neden olan kapitalist üretim biçiminin, eşitsiz gelişim şartları altında, Batı Avrupa'nın mülkiyet ilişkilerini belirlemesi tam da bu döneme rastlar.

O dönem içinde ikisinin de doğduğu ülke olan Almanya "dostlarından" biraz daha geride kalmanın sancısını yaşayan bir ülke olma özelliğindedir. Hala bu dönemde geri kalmış, ekonomik ve politik olarak parçalanmış, Engels'in deyişiyle, yarı feodal bir Almanya söz konusudur. Buna rağmen Almanya burjuva demokratik devrimini olağanlaştırmada treni kaçırmamıştır. Ancak Almanya halkı hem parçalanmış feodal, hem de kapitalizmin çifte sömürüsü altında, derin bir acı çekmektedir. Yoğun Prusya gericiliği altında ezilen yoksul kitlelerin durumu, ama öbür taraftan İngiltere ve Fransa gibi daha ileri düzeydeki kapitalist ülkelerde gelişen ilerici hareketler ve proletaryanın durumu, daha ilerde sömür-

gelerde yaşanan acımasız sömürü ve karşı devrimci şiddet hareketleri Marks ve Engels'i kitlelerden kopuk düşünür olmaktan çıkarmış; siyasi, ekonomik ve toplumsal olayların içinde olan filozof ve eylem adamı haline getirmiştir.

Marks ve Engels burjuva aydınları katmanından birer düşünür olsalar da, kitlelerin sömürü ve baskılara karşı başkaldırmasına ilgilerini azaltmamıştır. Eirçok devrelerden geçerek kendi sınıflarına ihanet yolunu seçmişlerdir. İşte bu seçim proletaryanın bilimsel utkusunun ilk habercisidir.

B- Marksizm'in teorik kaynakları

Her yeni başlangıç uzunca süren bir birikimin sonucu olmasının yanı sıra, yeni ilişki ve çelişkilerle varlaşacak yeni bir sürecin de ilk adımudur. Marks ve Engels'in öğretileri ne gökten zembil ile inmiş, ne de masa başında oturularak kaleme alınmıştır. Tersine Marksizm'i ete kemiğe büründüren, onun önünü açan ve proletaryanın şahsında maddi bir güç haline getiren nasıl Marks, Engels ve yoldaşlarının komünizme inançlı kararlılıkları ve bunu sürekli gelişen bir bilim haline getirmede derin ve kapsamlı çalışmaları ise; Marksizm'in oluşumunu hazırlayan ve ona materyaller sunarak devrimci bilim haline getirmeye zorlayan, tarihte cereyan eden çeşitli evrelere niteliğini veren toplumsal koşulların koşullandırdığı siyasi, ideolojik, felsefi, sanatsal, entellektüel, ekonomik vb. gelişim ve birikimlerdir.

Marksizm'in teorik kaynakları her ne kadar içinde bulunduğu toplumsal koşullarla sınırlandırılmış ve onun ötesine geçememişse olsa, bulunduğu koşullarda ilerici bir misyonu hakederler. Şimdi bunlara kısaca değinelim:

1-Alman Felsefesi: Klasik Alman felsefesine damgasını vuran Hegel ve Feuerbach'ın öğretileri Marks ve Engels'in felsefe çalışmalarında önemli materyaller sunarak tarihte önemli bir hizmet görmüşlerdir. Marksizm'in devrimci felsefesi bunların yanlış görüşlerinin eleştirilmesi ama olumlu yanlarının geliştirilmesi sonucu oluşmuştur.

Varolan herşeyin acımasız eleştirisini görev kabul eden Marks, doğadaki toplumdaki gelişmenin, ruhun, yani mutlak düşüncenin gelişmesine dayandığına inanan ve herşeyi başaşağı ederek, eşyanın diyalektiği yerine fikirlerin diyalektiğini geçiren Hegel'i de acımasızca eleştirdi. Ancak onun diyalektik anlayışını yeniden düzenleyerek bilimsel temele oturtmak zorunluydu, çünkü Hegel bir idealisti, doğaldır ki onun diyalektiği de idealist olacaktı. Bu konuyu Marks kapitalde şöyle izah eder: *"Benim diyalektik metodum esasta Hegelci diyalektikten sadece farklı değil onun tam zıttıdır. Hegei'e göre düşünce süreci-ki o 'idea' adı altında hatta bağımsız bir özne haline getirir- gerçek alemin yaratıcısıdır. Ve*

gerçek alem sadece 'idea' nın (genel düşüncelerin) harici, olaylar alemine ait biçimidir. Bana göre ise, tam tersine genel düşünceler alemi insan dimağının yarattığı ve düşünce biçimlerinde anlattığı maddi alemde başka birşey değildir.”

Hegel'in idealist felsefesine karşı çıkararak maddeciliğe yönelmede Marks'a esin veren Feuerbach oldu, ancak Feuerbach doğa fenomenlerini açıklarken maddeciydi. Fakat tarihi, toplumsal ilişkileri ve politikayı açıklarken metafizik bir yol izleyerek idealizme sapıyordu. Engels bu noktayı şöyle açıklıyor: “Feuerbach, materyalist temeline karşın ,geleneksel idealist zincirlerinden kurtulmuş değildir; ve ondaki gerçek idealizm din ve ahlak felsefesine gelir gelmez açıkça kendini gösterir”. Böylelikle Hegel ve Feuerbach felsefelerinin idealist özyüklerini paramparça ederek, ama onların ileri yanlarını bilimsel temelde düzenleyerek devrimci felsefenin proletaryanın elinde patlamaya hazır bir silah haline getiren Marks, Lenin'in deyişiyle, bütün önceki maddecilik biçimleriyle karşılaştırılamayacak kadar tutarlı ve içerik bakımından ölçülemeyecek kadar onlardan zengin olan modern maddeciliğin kurucusudur.

2-İngiliz Ekonomi-Politigi: Ülkedeki tüm mülkiyet ilişkilerine damgasını vuran ve serbest rekabet koşullarında varlığını idame ettiren kapitalist sisteme sahip olan İngiltere'de ekonomi politik yazınsal çalışmalar oldukça ileriydi. Bunların içinde Smith ve Ricardo anılmayı en fazla hak eden ekonomi politikçilerdir. A. Smith kapitalizmin gelişmesinde manüfaktür devresinin iktisatçısı olmasına rağmen fizyokratlardan bir adım daha ileri giderek, her türlü emeğin değer kaynağı olduğunu açıklayarak, metanın değerini o metayı üretmek için harcanmış olan emek miktarı ile tanımlamıştır. Ancak bunlar Smith de bulanık ve kabadır. Bunun nedeni onun içinde bulunduğu toplumsal ve ekonomik koşulların oldukça sınırlı ve ilkel oluşudur. Zaten o metanın değerinin emekle belirlenmesini de basit meta ekonomisi şartlarında olurluluğunu kabul eder. Smith'in diğer bir yönü de kapitalist toplumun toprak sahipleri, kapitalistler ve işçiler sınıfından oluştuğunu açıklamasıdır. Ancak o, bu sınıflar arasında sınıf mücadelesini görmez ve bunların arasında bir çıkar birliği olduğunu savunur. Bundan dolayı ortak zeminleri doğuran çıkar çatışmalarının devamı için serbest rekabeti gayret ile ögütler.

Ricardo, İngiltere'de cereyan eden sanayi devrimi sırasında yaşadı. Onun ekonomi politik öğretileri Smith'den ileri olmasına rağmen o da kapitalizmin tarihi ve gecici bir üretim biçimi olduğunu kavrayamadı. Ricardo Marks'ın deyişiyle, “sınıf çıkarlarının karşılığını: ücret ile kar, kar ile rant arasındaki karşılıklı araştırmalarına bilerek çıkış noktası yapmıştı. O (bu karşılıkları) açık yürekle insan toplumunun değiştirilemez tabii kanunu diye formüle etmişti”. Ancak Ricardo işçinin ücreti yükseldikçe kapitalistin karı azalır, kapitalistin karı yüksel-

dikçe işçinin ücreti alçalır diye formüle edilen ekonomik kanunu bularak iyi bir çıkış yapmıştır. Bu çıkış daha sonraları Marks'ın artı değer ve sermaye birikimi teorisine önemli bir katkı sağlayacaktır.

1861'lerde ekonomik incelemelerinde yoğunlaşan Marks esasta İngiliz ve tüm burjuva ekonomi politikçilerini acımasızca eleştirerek büyük eseri olan **Kapital'in** temellerini attı. Marks, Kapital adlı eserinde kapitalizmin ekonomik tarihini ve onun koşullandırdığı tüm ilişkileri inceleyerek tarihi ve geçici niteliğini gösterdi. Marks bu konuyu şöyle açıklar: *"Sermayenin tekeli, onunla birlikte ve onun dayanağı olarak ortaya çıkıp, gelişmiş olan üretim tarzını köstekleyen bir ayak bağı olur. Üretim araçlarının merkezileşmesi ve emeğin toplumsallaşması sonunda öyle bir noktaya ulaşırlar ki artık kendi kapitalist kabukları ile bir arada var olamaz hale gelirler. Böylece kabuk parçalanır kapitalist özel mülkiyetin ölüm çanları çalar. Mülksüzleştirilenler mülksüzleştirilirler"*. Bunun ötesi olmaz.

3-Fransız Ütopik Sosyalizmi: 1843 Ekim'inin sonlarında Marks'ın Paris'e yerleşmesi ona yeni bilgiler ve politik deneyimler kazandırdı. Marks bu dönem içinde Henry Saint Simon, Charles Fourier, Robert Owen gibi büyük ütopacı sosyalistlerin yapıtlarını inceledi. Ütopik sosyalistler kapitalizmin çelişmelerini görmelerine ve bunları ateşli biçimde tenkit etmelerine rağmen, sosyalizmin yaratılmasında işçi sınıfının tarihsel rolünü kavrayamadıklarından dolayı, öne sürdükleri sosyalizm bilimsellikten uzak kaldı. Marks'ın bu ütopik öğretiyi kesinlikle mahkum etmesi ve onun yerine Komünist Manifesto'da ilkelerini koyduğu gibi bilimsel sosyalizm teorisini geçirmesi, onun idealizmden maddeciliğe ve devrimci demokratlıktan komünizme geçişini belirledi. Nitekim Fransa'da cereyan eden 1848-1850 devrimlerinin zengin politik deneyimlerini bilimsel tarzda özümseyen Marks Fransa'da sınıf savaşmaları adlı eserinde proletarya diktatörlüğü tezini ortaya attı: *"Devrimin sürekliliğinin; genel olarak sınıf farklılıklarının ortadan kaldırılmasına, bu farklılıkların dayandığı tüm üretim ilişkilerinin, bu üretim ilişkilerine tekabül eden tüm toplumsal ilişkilerin tasfiye edilmesine, bu toplumsal ilişkilerin sonucu olan tüm fikirlerde devrim yapılmasını geçmek üzere gerekli olan proletaryanın sınıf diktatörlüğünün ilan edilmesi..."* olduğunu gösteren Marks, Marksizm'in bilimsel sosyalizm ayağını oluşturarak enternasyonal proletaryanın kurtuluşunu ilan etmiştir. Bu ilanın insan düşüncesinin büyük zaferi olduğunu da bizim ilan etmemiz zorunludur. Bu noktada Komünist Manifesto'yu anmak yerinde olacaktır. Bu yapıt, Lenin'in sözleriyle, toplum yaşam alanını, gelişmenin en kapsamlı ve en derin doktrini olan diyalektiği, yeni komünist toplumun yaratıcısı olan proletaryanın sınıf savaşımının ve dünya çapında devrimci rolünün teorisini de kucaklayan, dünya ölçeğindeki yeni kavramın tu-

tarlı maddeciliğin ana hatlarını belirlemektedir. Komünist Manifesto, insanlığın kurtuluşu olan komünizmin teorik temellerini atma ve proletaryanın tarihsel rolünü belirlemede mükemmel bir başlangıçtır. Ve Marksizm tüm eski teorilerin aksine şu tarihsel zorunluluğu ısrarla vurgular: *“sınıflarıyla ve sınıf uzlaşmazlıklarıyla eski burjuva toplumunun yerine, birinin özgürce gelişimini, herkesin özgürce gelişimi için koşul olacağı bir birlik kurulacaktır”* ve bunun ismi KOMÜNİZM olacaktır.

C- 1. Enternasyonal ve Paris Komünü:

Marks ve Engels yalnızca dünyayı anlayarak yorumlayan filozoflar değildir, aynı zamanda dünyayı değiştirme kavgasına tüm varlıklarıyla adanmış birer eylem adamlarıdır da. 1857 dünya bunalımı akabinde sert geçen sınıf savaşmaları, 1863 Polonya ayaklanması, yoğun yoksulluk ve sefalet uluslararası proletaryayı örgütlenmeye sevk etti. Bu amaçla 28 Eylül 1864’de Uluslararası Emekçiler Birliği Londra’daki St. Martin’s Hall’de yapılan bir toplantıyla kuruldu. Tamamen Marks ve Engels’in önderliğinde kurulan bu birliğin amacı gelişim düzeyleri ve koşulları farklı olan ülkelerdeki proleter örgütler arasında birlik ve dayanışma sağlayarak, Avrupa ve Amerika’da eş güdümlü devrimlerin önünü açabilmek ve önderlik edebilmektir. Bu birlik içinde, uluslararası proletarya iki çizgi mücadelesi ile kendini zararlı fikirlerden arındırdı ve Marksizm’in haklılığına daha sıkı bir elle sarıldı. Marks ve Engels bu dönemde bir taraftan Proudhoncular, Lassalcılar, Bakuninciler ve ütopyiklerle iki çizgi mücadelesi yürütürken diğer yandan tek tek ülkelerdeki işçi örgütleriyle yakından ilgileniyor, onların mücadelelerine bizzat katılıyor ve önderlik ediyorlardı. 1868 Brüksel Konferansı ve 1869 Basel Kongresi ile çeşitli oportünist ve anarşist teorilere karşı ideolojik zafer elde eden Marksizm, artık tüm ülkelerdeki ilericiler, devrimciler ve herşeyden önemlisi işçi sınıfı içinde gün geçtikçe kabul görüyordu. İşte bu dönem içinde yani 1870’de Fransa-Prusya savaşı patlak verdi. Marks hemen genel konsey aracılığıyla bu savaşın yağmacı ve bir saltanat kavgası olduğunu duyurarak tüm ülkelerdeki emekçilerin bu savaşa karşı çıkmalarını istedi ve Marks *“geçmişin tarihinde bir benzeri olmayan bu büyük gerçek, daha aydınlık bir geleceğin kapılarını açıyor. Ekonomik acularıyla ve politik çılgınlıklarıyla eski toplumun tersine, ulusal yöneticisi her yerde aynı -emek- olacağından, uluslararası yasası barış olacak yeni bir toplumun doğmakta olduğunu kanıtıyor”* diyerek proletaryayı ve tüm diğer emekçileri enternasyonal dayanışmaya ve barış kurma görevini yapmaya çağırdı. Ancak Fransız ordusunun Sedan’da teslim olması ve Fransa’da Cumhuriyetin ilan edilmesi ve savaşın Almanya açısından yağmacı karakter taşıması Fransa’da sınıf mücadelesinin keskinleşeceğini ele veriyordu. Marks bunu önce-

den görmüş ve Fransız proletaryasını zamansız ve hazırlıksız ayaklanmaya karşı uyarıyordu. Ne var ki Paris işçileri 18 Mart 1871'de ayaklanarak iktidarı ele geçirdiler. Bu durumda Marks ve Engels boş duramazdı. Lenin bu durumu şöyle açıklıyor; *"Marks, 1870 Eylül'ünde ayaklanmaya umutsuzca bir çılgınlık demişti. Ama 1871 Nisan'ında, geniş halk hareketini gördüğünde, bu hareketi, tarihsel devrim hareketinde ileri bir adım belirleyen büyük olaylara katılmış bir insanın keskin dikkatiyle izledi"* Nitekim Marks bulunduğu Londra'da destek kampanyaları örgütlemeye girişti. Ancak Marks'ın tüm öneri ve uyarıları, komünü yöneten Proudhoncuların ve Blanquistlerin sekte ve dogma duvarına çarpıyordu. Marks buna rağmen bu şanlı harekettten dersler çıkarıyor ve bu hareketi proletaryanın dünya çapındaki tarihsel bir kazanımı olarak değerlendiriyordu. Marks'ın gerek Kugelmann'a yazdığı mektuplarda, gerek Fransa'da İç Savaş adlı yapıtında, bu harekettten çıkardığı dersler vesilesiyle, devlet, örgütlenme, mücadele biçimleri, ittifaklar vb. konuları bugün Leninizm ve Maoizm'le zenginleşmiş haliyle evrensel proletaryaya ışık tutmaktadır.

"Kendi çerçevesinde emeğin ekonomik kurtuluşunu gerçekleştirebilmesi için en sonunda keşfedilen bir politik biçim" olan komünün tarihteki en büyük hizmeti insanlığa bir proletarya diktatörlüğü deneyimi yaşatmasıdır.

Biz insanlığa bu kutsal hizmeti veren Paris komünarlarını bir kez daha anıyor, dünyanın Türkiye denilen parçasında yiğitçe eylemlerini zaferle taçlandırarak anılarını yaşatacağımıza söz veriyoruz.

Komünün yenilgisinin üstünden Enternasyonal hem tüm gerici ülkelerin şiddet hareketleri ve hem de içindeki oportünist ve anarşistlerin yıkıcı çalışmaları sonucunda zor bir döneme girdi. Bunun üzerine Marks ve Engels 1871 Londra Konferansı'nda politik savaşımın sürdürülmesi ve tek tek ülkelerde devrimci işçi partilerinin kurulması çağrısı yaptılar. Ancak 1872 Lahey Kongresi Bakü'nün ve şürekasının uzaklaştırılmasına rağmen, Enternasyonalin son kongresi oldu. 1. Enternasyonal görevini tamamlamıştı; sosyalizm için proletaryanın uluslararası savaşımının temellerini atmıştı.

Yaşasın 1. Enternasyonal'in şanlı kızıl bayrağı!

D- Marks Yaşıyor...

Tarihte bireylerin rolü halk kitlelerinin rolü karşısında gerçekten ufak kalır, ancak bazı bireyler vardır ki tarihi yapan sınıf mücadelesi onlarsız göze, beyne sahip olamaz. İşte Marks ve Engels'in öğretisi Marksizm, proletaryanın gözü ve beynidir. Onların öğretisi proletaryanın manevi silahıdır. Eğer proletarya kapitalizmin dayattığı kölece yaşantıdan kurtulmak istiyorsa, eğer hareketini bilimle harmanlamak istiyorsa Marksizm'e sarılması zorunludur. Çünkü Marks, Le-

nin'in deyişiyile, insan düşüncesinin yarattığı herşeyi yeniden inceledi, eleştirdi, işçi sınıfı hareketine uyguladı ve bunlardan burjuva kısıtlamalarıyla kuşatılmış ya da burjuva önyargılarına saplanmış insanların çıkaramayacakları sonuçlar ortaya çıkardı.

Marksizm Paris Komünarları'nın, Büyük Ekim Devrimcilerinin, Büyük Proleter Kültür Devrimi neferlerinin, Avrupa devrimcilerinin yiğit eylemleriyle taçlandırıldı ve bugün tüm dünya devrimcilerinin gericilerin kuşatmasına karşı gösterdikleri yiğitçe eylemlerinde taçlandırılıyor. Artık söylenecek tek laf vardı rki; Marksizm'le harlanan ateş tüm söndürme çabalarına karşın, bugün yay'arak yangın deryası halini almıştır. Enternasyonal proletarya bu yangının içinde olmak zorundadır.

“Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri yoktur. Kazanacakları bir dünya vardır.

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!”

***"Ezilen halklar ve ezilen uluslar
kendi kurtuluşunu hiçbir veçhile emperyalizmin
ve uşaklarının 'akıllığı'na bağlamamalıdır ve
ancak birliklerini sağlamlaştırarak ve
ısrarla savaşmaya devam ederek
zafere ulaşabilirler."***

MAO ZEDUNG